

Bijlage 3

redengevende beschrijvingen
beeldbepalende panden

redengevende beschrijvingen
beeldbepalende panden

Banholt

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP016
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Bergstraat 16
Plaats	: Banholt
Kerndatering	: ca.1563
Oorspronkelijke functie	: huis
Huidige functie	: huis
Architect	: n.v.t.

Typering van het object:

Vakwerkhuis uit Eijsden uit ca.1563, in 1978-79 verplaatst naar Banholt.

Historische achtergrond

Het zestiende-eeuwse huis, dat dendrochronologisch gedateerd is omstreeks 1563, is in 1978-79 overgeplaatst naar Banholt nadat het op zijn oorspronkelijke locatie (Stiegel 2 Eijsden) moest wijken voor een parkeerplaats. Bij de herbouw is het huis hersteld en gereconstrueerd in zijn oorspronkelijke opzet en structuur. De kelder verdieping en de afhang tegen de noordgevel zijn nieuwe toevoegingen. In 1987 is de top van de westgevel bekleed met een houten beschot, ter bescherming tegen de regen.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand is gesitueerd aan de oostzijde van de Bergstraat, één van de historische straten in het centrum van Banholt. Het huis maakt geen onderdeel uit van de historische bebouwing, vanwege de herplaatsing in 1979.

Hoofdropzet

Het huis is één bouwlaag hoog en heeft een zolder verdieping onder het zadeldak, dat haaks op de weg is georiënteerd. Tegen de noordgevel is een afhang.

Exterieur

De buitengevels bestaan uit een eikenhouten vakwerkconstructie, op een plint van maaskeien. De buitengevels hebben een regelmatige indeling met stijlen en regels en de zuidgevel heeft in de buitenste vakken schuine windschoren. De top van de westgevel is bekleed met een houten beschot tegen de regen, eronder is een afdak tegen de begane grond bevestigd, gedekt met rode Hollandse pannen. In de westgevel is een zesdelig kruisraam, in de zuidgevel zijn twee vierdelige kruisramen. De onderste ramen zijn afsluitbaar met luiken, de bovenste bevatten glas-in-lood. Aan de binnenzijde zijn de dagkanten geprofileerd. De ankerbalken zijn voorzien van vaste sleutelstukken met een

laatgotische versiering. Het vier traveeën diepe huis is door middel van een dwarsmuur in twee vrijwel gelijke vertrekken verdeeld. De schouwen staan rug aan rug tegen deze dwarsmuur.

De bakstenen afdak aan de noordzijde is een nieuwe toevoeging, geïnspireerd op historische voorbeelden. Het lessenaardak sluit aan op het hoofddak en beide daken zijn gedekt met rode Hollandse pannen. In het midden van de daknok is een forse, bakstenen schoorsteen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege de bouwhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object een bouwhistorische zeldzaamheid bezit, in relatie tot de gaafheid van het object.
- ┐ het bouwwerk een oude kern heeft uit 1563 en bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.
- ┐ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de historische vakwerkconstructie
- de kruisramen

Uitgesloten van bescherming:

De afdak aan de noordzijde en het afdak aan de westgevel.

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen

Foto's

Bergstraat 16

Detail van de westgevel

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP104
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Grotestraat 3
Plaats	: Banholt
Kerndatering	: 1555 en 1870
Oorspronkelijke functie	: hoeve en stroopstokerij
Huidige functie	: woning

Typering van het object:

Vakwerkhoeve met een kern uit 1555 met in baksteen vernieuwde buitengevels, waarin vanaf 1917 tot het einde van de jaren zeventig de stroopstokerij Pierre Deckers was gevestigd.

Historische achtergrond

De hoeve heeft een oude vakwerkkern, die dendrochronologisch in het jaar 1555 gedateerd wordt. In 1830 was deze constructie nog onderdeel van een grote carréboerderij. Rond 1870 vond er een ingrijpende verbouwing plaats waarbij het pand een andere oriëntatie kreeg en ook de buitengevels versteend werden. Achter de grote rode poort in de voorgevel was vroeger stroopstokerij aanwezig, die functioneerde vanaf 1917. Het werd de laatste nog functionerende professionele loonstokerij van Limburg, gedreven door Pierre Deckers tot het einde van de jaren zeventig.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve ligt aan de noordzijde van de Grotestraat, een uitvalsweg ten zuidoosten van het gehucht Banholt.

Hoofdpopzet

De kern bestaat uit een tweelaags gebouw met een schilddak, met aan de linker zijde een afdak met een op het hoofddak aansluitend schilddak en aan de rechter zijde een moderne carport onder een lessenaardak.

Exterieur

De buitengevels van de hoeve zijn rond 1870 vernieuwd in baksteen, rondom een vakwerkkern. Er is een gecementeerde plint. Het gebouw bestaat uit een woonhuis (links) en een schuur/poortgedeelte (rechts). Het woonhuis heeft op de begane grond en eerste verdieping drie segmentboogvensters met hardstenen onderdorpels en vernieuwde ramen. Op de begane grond is rechts een toegang met een vernieuwde deur. Rechts in de gevel is een vierkante poort met houten poortdeuren en een houten bovenlatei. Erboven is een

laadluik met een gemetselde segmentboog en een houten luik. In de bakstenen voorgevel van de linker aanbouw is een hardstenen vensteromlijsting herplaatst. Het dak is gedekt met gesmoorde muldenpannen, en voorzien van zinken mastgoten. Het dak van de carport met rode verbeterde Hollandse pannen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, bouw- en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ de voormalige stroopstokerij van betekenis is voor de regionale geschiedenis als relict van een regionaal historisch ambacht.
- ┐ het bouwwerk een zeer oude kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
- ┐ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de vakwerkconstructie
- de hardstenen vensteromlijsting en dorpels
- de mogelijk restanten van de stroopstokerij

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen

Foto's

Grotestraat 3 Banholt

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP018
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Loverixplein 4 en 5
Plaats	: Banholt
Kerndatering	: ca.1700
Oorspronkelijke functie	: boerderij
Huidige functie	: woningen
Architect	: -

Typering van het object:

U-vormige vakwerkhoeve met een kern uit ca. 1700.

Historische achtergrond

De U-vormige vakwerkhoeve was oorspronkelijk een ongedeelde boerderij, met in de rechter vleugel (nr.4) het woongedeelte en in de linker vleugel (nr.5) de schuur. De woonhuisvleugel is in drie bouwfases tot stand gekomen, hetgeen reflecteert in de getrapte plattegrond. Het middelste deel van de vleugel is een tweekamerwoning uit ca. 1700 (volgens overlevering 1680), die in de achttiende eeuw naar voren is uitgebreid en later (vóór 1823) naar achteren. Op de kadastrale minuutkaart uit ca. 1823 heeft de hoeve een U-vormige plattegrond. Later in de negentiende eeuw is het complex gesplitst en verbouwd tot twee boerderijen. In 1927 werd nr.5 gemoderniseerd, waarbij de buitengevels gepleisterd werden. De hoeve is onlangs (sterk) gerestaureerd, waarbij het vakwerk weer zichtbaar is gemaakt.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve is gelegen in de historische dorpskern van Banholt, aan de zuidzijde van een driehoekige verbreding van de doorgaande weg waarlangs het dorp zich ontwikkelde (Dalestraat – Grotestraat).

Hoofdopzet

Loverixplein 4 en 5 vormen samen een U-vormige hoeve, van twee bouwlagen hoog onder drie haaks op elkaar aansluitende zadeldaken.

Exterieur

De buitengevels van de hoeve zijn opgetrokken in vakwerk, op een sokkel van breuksteen. De voormalige woonhuisvleugel (rechts, nr.4) heeft een getrapte plattegrond. Het middelste deel is het oudste: een éénlaags vakwerkwoning met een zolderverdieping uit ca.1700. In de zuidgevel bevinden zich nog twee authentieke kruisvensters. Het voorste deel van deze

vleugel (18e-eeuws) is ook in vakwerk uitgevoerd. Het achterste deel van deze vleugel is een vakwerkschuur. De gebouwen zijn recentelijk sterk gerestaureerd, waarbij de oude vakvullingen met leem en vlechtwerk zijn hersteld. De ramen en deuren zijn vernieuwd.

De linker vleugel is de voormalige schuurvleugel (nr.5). Het betreft een achttiende-eeuws vakwerkgebouw van vier traveeën, dat in de negentiende eeuw tot een zelfstandige boerderij is verbouwd. Het woongedeelte heeft twee bouwlagen. De gevels zijn uitgevoerd in vakwerk, dat recentelijk sterk gerestaureerd is. Alle vakvullingen zijn hersteld in vlechtwerk met leempleister. Bij de recente renovatie is een sierpleisterlaag van de voorgevel uit 1927 verwijderd. Er zijn nieuwe ramen en deuren aangebracht. In de voorgevel, tussen de beide woningen, is een overkapte poortdoorgang met houten poortdeuren, waarin ramen zijn aangebracht.

De afhang tegen de zuidoostgevel dateert uit de negentiende eeuw. De daken zijn gedekt met gesmoorde Hollandse pannen en rode muldenpannen. Aan de dakranden zijn zinken mastgoten bevestigd.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en bouwhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ aan de uiterlijke kenmerken van het object te zien is dat het bouwwerk een oude(re) kern heeft en bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
- ┐ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de oorspronkelijke vakwerkconstructies
- de oorspronkelijke kruisvensters (nr.4)

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.

Foto's

Loverixplein 4 – 5: nr. 5 is het linker gebouw, nr.4 is het rechter deel, inclusief de poortdoorgang

De zuidelijke zijgevel en de afhang van Loverixplein 5

De voorgevel van nr.4

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP021
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Mheerderweg 24
Plaats	: Banholt
Kerndatering	: 1935
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: woonhuis
Architect / aannemer	: Alphons van Gerwen

Typering van het object:

Woonhuis uit 1935 van architect / aannemer Alphons van Gerwen.

Historische achtergrond

Het woonhuis werd in 1935 gebouwd naar ontwerp van architect/aannemer Alphons van Gerwen uit Banholt. Opdrachtgever was de heer Bendermacher.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand is gelegen aan de noordzijde van de historische verbindingsweg tussen Mheer en Banholt, nabij de historische dorpskern van Banholt.

Hoofdopzet

Het pand is twee bouwlagen hoog en heeft een zadeldak parallel aan de straat. Aan de achterzijde is een éénlaags achterbouw met een zadeldak haaks op het hoofdvolume.

Exterieur

De buitengevels zijn opgetrokken in gele baksteen, gemetseld in een halfsteens strekkenverband. De plint is van rode baksteen en er is een rollaag van rode baksteen onder de eerste verdieping en een raster van rode baksteen onder de goot. De voordeur ligt terug in een portiek, dat een rondboogvormige, gemetselde omlijsting van rode baksteen heeft en een hardstenen trapje. De oorspronkelijke houten, rondboogvormige deur heeft een meevormende omlijsting van kleine houten raampjes, voorzien van glas-in-lood. Boven het portiek is een rondboognisje met daarin een Mariabeeldje. Link en rechts van de voordeur zijn in beide bouwlagen brede vensters met driedelige houten ramen met bovenlichten. In de bovenlichten is (vernieuwd) glas-en-lood. Boven de voordeur is een smaller venster met een tweedelig houten raam met bovenlichten en nieuw glas-in-lood. Alle vensters hebben keramische onderdorpels.

Het dak heeft een overstek met een houten bakgoot en is gedekt met gesmoorde Tuiles du Nord. In het voorste dakvlak zijn twee moderne dakkapellen met een plat dakje.

De voortuin heeft een oorspronkelijke lage bakstenen tuinmuur met kolommen en daartussen smeedijzeren hekjes. Ter hoogte van de voordeur is een dubbel, smeedijzeren poortje.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-)] het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp van het object.
-)] het gebouw behoort tot het oeuvre van een plaatselijke architect/aannemer.
-)] het object een redelijk hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
-)] het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de oorspronkelijke voordeur
- de ramen met glas-in-lood rondom de voordeur
- het beeldnisje
- het dakoverstek
- de tuinmuur met hekwerkjes

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

-)] Behoud van de historische bouwmassa
-)] Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
-)] Behoud herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
-)] Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
-)] Behoud van de ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Mheerderweg 24

Detail van het portiek met de voordeur en het toegangshekje

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP023
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Terhorst 4
Plaats	: Banholt
Kerndatering	: XVIII (B)
Oorspronkelijke functie	: boerderij
Huidige functie	: schuur
Architect	: n.v.t.

Typering van het object:

Achttiende-eeuwse vakwerkboerderij (nu schuur) achter nr. 4.

Historische achtergrond

Het gebouw is in twee fasen tot stand gekomen. De vier rechter traveeën vormden oorspronkelijk een zelfstandige boerderij met een woongedeelte van twee traveeën. Waarschijnlijk dateert deze boerderij uit de (tweede helft van de) achttiende eeuw. In de negentiende eeuw is het gebouw aan de zuidwestzijde (linker zijde) uitgebreid. De uitbreiding diende, gezien de geringe hoogte, waarschijnlijk als stal of schuur. Het gebouw is al lange tijd niet meer bewoond en wordt als stal/schuur gebruikt. Er hebben in de twintigste eeuw verbouwingen plaats gevonden. Zo is links in de voorgevel een dubbele garagedeur aangebracht. De zuidwestgevel (linker kopgevel) is in 1974 vernieuwd in baksteen.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De vakwerkschuur is onderdeel van de historische bebouwing van het gehucht Terhorst, aan de zuidoostzijde van de dorpskern van Banholt.

Hoofdpopzet

Het gebouw is één bouwlaag hoog en is gedekt met een zadeldak.

Exterieur

Het gebouw bestaat uit zes traveeën, waarin twee bouwfasen zijn af te lezen. De rechter vier traveeën uit de achttiende eeuw hebben een regelmatige indeling, met schoren in de eindvelden. De indeling van het vakwerk is aangepast ter plekke van de voormalige deuren en vensters. De twee jongere, linker traveeën bestaan uit vrijwel vierkante vakken zonder schoren. Nagenoeg alle vakken zijn ingevuld met baksteen. De vakken zijn wit geschilderd en het houtwerk bruin. De ramen en deuren zijn van recente datum, behalve twee ramen in de noordwestgevel. De linker kopgevel is geheel in baksteen opgetrokken (1974).

Het dak is gedekt met rode Hollandse pannen en aan de dakranden zijn zinken mastgoten bevestigd.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectonische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ het gebouw of object mede in relatie tot zijn omgeving een bijzondere beleving heeft en belangrijk is voor de identiteit van de omgeving.
- ┐ het object een redelijke mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ┐ het bouwwerk een oude kern heeft en bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
- ┐ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de vakwerkconstructie

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen

Foto's

De schuur achter Terhorst 4

Detail van het vakwerk van de voorgevel: links de twee traveeën uit de 19^e eeuw, rechts twee traveeën van het 18^e-eeuwse deel (gaat deels schuil achter de moderne voorbouw)

redengevende beschrijvingen
beeldbepalende panden

Bemelen

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP025
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Bemelerberg 4
Plaats	: Bemelen
Kerndatering	: 1927
Oorspronkelijke functie	: landhuis
Huidige functie	: woning met bedrijfsruimte
Architect	: Alphons Boosten

Typering van het object:

Landhuis Mooi Bemelen, ontworpen door architect Alphons Boosten in 1927.

Historische achtergrond

Het landhuis werd gebouwd in 1927 naar ontwerp van de Limburgse architect Alphons Boosten. Eind jaren zeventig vonden er ingrijpende verbouwingen plaats.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het landhuis ligt op de beboste helling van de Bemelerberg, ten oosten van de dorpskern van Bemelen.

Hoofdopzet

De villa heeft een langwerpige plattegrond en is twee bouwlagen hoog, met een zolderverdieping onder de kap. De kap heeft een gebogen vorm en de dakvlakken lopen plaatselijk door over de eerste verdieping. Er zijn enkele latere aanbouwen (eind jaren zeventig), van één bouwlaag hoog met een plat dak.

Exterieur

De buitengevels zijn opgetrokken in baksteen en (later) wit geschilderd. De voorgevel heeft een verspringende daklijn. Links loopt het dakvlak door tot aan de begane grond. Daar is een houten pui (vermoedelijk niet oorspronkelijk) met grote vensters en dubbele tuindeuren en daarboven een houten beplanking. Rechts ervan is een terugliggend middendeel met een venster en een deur. Geheel rechts is een brede uitgebouwde serre met een plat dak (vermoedelijk niet oorspronkelijk). Boven de serre zijn een rechthoekig venster met tweedelig raam en twee tweezijdige erkerfensters. Het dak is gedekt met riet en bestaat uit een langgerekt schilddak (links) en een klein haaks daarop geplaatst schilddakje dat iets hoger uitsteekt. Aan de voorzijde zijn in het linker, lagere deel van het dakvlak twee rechthoekige dakvensters aangebracht met houten ramen. Het linker venster is niet oorspronkelijk. Daarboven zijn twee brede dakkapellen, waarvan de lessenaardaken

overlopen in het hoofddak en ook met riet gedekt zijn. Ze hebben houten ramen (twee draairamen links, drie draairamen rechts). In het verhoogde dakdeel is nog een kleine dakkapel met een enkel raam. Zowel de daknok als de vensterbanken (behalve die van het secundair aangebrachte dakvenster) zijn voorzien van oranje keramische steen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het pand of object van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp van het object.
- ┐ het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke Limburgse architect, Alphons Boosten.
- ┐ het object ruimtelijk bepalend c.q. markant is voor de omgeving, door de landschappelijke ligging op de helling.
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik en de bijzondere detaillering.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de rieten daken
- de oorspronkelijke dakkapellen
- de oorspronkelijke ramen en deuren voor zover nog aanwezig

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud en/of herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ┐ Behoud of herstel van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ┐ Herstel van de baksteenarchitectuur

Foto's

De voorgevel van het landhuis uit 1927, links een latere aanbouw

Detail van het rechter deel van de voorgevel met het dwarsdak

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP105
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Gasthuis 18 en 20
Plaats	: Bemelen
Kerndatering	: XVIII B
Oorspronkelijke functie	: hoeve
Huidige functie	: hoeve

Typering van het object:

Carréhoeve met vleugels uit de achttiende en negentiende eeuw.

Historische achtergrond

De oudste delen van de boerderij Gasthuis 18-20 dateren uit het midden van de 18de eeuw. In de loop van de 18de en 19de eeuw hebben vergrotingen en wijzigingen plaatsgevonden. Na een brand rond 1920 is het complex hersteld. Omstreeks 1950 is de westgevel van de woonhuisvleugel vernieuwd in baksteen.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve ligt in het gehucht Wolfshuis en is later toegevoegd aan het gehucht Gasthuis. Het ligt ten noordwesten van de dorpskern van Margraten.

Hoofdopzet

De L-vormige kern van deze boerderij bestaat uit een tweelaags woonvleugel met een schilddak (haaks op de straat gelegen) en een iets lagere dwarsvleugel aan de rechter zijde, van twee bouwlagen met een snijdend zadeldak (evenwijdig aan de straat gelegen).

Exterieur

De gevels zijn opgetrokken uit mergelblokken en wit gekalkt. De entree in de voorgevel heeft een hardstenen omlijsting, bekroond door een driehoekig hardstenen tympaan. De deur dateert mogelijk nog uit de achttiende eeuw. De vier vensters op de verdieping hebben getoogde hardstenen omlijstingen (XVIII); de drie vensters op de begane grond zijn vergroot (circa 1920) en hebben ramen uit die periode met driedelige bovenlichten. De smeedijzeren krulankers dateren uit de achttiende eeuw. De gevels aan de binnenplaats bevatten een 18de-eeuwse deurkozijn en houten vensters uit dezelfde periode. Enkele vensters zijn gewijzigd (dichtgezet of vergroot). De afhang dateert vermoedelijk uit de jaren twintig. De linker zijgevel is van mergelsteen en vertoont rode

verkleuringen door de brand. De westgevel van de dwarsvleugel is voorzien van een bakstenen klamplaag (circa 1950) met moderne gevelopeningen en ramen en deuren. De kap is gedekt met gesmoorde muldenpannen en voorzien van zinken mastgoten. De poortvleugel sluit aan de linker zijde aan op de woonvleugel. De voorgevel is opgetrokken in mergelsteen. Links zijn twee kleine vensters, één op de begane grond en één op de verdieping. Rechts is een poortdoorgang met een gemetselde segmentboog. Na de brand van circa 1920 is deze vleugel achterwaarts vergroot (de voormalige paardenstal). De vergrote stal heeft een hoog en smal zadeldak met een schildeind. De daken van zowel de poortvleugel als de stal zijn gedekt met gesmoorde muldenpannen. Ook de grote schuur met zadeldak, die de achtervleugel van het complex vormt, is na 1920 herbouwd. De gevels van de paardenstal en de schuur zijn opgetrokken uit mergel, de vensters en deuren hebben bakstenen neggen en strekken. Het stalgebouw uit circa 1920 sluit loodrecht aan op de westgevel van de L-vormige kern. De gevels zijn deels uit mergel en deels uit baksteen opgetrokken. Op het achterterrein staat een mergelstenen bakhuis uit 1759. Dit rechthoekige gebouw heeft een zadeldak, gedekt met rode oud-hollandse pannen. De uitbouw voor de oven is verwijderd.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en bouwhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ de hoeve van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ aan de uiterlijke kenmerken van het object te zien is dat het bouwwerk een oude(re) kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.
- ┐ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het mergelstenen muurwerk
- de hardstenen deuromlijsting met timpaan
- de voordeur
- de hardstenen vensteromlijstingen
- de muurankers

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen

Foto's

Gasthuis 18-20: links de poortvleugel, rechts de woonvleugel

De straatgevel

De vernieuwde zijgevel (klampmuur) uit ca.1950

De hardsteen deuromlijsting en oude voordeur

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP027
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Gasthuis 67 en 67a
Plaats	: Bemelen
Kerndatering	: 17 ^e of 18 ^e eeuw
Oorspronkelijke functie	: hoeve
Huidige functie	: woningen

Typering van het object:

Hoeve bestaande uit twee vleugels, daterend vóór 1800.

Historische achtergrond

De hoeve staat reeds afgebeeld op de kadastrale minuutkaart en dateert uit de zeventiende of achttiende eeuw.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve is gelegen op de hoek van Gasthuis en Franse Steeg, in het gehucht Gasthuis, ten zuidoosten van Bemelen.

Hoofdpzet

De hoeve bestaat uit twee vleugels: één parallel aan de straat Gasthuis en één daar rechts achter aan de Franse Steeg. Beide zijn één bouwlaag hoog. De straatvleugel heeft een schilddak, de haakse vleugel een zadeldak.

Exterieur

De straatvleugel is opgetrokken in mergelsteen en later wit geschilderd met een zwarte plint. In het midden is een secundair ingebroken wagenpoort, met een bakstenen omlijsting met hardstenen aanzet- en sluitstenen (ook wit geschilderd). Links van de poort zijn twee moderne, vierkante vensteropeningen, rechts zijn drie rechthoekige, moderne openingen. Ze bevatten moderne houten ramen. In de gevel zijn diverse oude muurankers aangebracht, o.a. met een S-vorm. In de rechter zijgevel is een twintigste-eeuwse rondboogopening met een moderne deur. Het schilddak is gedekt met rode muldenpannen en in de dakvlakken zijn moderne dakramen aangebracht. Aan de dakranden zijn zinken mastgoten bevestigd.

De haakse vleugel aan de Franse Steeg is eveneens in mergelsteen opgetrokken, met reparaties en dichtzettingen in baksteen. Het muurwerk is later wit geschilderd met een zwarte plint. In de gevel is een vijftal kleine rechthoekige vensteropeningen die in de twintigste eeuw zijn gemaakt. De ramen zijn van recente datum. In de gevel zijn diverse muurankers aangebracht, met S-vormen of krulvormen (mogelijk nog zeventiende-eeuws).

Het dak is gedekt met rode muldenpannen en aan de dakschilden zijn zinken mastgoten bevestigd.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en bouwhistorische en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ het object ruimtelijk bepalend c.q. markant is voor de omgeving door de hoekligging.
- ┐ aan de uiterlijke kenmerken van het object te zien is dat het bouwwerk een oude kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik en de bijzondere ornamenten.
- ┐ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het mergelstenen muurwerk
- de aanzet- en sluitstenen van de poort
- de gesmede muurankers

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.

Foto's

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP028
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Gasthuis 71 en 73
Plaats	: Bemelen
Kerndatering	: achttiende eeuw
Oorspronkelijke functie	: boerderij
Huidige functie	: woning / B&B

Typering van het object:

U-vormige hoeve met poort, daterend uit de achttiende eeuw.

Historische achtergrond

De hoeve staat in de huidige, U-vormige opzet al op de kadastrale minuutkaart uit ca.1825 en dateert vermoedelijk uit de achttiende eeuw. De poortvleugel en haakse woonvleugel zijn in één opzet ontworpen (het muurwerk van de straatgevel loopt in elkaar over). De haakse achternvleugel lijkt een latere toevoeging.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve ligt aan de doorgaande weg van het gehucht Gasthuis, ten zuidoosten van de dorpskern van Bemelen.

Hoofdopzet

De hoeve heeft een U-vormige opzet, met een poort/schuurvleugel parallel aan de straat, rechts haaks daarop een woonvleugel en aan de achterzijde parallel aan de poortvleugel nog een haakse vleugel. De drie vleugels zijn één bouwlaag hoog en hebben een zadeldak.

Exterieur

De poort- en de woonvleugel zijn opgetrokken in mergelsteen en later wit gekalkt. De binnenplaatsgevels zijn later witgepleisterd. De achterste schuurvleugel is deels in baksteen en deels in mergelsteen opgebouwd. De poortvleugel heeft een gesloten uiterlijk. De brede rondboogpoort bevindt zich aan de rechter kant en deze heeft een bakstenen boog op hardstenen aanzetstenen. In de poortboog zijn twee krulankers geplaatst. De linker zijgevel is eveneens grotendeels blind, op een kleine deuropening na.

De straatgevel van de woonvleugel is een topgevel. Op de begane grond zijn twee rechthoekige vensteropeningen met hardstenen onderdorpels en moderne ramen. De geveltop wordt afgedekt met mergelstenen platen en op de top is een schoorsteen. Aan de zijde van de binnenplaats zijn moderne gevelopeningen met moderne ramen en deuren. De

zadeldaken zijn gedekt met gesmoorde Hollandse pannen en hebben zinken mastgoten. In de dakvlakken zijn diverse moderne dakramen aangebracht.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, bouwhistorische, en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-)] het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
-)] het gebouw of object mede in relatie tot zijn omgeving een bijzondere beleving heeft en belangrijk is voor de identiteit van de omgeving.
-)] het object aan de straatzijde een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
-)] het bouwwerk een oude kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
-)] het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik
-)] het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het mergelstenen muurwerk
- de poortboog met hardstenen aanzetstenen
- de krulankers
- de hardstenen vensterdorpels

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

-)] Behoud van de historische bouwmassa
-)] Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
-)] Behoud herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.

Foto's

De hoeve gezien vanuit het oosten met op de voorgrond de woonvleugel

De poortvleugel (links) en de haakse woonvleugel (rechts)

De hoeve gezien vanuit het westen met links de achterste vleugel

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP029
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Sint Antoniusbank 42a t/m 42f
Plaats	: Bemelen
Kerndatering	: vóór 1820
Oorspronkelijke functie	: boerderij, later klooster
Huidige functie	: appartementen

Typering van het object:

Voormalige hoeve of woning, tussen 1905 en 1910 uitgebreid tot een zusterklooster.

Historische achtergrond

Op de kadastrale minuutkaart is er al sprake van kleinschalige bebouwing op deze plek. Deze wordt in de loop van de negentiende-eeuws steeds verder uitgebreid tot een voornamer woonhuis/hoeve door de familie Leessens. In 1905 komt het in bezit van een Franse zusterorde uit Nantes, die het in de volgende jaren uitbreiden tot een klooster. Later is het verbouwd tot hotel en momenteel is het opgedeeld in appartementen.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve ligt in het gehucht Sint Anthoniusbank, ten zuiden van de dorpskern van Bemelen.

Hoofdopzet

Het complex heeft een U-vormige opzet, waarbij de middenvleugel uit drie delen bestaat die in hoogte verschillen. De noordelijke dwarsvleugel is twee bouwlagen hoog en heeft een mansardedak. Het noordelijke en zuidelijke deel van de middenvleugel zijn twee bouwlagen hoog en hebben een zadeldak. Het middelste deel van de middenvleugel is drie bouwlagen hoog. De zuidelijke dwarsvleugel is twee bouwlagen hoog met een zadeldak.

Exterieur

De noordelijke vleugel werd gebouwd in 1907 voor het zusterklooster en is opgetrokken in baksteen en later wit geschilderd. In de zuidgevel zijn op de begane grond drie segmentboogvensters en één toegang met een segmentboog. De deur is vernieuwd. Op de verdieping zijn aan de linker kant twee maal vier segmentboogvensters, gegroepeerd als twee kruisvensters. Rechts zijn drie maal twee smalle segmentboogvensters, gekoppeld door bakstenen onderdorpels. De meeste ramen in de gevel zijn nog oorspronkelijk. Geheel links is een later aangebrachte vluchtdoor met een vluchtrap. Boven de eerste verdieping zijn sierankers aangebracht en onder de goot is een tandlijst. De kopgevel heeft segmentboogvensters in alle bouwlagen en in het midden van de top is een

rondboogvormige beeldnis met een console aan de onderzijde, waarvan het oorspronkelijke heiligenbeeld ontbreekt. De geveltop is versierd met een opklimmend tandfries. De noordelijke gevel heeft op de begane grond vijf segmentboogopeningen en op de verdieping vijf segmentboogvormige nissen met daarin dubbele smalle segmentboogvensters. De nissen hebben een tandlijst aan de bovenzijde en een bakstenen waterlijst onderaan. De onderste dakschilden van het mansardedak zijn gedekt met leien, de bovenste met gesmoorde muldenpannen. In de onderste dakschilden zijn aan beide zijden vijf dakkapellen met houten draairamen met een drieruitsverdeling.

Het noordelijke deel van de middenvleugel heeft een L-vorm die aansluit op de vleugel uit 1907. Dit volume stamt uit het midden van de negentiende eeuw en werd gebouwd op de plek van een ouder gebouw, waarvan mogelijk nog onderdelen aanwezig zijn.

De voorgevel is vijf traveeën breed en heeft in het midden een toegang met een hardstenen omlijsting waarvan de bovenlatei voorzien is van een architraaf. Links en rechts van de deur en in alle traveeën van de verdieping zijn vensters met hardstenen bovenlateien. De onderdorpels zijn opgenomen in een lage hardstenen waterlijst. De twee linker ramen op de verdieping zijn nog oorspronkelijk, de overige ramen en de voordeur zijn later gewijzigd. De goot is afgetimmerd met een kunststof beplating. Het dak is gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen en er zijn drie moderne, vierkante dakkapellen met een plat dakje.

Het middelste deel van de middenvleugel is opgetrokken in baksteen en later wit geschilderd. Er zijn twee gemetselde hoeklisenen. De gevel is drie traveeën breed en op de begane grond is in het midden een toegang met links en rechts een venster, alle voorzien van hardstenen bovenlateien en dunne onderdorpels. Op de eerste verdieping zijn drie vensters met hardstenen bovenlateien en lage onderdorpels. Op de tweede verdieping zijn drie lage segmentboogvensters met lage onderdorpels. Alle ramen en de deur zijn vernieuwd. De goot is voorzien van een beplating. Het dak is gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen en in het voorste dakvlak is een Velux-raam.

Het zuidelijke deel van de middenvleugel is opgetrokken in mergelsteen. Op de begane grond is rechts een brede rondboogpoort met een in baksteen gemetselde omlijsting met hardstenen aanzet- en sluitstenen. De pui in de opening is vernieuwd. Links van de deur is een venster en op de verdieping zijn er drie. Ze hebben gemetselde segmentbogen en hardstenen onderdorpels en houten ramen (mogelijk nog oorspronkelijk). De goot is voorzien van een beplating. Het dak is gedekt met gesmoorde muldenpannen en er zijn drie moderne dakkapellen met een plat dakje en één dakraam.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het complex van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ⌋ het complex van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een sociaal-economische en een geestelijke ontwikkeling.
- ⌋ het complex van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp van de noordelijke vleugel.
- ⌋ het complex van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen in de middenvleugel
- ⌋ het belang van het complex vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk van de noordelijke vleugel
- de sierankers van de noordelijke vleugel
- de beeldnis van de noordelijke vleugel
- de hardstenen dorpels, lijsten, lateien en sierstenen
- de ramen voor zover oorspronkelijk

Uitgesloten van bescherming:

De zuidelijke dwarsvleugel is uitgesloten van bescherming.

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ⌋ Behoud van baksteenarchitectuur en bakstenen sier- en gootlijst

Foto's

De noordelijke vleugel en het noordelijke deel van de middenvleugel

Detail van het noordelijke deel van de middenvleugel

Het middelste en zuidelijke deel van de middenvleugel

De kopgevel met beeldnis van de noordelijke kloostervleugel

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP030
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Sint Laurentiusstraat 3
Plaats	: Bemelen
Kerndatering	: 1880
Oorspronkelijke functie	: pastorie
Huidige functie	: pastorie
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Pastorie van de Sint Laurentiuskerk, daterend uit ca.1880.

Historische achtergrond

De pastorie werd in 1880 gebouwd bij de Sint Laurentiuskerk, iets ten zuiden van de plek van de oude pastorie.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De pastorie is gelegen ten zuiden van de Sint Laurentiuskerk in de oude dorpskern van Bemelen. Kerk en pastorie zijn gebouwd op een kerkberg, die omgeven is met een muur. Deze situatie gaat al eeuwen terug, de huidige kerktoren dateert nog uit de dertiende of veertiende eeuw, het schip is in 1845 herbouwd.

Hoofdpzetz

De pastorie heeft een rechthoekig grondplan en is gedeeltelijk onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog onder een dwarsgeplaatst zadeldak. Aan de achterzijde is een latere, éénlaags aanbouw met een plat dak.

Exterieur

De buitengevels zijn opgetrokken in rode baksteen. Er is een lage plint met een afdekking van oranje profielstenen. Rechts in de plint zijn twee kelderlichten met een hardstenen omlijsting. De voorgevel is vijf traveeën breed en op de begane grond is in het midden een hoofdtoegang. In de overige traveeën en op de verdieping zijn vensters. Alle gevelopeningen hebben een segmentboogbeëindiging en een omlijsting van rode verblendsteen met een rondstaafprofiel bij de dagkanten. De hoofdtoegang bevat een oorspronkelijke houten deur met sierpanelen en een bovenlicht met een cirkelversiering. Alle houten ramen hebben een gedeeld bovenlicht en twee raamvleugels en zijn nog oorspronkelijk. Ze hebben lage hardstenen onderdorpels. Boven beide bouwlagen zijn gesmede sierankers aangebracht. De gevel wordt afgesloten door een gemetselde tandlijst. Hierop steunt de bakgoot met een

geprofileerde gootlijst. Het dak is gedekt met gesmoorde Hollandse pannen en op beide zijgevels is een gemetselde schoorsteen in de nok.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het pand van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling.
- ┐ het pand van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is en als functionele eenheid met de naastgelegen kerk en als opvolger van de oudere pastorie.
- ┐ het pand van architectuurhistorische / betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp van het pand.
- ┐ het object een hoge mate van architectonische)gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en de bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de sierankers
- de oorspronkelijke ramen en deur
- de gootlijst

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud / herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.
- ┐ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling.
- ┐ Behoud van baksteenarchitectuur en bakstenen sier- en gootlijst.

Foto's

De voorgevel van de pastorie, die gericht is op de Sint Laurentiuskerk en het naastgelegen kerkhof

De zijgevel en de ommuring van de kerkberg

redengevende beschrijvingen
beeldbepalende panden

Cadier en Keer

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP031
Naam object	: H. Kruisverheffingkerk
Adres	: Kerkstraat 86
Plaats	: Cadier en Keer
Kerndatering	: 1958
Oorspronkelijke functie	: kerk
Huidige functie	: kerk
Architect	: J. Huysmans

Typering van het object:

H. Kruisverheffingkerk uit 1958 van architect Jean Huysmans.

Historische achtergrond

De vroegste vermelding van een kerk in Cadier en Keer stamt uit de negende eeuw. De nog resterende breukstenen toren van de middeleeuwse kerk stamt uit de twaalfde eeuw en werd in 1592 verhoogd in mergelsteen. Er vonden in de loop der eeuwen nog diverse verbouwingen plaats. In 1951 bleek de technische staat van het overwegend middeleeuwse schip van de kerk dermate slecht dat men overging op sloop. Architect Jean Huysmans maakte het ontwerp voor de nieuwe kerk, die in 1958 in gebruik werd genomen. De oude kerktoeren bleef behouden naast de nieuwe kerk en is beschermd als rijksmonument. Ook de oude pastorie werd gesloopt en herbouwd naar ontwerp van Huysmans.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De kerk is gelegen in de oude dorpskern van Cadier en Keer en domineert het centrale plein.

Hoofdropzet

De kerk heeft een breed, rechthoekig grondplan met een dwarse uitbouw aan de zuidwestzijde (de dagkapel). Het schip is gedekt met een zadeldak, waarvan het westelijke schild als lessenaardak doorloopt over de dagkapel.

Exterieur

De buitengevels van de kerk zijn in baksteen opgemetseld in wild verband. De topgevel van de ingangszijde heeft op de begane grond een vooruit geplaatst entreeportaal met in de voorgevel een stalen pui met een houten deur, omgeven door ramen. De geknikte bovenlatei is van beton. Erboven zijn drie vensters met een driehoekige bovenbeëindiging en oorspronkelijke stalen ramen. De gevel aan de pastoriezijde heeft zes smalle vensters met een driehoekige beëindiging en stalen ramen. Naast het koor is de sacristie gevestigd, binnen het rechthoekige bouwvolume. De gevel van het koor is grotendeels blind. Ter

hoogte van de sacristie zijn drie kleine vensters met driehoekbeëindiging. De beide zijgevels van de dagkapel zijn voorzien van zes in hoogte oplopende vensters met stalen ramen. In de voorgevel is aan de rechter zijde een toegang met een driehoekige bovenzijde. Deze bevat een dubbele houten deur. De westelijke gevel van de kerk heeft zes brede vensters met driehoekbeëindiging en stalen ramen.

De kerk wordt gedekt door een zadeldak met verbeterde Hollandse pannen. Boven het priesterkoor is er een vierkante bakstenen opbouw (soort lantaarn), met een asymmetrisch zadeldakje en in de oostgevel zes smalle vensters. Aan de zuidzijde hiervan is een open bakstenen klokkentoren met een rondboogopening voor de kerkklok, die niet meer aanwezig is.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ⌋ het gebouw of object mede in relatie tot zijn omgeving een bijzondere beleving heeft en belangrijk is voor de identiteit van de omgeving.
- ⌋ het gebouw van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling.
- ⌋ het gebouw van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp van het object.
- ⌋ het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke regionale architect, Jean Huysmans.
- ⌋ het object een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de oorspronkelijke ramen
- de oorspronkelijke deuren
- de betonnen bovenlatei van het entreeportaal
- de bakstenen lantaarn
- de klokkentoren

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud van stalen kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ⌋ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

De H. Kruisverheffingkerk uit 1958 en rechts de middeleeuwse kerktoeren (rijksmonument) van de voorganger

De oostzijde van de kerk met op het dak de lantaarn en klokkentoren

Het toegangsportaal

De dagkapel

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP032
Naam object	: Huize de Beuk
Adres	: Op de Riesenbergr 1
Plaats	: Cadier en Keer
Kerndatering	: 1848
Oorspronkelijke functie	: boswachterswoning
Huidige functie	: geen

Typering van het object:

Huize de Beuk, voormalige boswachterswoning uit 1848 in het Savelsbos.

Historische achtergrond

De oude boswachterswoning stamt uit 1848 en werd gebouwd in opdracht van de toenmalige boscijenaar, de familie Martens uit Leuven. De naam van de woning is afgeleid van de eerste bewoners, de familie Beuken. Drie generaties van deze familie waren boswachter in de periode 1848 – 1938 en hielden toezicht op het gebied, dat ze vanaf deze plek op de helling van de Wijngaardsberg goed konden zien. In 1955 verlieten de laatste bewoners (de familie Aarts) het huis en kwam het in bezit van Staatsbosbeheer als weekendverblijf voor personeel. In de loop van de jaren zeventig en tachtig verviel het gebouw steeds verder, maar het werd van sloop gered door een restauratie in 1989 door de Heemkundevereniging Grueles en Wildbeheereenheid Savelsbos.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De voormalige boswachterswoning ligt buiten de bebouwde kom, in het Savelsbos, op de zuidelijke helling van de Wijngaardsberg.

Hoofdropzet

Het bouwvolume heeft een rechthoekig grondplan en is één bouwlaag hoog, gedekt met een zadeldak. Aan de achterzijde is een uitbouw even breed als het gebouw, onder het verlengde achterste dakschild.

Exterieur

De buitengevels zijn opgetrokken in mergelsteen en voorzien van een witte pleisterlaag met een zwarte plint. De voorgevel is voorzien van een blokmotief. In de voorgevel zijn drie rondboogopeningen: een centrale toegang en twee vensters. De vensters hebben hardstenen onderdorpels en de deuropening heeft een hardstenen stoepje met een afgeronde drempel en hardstenen zijstijlen. De rondbogen zijn gestuct. De deur is modern en de ramen zijn dichtgezet met een beplating. De beide topgevels hebben licht uitkragende

schouderstukken en een geprofileerde band aan de onderzijde. De linker gevel heeft op de begane grond rechts een rondboogvenster en in de geveltop twee lage rondboogvensters. De rechter zijgevel heeft op de begane grond drie rechthoekige vensteropeningen met hardstenen dorpels, waarvan de ramen voorzien zijn van een beplating. In de geveltop is dezelfde afwerking als aan de linker zijde met de geprofileerde band en twee halfronde venstertjes. Het dak is gedekt met rode Hollandse pannen. Op beide geveltoppen zijn lage schoorstenen.

De woning is omgeven met een draadhekwerk, waarin aan de linker zijde een doorgang is met een oude, smeedijzeren poort, mogelijk nog uit de bouwtijd of kort daarna.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het pand of object van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als voormalige boswachterswoning.
- ⌋ het pand of object van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp van het object.
- ⌋ het een plaatselijke uiting van een belangrijke (landelijke) architectuurstroming betreft, namelijk het eclecticisme.
- ⌋ het object een historisch-ruimtelijke relatie heeft met de directe omgeving. Het object maakt deel uit van een gebied waarvan de wegen, verkaveling, bodem- en groenstructuren een oorspronkelijke indruk wekken of veranderingen hebben ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ het object ruimtelijk bepalend c.q. markant is voor de omgeving;
- ⌋ het gebouw of object mede in relatie tot zijn omgeving een bijzondere beleving heeft en belangrijk is voor de identiteit van de omgeving. Vanuit deze woning werd het omliggende bos beheerd in de negentiende en twintigste eeuw.
- ⌋ het object een redelijk hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het sierpleisterwerk
- de hardstenen elementen

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen

Foto's

De boswachterswoning uit 1848; linker zijgevel en voorgevel

De rechter zijgevel en achterzijde

Het smeedijzeren hekwerk

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP033
Naam object	: Voogdijgesticht Sint Joseph
Adres	: Pater Kustersweg 8
Plaats	: Cadier en Keer
Kerndatering	: 1911-1913
Oorspronkelijke functie	: gesticht voor jongens
Huidige functie	: justitiële jeugdzorginstelling
Architect	: M.N. Ramakers

Typering van het object:

Voogdijgesticht Huize St Joseph uit 1911-1913, naar ontwerp van M.N. Ramakers.

Historische achtergrond

Het “Voogdijgesticht St. Joseph” is tot stand gekomen op initiatief van pater J. M. Kusters S.C.J. (1866 – 1944). Na het verkrijgen van toestemming van de Generale Overste van de Congregatie van het Heilig Hart (S.C.J.), de bisschop van Roermond en het Ministerie van Justitie, werd de Vereniging St. Joseph in 1911 opgericht. Deze stelde zich tot doel: *“de zorg voor verlaten, hulpbehoevende of verwaarloosde mannelijke personen van elke leeftijd, in het bijzonder de duurzame verzorging van minderjarigen in of buiten gestichten”*. In september 1911 werd begonnen met de bouw van het hoofdgebouw. Het ontwerp werd gemaakt door architect M. N. Ramakers uit Sittard. Behalve dit woon- en verblijfsgebouw werden ook werkplaatsen, sportvoorzieningen, personeelswoningen en een boerderij gebouwd. In 1927 werd een school bijgebouwd (inmiddels gesloopt). Na de Tweede Wereldoorlog werd de naam veranderd in “Huize St. Joseph”. In de jaren vijftig vond er een ingrijpende herindeling en renovatie plaats onder leiding van architect Swinkels, waarbij o.a. de plint van de voorgevel vervangen werd in Kunrader steen en het trapbordes vernieuwd werd. Begin jaren tachtig werden de taken van het instituut, die door paters en broeders werden uitgevoerd, overgenomen door de professionele jeugdzorg. In de loop van de laatste drie decennia hebben er meerdere uitbreidingen en modernisering plaats gevonden.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het complex is gelegen ten noordwesten van de historische dorpskern van Cadier en Keer, op de helling van de Keerderberg, ten zuiden van de Rijksweg naar Maastricht.

Hoofdropzet

Het grote carrévormige hoofdgebouw bestaat uit een voorvleugel met een middenpaviljoen en hoekpaviljoens, twee identieke zijvleugels en een lagere achtervleugel. De voor- en zijvleugels zijn drie bouwlagen hoog en hebben een zadeldak. De paviljoens zijn een

verdieping hoger en hebben een tentdak. Op het binnenterrein staat haaks op de middenvleugel een kapel. De achtervleugel is twee bouwlagen hoog en heeft een plat dak. Tegen de achtergevel van de achtervleugel staat een L-vormige aanbouw met onder andere de gymzaal.

Exterieur

De voorvleugel is opgetrokken in mergelsteen uit de Keerderberg en de plint is (later) bekleed met de hardere Kunradersteen. De ingangspartij in het middenpaviljoen, voorzien van een bordestrap, is in 1958 gewijzigd. De vensterpartij boven de deuren is afgewerkt met panelen van ceramiek, versierd met Bijbelse voorstellingen, van de hand van Piet Killaars uit 1958. De lagere delen tussen de paviljoens zijn zeven vensterassen breed en hebben in elke bouwlaag één venster per travee. De paviljoens zijn drie vensterassen breed, eveneens met vensters in alle bouwlagen. De ramen zijn deels oorspronkelijk en deels vernieuwd. De oude indeling (kruisraam met meerruits binnenramen) is over het algemeen gehandhaafd. Boven iedere bouwlaag zijn krulankers aangebracht. Onder de goten zijn verdikte profiellijsten. De daken zijn gedekt met rode Tuiles du Nord en er zijn dakkapellen met leien schilddakjes en (vernieuwde) houten ramen. Op de punten van de dakkapellen en de toppen van de tentdaken zijn pironnen geplaatst. De gangen op de begane grond zijn in éénlaags aanbouwen tegen de achtergevel opgenomen.

De zijvleugels zijn vrijwel identiek en zijn opgetrokken in mergelsteen. De plint is afgewerkt met cementpleister (1958). De gevels worden geleed door drie risalieten, waarvan de rechter twee afgewolfde steekappen hebben. In alle bouwlagen zijn reeksen van hoge vensters met houten ramen die deels nog de oude indeling hebben (kruisraam met meerruits binnenramen), maar niet meer allemaal oorspronkelijk zijn. Sommige bovenlichten zijn geblindeerd in verband met verlaagde plafonds. Op de eerste verdieping van de risalieten, de plek van de trappenhuizen, is een verbijzondering in de vorm van een gekoppeld, drievoudig lancetraam met daarboven traceringen. De linker risaliet heeft bovendien ook op de tweede verdieping een drievoudig lancetraam. Boven iedere bouwlaag is een reeks van gesmede krulankers aangebracht. De daken zijn gedekt met rode Tuiles du Nord en er zijn dakkapellen met leien schilddakjes en vernieuwde houten ramen.

De achtervleugel is opgetrokken in mergelsteen en in de voorgevel zijn in beide bouwlagen reeksen met dezelfde vensters als de overige vleugels. Tegen de achtervleugel is een tweelaags, moderne aanbouw met een aluminium gevelbekleding en een plat dak.

De kapel staat tegen de achtergevel van het middenpaviljoen van de voorvleugel. Het éénbeukige gebouw bestaat uit acht traveeën en heeft een 7/12 koorsluiting. De buitengevels zijn opgetrokken in mergelsteen en worden geleed door getrapte steunberen. Tegen beide zijgevels staan één- en tweelaags aanbouwen, die niet allemaal uit de bouwtijd stammen. De spitsboogvensters hebben mergelstenen traceringen en glas-in-loodramen uit o.a. 1939 en 1958, één van de glaskunstenaars was Daan Wildschut.

De achterbouw tegen de achtervleugel heeft deels een segmentboogvormig dak (de gymzaal). Tegen de zijgevels staan verschillende aanbouwen, deels van recente datum.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het object ruimtelijk bepalend c.q. markant is voor de omgeving.
- ⌋ het complex van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een maatschappelijke ontwikkeling.
- ⌋ het complex van betekenis is in de herinnering van de plaatselijke bevolking.
- ⌋ het complex van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp van het complex.
- ⌋ het gebouw behoort tot het oeuvre van een regionale architect, M. N. Ramakers.
- ⌋ elementen in het object kunsthistorische waarde hebben en behoren tot het oeuvre van belangrijke Limburgse kunstenaars, zoals Piet Killaars en Daan Wildschut.
- ⌋ het complex een redelijke mate van gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het mergelstenen muurwerk
- de oorspronkelijke ramen en deuren
- de sierankers
- de ceramische kunstwerken in de voorgevel (P. Killaars)
- de glas-in-loodramen (o.a. van Daan Wildschut) en venstertraceringen van de kapel
- de pironnen

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa.
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen.
- ⌋ Behoud / herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling.

Foto's

De voorvleugel en de rechter zijvleugel van Huize Sint Joseph

De rechter zijvleugel van Huize Sint Joseph

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP034
Naam object	: Villa Carl
Adres	: Pater Kustersweg 11
Plaats	: Cadier en Keer
Kerndatering	: 1915
Oorspronkelijke functie	: dokterswoning
Huidige functie	: woning

Typering van het object:

Villa Carl en tuinmuur, gebouwd in 1915 voor de arts van het St. Josephgesticht.

Historische achtergrond

De "Villa Carl" is in 1915 gebouwd als woning voor dr. Sträter, de zenuwarts van het "Voogdijgesticht St. Joseph". In 1929 is het gebouw in gebruik genomen als klooster voor 19 Franciscanessenzusters uit Erlenbad, die verzorgende taken in het gesticht verrichtten. Zij leefden hier in totale afzondering. Later is het gebouw in gebruik genomen als een paviljoen bij het hoofdgebouw. Sedert enkele jaren is het gebouw particulier bezit. De tweelaags aanbouw tegen de noordoostgevel is vermoedelijk korte tijd na de bouw toegevoegd. De twee bakstenen aanbouwen zijn van betrekkelijk recente datum.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De villa maakt onderdeel uit van het voormalige Voogdijgesticht Sint Joseph en is gelegen ten noorden van dit complex, op de helling van de Keerderberg, ten noordwesten van de historische dorpskern van Cadier en Keer.

Hoofdropzet

Deze villa bestond in zijn oorspronkelijke opzet uit een L-vormige tweelaags kern met een L-vormig zadeldak en een tweelaags dwarsvleugel met een steekkap. Tegen de voorgevel (zuidwestgevel) staat een eenlaags serre met een balkon. Het balkon is buiten gebruik gesteld.

Exterieur

De gevels zijn opgetrokken in mergel, gedolven in de directe omgeving. Oorspronkelijk waren de gevels in schoon werk uitgevoerd (zie: Rijksweg 6), nu zijn ze voorzien van een mergelgele verflaag. De zuidoostgevel is bekleed met plaatmateriaal. De hoofdtoegang in de zuidwestgevel is in een ondiep portiek (naast de serre) gesitueerd. De dubbele voordeur is vernieuwd. Boven de deur is een smal venster met een houten T-raam met

meerruits bovenlicht. In de gevelas rechts van de deur is in iedere bouwlaag een venster met een driedelig houten raam met meerruits bovenlicht.

Tegen het linker, naar voren springende, geveldeel staat de serre, voorzien van houten puien met panelen in de borstwering en smalle raam- en deurpuien met meerruits bovenlichten. De dakrand heeft een houten kroonlijst met sierklosjes. Het oorspronkelijke balkonhekwerk is verdwenen. De bakonpui met dubbele deur en meerruits bovenlicht is nog aanwezig. Erboven is een laag venster met drievoudig ladderraam. De vensters hebben stenen, schuin aflopende onderdorpels, de meeste ramen zijn vernieuwd naar oud model. De gekrulde sierankers vormen accenten in de gevels. Het dak is gedekt met rode Tuiles du Nord. Aan de dakranden zijn houten boeiboorden.

De rechthoekige aanbouw tegen de noordoostgevel bestaat uit twee bouwlagen met een plat dak. De gevels zijn opgetrokken uit mergelblokken en in een mergelgele kleur geschilderd. Ankers ontbreken. Het venster op de verdieping van de noordwestgevel heeft een soortgelijke vorm als de vensters in de kern van de villa. De garagedeuren op de begane grond zijn dichtgezet. De beide eenlaags aanbouwen zijn opgetrokken in baksteen. Deze gevels zijn recent geschilderd.

De tuin is afgescheiden met een mergelstenen tuinmuur die aan de straatzijde (later) van een cementpleister is voorzien. De muur verspringt in hoogte met het oplopende terrein en de muurdelen zijn afgedekt met (kunst-)stenen ezelsruggen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-) het pand van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een maatschappelijke ontwikkeling.
-) het pand of object van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp van het object.
-) het gebouw mede in relatie tot zijn omgeving een bijzondere beleving heeft en belangrijk is voor de identiteit van de omgeving. Het gebouw maakt onderdeel uit van het complex 'Huize Sint Joseph'.
-) het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de sierankers
- eventueel nog oorspronkelijke ramen en deuren
- de serre

Uitgesloten van bescherming:

De latere aanbouwen in baksteen.

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud en/of herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ┐ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling

Foto's

De voorgevel met de serre

De villa Carl en de tuinmuur

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP035
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Rijksweg 3
Plaats	: Cadier en Keer
Kerndatering	: ca.1925
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: woonhuis
Architect	: A. Boosten

Typering van het object:

Landhuis uit ca.1925, naar ontwerp van architect Alphons Boosten.

Historische achtergrond

Het landhuis werd in de jaren twintig van de twintigste eeuw gebouwd voor J. Stegen. Het werd ontworpen door architect Alphons Boosten.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het landhuis ligt aan de noordzijde van de Rijksweg tussen Maastricht en Cadier en Keer, onderaan de helling van de Keerderberg. Het pand is vrijgelegen en heeft vrij uitzicht naar achteren.

Hoofdpopzet

Het woonhuis heeft een rechthoekige plattegrond, parallel aan de straat. Het is één bouwlaag hoog en heeft een hoog opgaand zadeldak met twee bouwlagen. Aan de voor- en achterzijde zijn inpandige veranda's.

Exterieur

De buitengevels zijn opgetrokken in baksteen en boven de gemetselde plint voorzien van een grijze cementpleisterlaag. Het linker deel van de voorgevel ligt terug, zodat er een brede veranda voor het huis is. Het dakoverstek steunt hier op een houten onderslagbalk die door houten staanders gedragen wordt. Links in de voorgevel is een dubbele terrasdeur met een smalle, hoge roedeverdeling in de deurvensters. Rechts ervan is een venster met een eenvoudig raam. In het midden van de gevel is een voordeur met een ruitvormig patroon in de beplanking. Geheel rechts komt de gevel naar voren en hier is de dubbele garagedeur van de inpandige garage. Ook deze deuren hebben een ruitmotief in de beplanking. In de linker zijgevel zijn op de begane grond twee brede vensters met vernieuwde driedelige ramen. Daarboven is een balkon, geflankeerd door vensters. Het balkon heeft een ijzeren hekwerk. De ramen (ook dat van de balkondeur) hebben een meerruits verdeling met hoge, smalle

ruiten. De rechter zijgevel heeft in de geveltop precies dezelfde indeling met vensters en balkon. Op de begane grond is hier links een enkel venster met meerruits raam. Geheel rechts is een rondboogopening van de veranda aan de achterzijde.

Het dak is gedekt met leipannen en in het voorste dakvlak is een brede, oorspronkelijke dakkapel met vier meerruits houten ramen. Links van de dakkapel is een taps toelopende, gemetselde schoorsteen. Aan de dakranden zijn zinken mastgoten bevestigd.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke Limburgse architect, Alphons Boosten.
- ⌋ het object een redelijke mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de meerruits ramen
- de deuren met patroonbeplanking
- de veranda's
- de dakkapel
- de schoorsteen

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling

Foto's

De voorgevel en linker zijgevel

De voorgevel met links de veranda en rechts de garage

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP036
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Rijksweg 6
Plaats	: Cadier en Keer
Kerndatering	: 1915
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: woonhuis

Typering van het object:

Villa in Chaletstijl uit 1915, behorende bij het complex Huize Sint Joseph.

Historische achtergrond

De villa is gebouwd in 1915 en maakt onderdeel uit van het voormalige Voogdijgesticht Sint Joseph, dat tussen 1911 en 1913 werd gebouwd voor de opvang van kwetsbare en ontaarde jongens.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De villa ligt aan de zuidzijde van de Rijksweg tussen Maastricht en Cadier en Keer, op de helling van de Keerderberg.

Hoofdopzet

De villa bestaat uit een smal, tweelaags gebouw met een steil zadeldak en een brede tweelaags dwarsvleugel (zuidwestzijde) met een snijdend zadeldak. Aan de linker zijde is een éénlaags serre en aan de achterzijde is een tweelaags achterbouw met plat dak. Rechts zijn latere aanbouwen van één bouwlaag met plat dak.

Exterieur

De gevels zijn opgetrokken in mergelsteen, afkomstig uit de directe omgeving (Keerderberg). De voorgevel is drie traveeën breed en heeft een toegang in de rechter travee. Deze bevat een vernieuwde deur. Links van de deur zijn twee vensters en op de verdieping zijn er drie. Ze bevatten (al dan niet vernieuwde) houten T-ramen. Alle gevelopeningen hebben een segmentboogvormige ontlastingsboog met mergelstenen sierstenen. Boven de rechthoekige vensteropeningen zijn stalen lateien met sierrozetten en in de boogvelden is siertegelwerk (grijs en rood) aangebracht. Onder de vensters is een doorlopende mergelstenen waterlijst aangebracht. Tussen de vensters zijn decoratieve smeedijzeren muurankers geplaatst. Boven de linker gevelas is de topgevel van het smalle bouwvolume, die is afgewerkt met een sierlijk houten schoorwerk in Chaletstijl. In de geveltop is één venster met een (vernieuwd) houten raam met bovenlicht. Het dak is gedekt met rode Tuiles du Nord en voorzien van een houten

bakgoot op sierklosjes. Tegen de linker gevel is een oorspronkelijke éénlaags serre met houten kozijnen. Aan de bovenzijde is een houten gootlijst met klosjes. Op de serre is een, waarschijnlijk later aangebracht, balkon met een eenvoudig stalen hekwerk. De achterbouw is eveneens opgetrokken in mergelsteen en hoort bij de oorspronkelijke opzet. Aan de rechter zijde zijn latere aanbouwen in baksteen met een plat dak.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het pand van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een sociaal-maatschappelijke ontwikkeling.
- ┐ het pand een historisch-ruimtelijke relatie heeft met het naastgelegen instituut Huize Sint Joseph.
- ┐ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ┐ het een plaatselijke uiting van een landelijke architectuurstijl is, namelijk de Chaletstijl.
- ┐ het pand een redelijke mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het mergelstenen muurwerk en sierstenen
- het siertegelwerk
- de lateien
- de sierankers
- eventueel nog aanwezige oorspronkelijke ramen
- het schoorwerk van de topgevel
- de serre

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.
- ┐ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling.

Foto's

De voorgevel

De linker zijgevel met serre en links de achterbouw

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP037
Naam object	: klooster Misericorde
Adres	: Rijksweg 8 ,10 en 12
Plaats	: Cadier en Keer
Kerndatering	: 1897
Oorspronkelijke functie	: zusterklooster
Huidige functie	: geen
Architect	: P. J. H. Cuypers

Typering van het object:

Klooster van de zusters Misericorde, ontworpen door architect Pierre Cuypers in 1897.

Historische achtergrond

Het klooster van de Zusters van Barmhartigheid (ofwel: Misericorde) dateert uit 1897 en werd ontworpen door architect Pierre Cuypers. Begin twintigste eeuw werd er een tweede kloostervleugel aangebouwd. In 1977 werd er ingrijpend verbouwd, waarbij o.a. de ramen vernieuwd zijn. In 1988 zijn de zolders tot kamers verbouwd.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het klooster ligt aan de zuidzijde van de Rijksweg tussen Maastricht en Cadier en Keer, ten noordwesten van de dorpskern. Het is gebouwd op de helling van de Keerderberg.

Hoofdopzet

Het nog resterende kloostergebouw bestaat uit twee aan elkaar geschakelde vleugels. De linker vleugel uit 1897 is twee bouwlagen hoog en heeft een zadeldak. De rechter vleugel is twee bouwlagen hoog en heeft een mansardedak. Ten zuidoosten van het klooster ligt nog een bedrijfsgebouw dat één bouwlaag hoog is en een zadeldak heeft.

Exterieur

Het oorspronkelijke kloostergebouw uit 1897 is opgetrokken in paarsrode baksteen, met siermetselwerk in rode en gele baksteen in de boogvelden (begane grond) en als sierband (onder de vensters van de verdieping). Er zijn gemetselde hoeklisenen. De voorgevel heeft een hoge middenrisaliet met een topgevel. Op de begane grond zijn in totaal vijf rechthoekige vensters met vernieuwde houten ramen. Ze hebben geglazuurde keramische onderdorpels, die bij beide buitenste vensters zijn opgenomen in een waterlijst. Op de verdieping zijn in de buitenste vier gevelassen brede spitsboogvensters met vernieuwde ramen en een omlijsting van geprofileerde bakstenen. In de middenrisaliet is een hoge spitsboognis met in de onderste helft een vernieuwde houten balkonpui met

siersmeedijzeren hekwerkje. Onder de dakrand is een bakstenen sierlijst. De dakgoten zijn voorzien van een beplating en het hoofddak is gedekt met gesmoorde muldenpannen. De steekkap is gedekt met leien.

De jongere kloostervleugel rechts is opgetrokken in bruinrode baksteen en heeft gemetselde lisenen: één op de rechter hoek en twee aan weerszijden van de centrale risaliet. In deze laatste bevindt zich de hoofdingang met een oorspronkelijke houten deur met bovenlicht. Links ervan zijn drie vensters in beide bouwlagen, rechts zijn er twee. Alle vensters hebben hardstenen onderdorpels, gemetselde segmentbogen met gele siersteen en vernieuwde houten ramen. Op de lisenen zijn gietijzeren sierankertjes aangebracht.

De dakrand is voorzien van een geprofileerde houten bakgoot. Het mansardedak is aan de onderzijde gedekt met leien en bovenop met gesmoorde muldenpannen. Er zijn vijf hoge dakkapellen met inzwenkende schilddakjes, bekroond met prionnen. De ramen zijn vernieuwd.

Het bedrijfsgebouw is opgetrokken in rode baksteen, met siermetselwerk in gele baksteen (ruitpatroon). Ook is er een mergelstenen sierband halverwege de gevel. De straatgevel wordt verdeeld in vier traveeën door gemetselde lisenen. In de onderste helft van de gevel zijn vier halfronde vensters met een mergelstenen sluitsteen en een doorlopende onderdorpel. Onder de goot is een bakstenen tandlijst aangebracht. Ook de rechter topgevel is voorzien van siermetselwerk van gele baksteen in ruitvormen. De gevel is op de begane grond aangetast door de bouw en sloop van latere aanbouwen en op de verdieping is er een secundair laadluik ingebroken. De geveltop is voorzien van een klimmend tandfries. Het dak heeft een sobere houten bakgoot en de dakschilden zijn gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-) het pand of object van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een maatschappelijke en geestelijke ontwikkeling.
-) Het pand of object van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp van het object/complex.
-) het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke Nederlandse architect, Pierre Cuypers.
-) het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk van alle drie de gebouwen
- het balkonhekje
- de sierankers
- de voordeur van de rechter vleugel
- de dakkapellen van de rechter vleugel

Bescherming:

De hoofdbouwmassa en voorgevel

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud van baksteenarchitectuur en bakstenen sier- en gootlijsten.

Foto's

De twee kloostervleugels : links uit 1897 (Cuypers) en rechts uit het begin van de twintigste eeuw

Het bedrijfsgebouw

redengevende beschrijvingen
beeldbepalende panden

Eckelrade

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP038
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Dorpsstraat 15
Plaats	: Eckelrade
Kerndatering	: 1916
Oorspronkelijke functie	: melkfabriek
Huidige functie	: woning, bed en breakfast, vakantieappartementen, praktijkruimte, galerie en projectruimte

Typering van het object:

Voormalige melkfabriek St. Barbara uit 1916 met uitbreidingen uit het midden van de twintigste eeuw.

Historische achtergrond

Blijkens de tekst op de voorgevel dateert het oudste gedeelte van de melkfabriek St. Barbara in Eckelrade uit 1916. Direct na de Tweede Wereldoorlog is de fabriek aanzienlijk uitgebreid. De aanbouw tegen de linker zijgevel dateert uit ca.1948. De oorspronkelijke dienstwoning (met kantoorruimte) tegen de rechter zijgevel is omstreeks 1950 gesloopt en vervangen door de huidige aanbouw. De aanbouw tegen de achtergevel en het toiletgebouw dateren uit dezelfde periode. In 1954 is het gebouw in gebruik genomen als bedrijfsruimte voor een groothandel. Omstreeks 1960 is een voordeur in de voorgevel van de oude bedrijfshal toegevoegd. Omstreeks 1980 is de rechter aanbouw verhoogd ten behoeve van een woning. De bedrijfsruimten kwamen in 1985 vrij en zijn momenteel in gebruik als praktijk, galerie, projectruimte, vakantieappartementen en bed & breakfast.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De voormalige melkfabriek is gelegen aan de zuidwestzijde van de Dorpsstraat, die de historische weg is waaraan de dorpskern van Eckelrade zich ontwikkeld heeft. De fabriek ligt iets buiten het historische centrum van het dorp.

Hoofdpziet

Het complex wordt in hoofdzaak gevormd door het oudste fabrieksgebouw (midden), geflankeerd door twee latere vleugels (ca.1950). Het oudste fabrieksgebouw heeft een rechthoekige plattegrond haaks op de straat en is één bouwlaag hoog, gedekt met een woldak. Achter tegen de linker gevel staat een oorspronkelijk éénlaags dwarsgebouw met een flauw lessenaardak. Hiernaast staat een hoge schoorsteen (1916).

Links van de oude melkfabriek is een latere fabrieksvleugel van twee bouwlagen met een plat dak, rechts is een vleugel met een souterrain en twee bouwlagen en een plat dak. Aan de achterzijde zijn diverse uitbouwen.

Exterieur

De melkfabriek uit 1916 is opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband. De symmetrische voorgevel heeft een klimmend tandfries in de geveltop. De gevel heeft op de verhoogde begane grond drie hoge segmentboogopeningen, waarvan de buitenste twee moderne ramen bevatten en de middelste een oud, meerruits fabrieksraam. In de geveltop is in het midden een rondboogvormige beeldnis met een sierconsole, waarop een beeld van de H. Barbara is geplaatst (de naamgeefster van de fabriek). Links en rechts hiervan zijn kleine segmentboogvormige vensters met aluminium ramen. Aan weerszijden van de ramen zijn sierstenen aangebracht met de tekst "ANNO 1916". Het dak is gedekt met gesmoorde kruispannen en op de dakpunt staat een piron.

De linker zijvleugel is opgebouwd in rode baksteen, gemetseld in een kettingverband. In de voorgevel is links een grote vierkante poortopening met een moderne rolpoort. Rechts ervan is een rechthoekig venster met een stalen raam.

Boven de begane grond is een reeks van vier liggende vensters met stalen ramen. Op de verdieping is een grote laadopening met dubbele stalen deuren en een betonnen takel. In de linker zijgevel zijn zowel op de begane grond als op de verdieping acht smalle vensters, alle voorzien van stalen ramen, aanwezig. De vensters op de begane grond zijn per twee vensters gevat in een sobere omlijsting van gemetselde kolommen en een betonnen bovenlijst.

De rechter zijvleugel is opgetrokken in rode baksteen, gemetseld in een kettingverband. In de voorgevel zijn onderin vier vierkante souterrainvensters met aluminium vierruitsramen, gekoppeld door een betonnen bovenlatei. Op de begane grond is een groot breed venster met een gemetselde omlijsting en betonnen bovenlatei, voorzien van een aluminium raam. Op de verdieping is een zelfde afmeting venster, waarvan de indeling is gewijzigd.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-) het complex van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een industriële ontwikkeling uit de vroege twintigste eeuw.
-) het complex van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp van de verschillende vleugels. Zowel de decoratieve, historiserende stijl van de middenvleugel als de industriële stijl met kleine decoratieve details van de zijvleugels is waardevol.
-) het complex ruimtelijk bepalend c.q. markant is voor de omgeving.
-) de straatgevels een redelijke mate van architectonische gaafheid bezitten. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
-) het belang van het complex vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de beeldnis met beeld
- de jaarstenen 1916
- de oorspronkelijke stalen ramen (in de linker vleugel)
- de stalen laaddeuren en de betonnen takel
- de betonnen lateien
- de schoorsteen

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

-) Behoud van de historische bouwmassa
-) Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
-) Behoud van de fijn geprofileerde stalen en aluminium kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
-) Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

De voormalige melkfabriek St. Barbara: in het midden de vleugel uit 1916, geflankeerd door vleugels uit ca.1950

Detail van de vleugel uit 1916

Detail van de vleugel uit 1916

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP106
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Dorpsstraat 36
Plaats	: Eckelrade
Kerndatering	: 17 ^e of 18 ^e eeuw
Oorspronkelijke functie	: boerderij
Huidige functie	: woning

Typering van het object:

Vakwerkhoeve met oude kern en wagenschuur.

Historische achtergrond

De oudste kern van deze (voormalige) boerderij wordt gevormd door een vakwerkgebouw van slechts twee traveeën, hoogstwaarschijnlijk daterend uit de zeventiende of achttiende eeuw. In de achttiende eeuw is het gebouw aan de achterzijde met een travee uitgebreid. Kort na 1800 zijn de achterste drie traveeën toegevoegd, waarmee de huidige lengte van zes traveeën werd bereikt. De voorgevel is vermoedelijk in de negentiende eeuw vernieuwd in mergel. In het begin van de twintigste eeuw is een deel van de oostgevel vervangen in baksteen, gelijktijdig met de bouw van de aansluitende schuur onder een afdak. In 1993 is het gebouw gerestaureerd en aangepast tot woning.

De schuren en stallen, die aansluiten tegen de achtergevel van het pand Dorpsstraat 36, behoren grotendeels bij Dorpsstraat 34. De smalle bakstenen schuur onder een afdak (XX a) hoort bij Dorpsstraat 36.

De vrijstaande vakwerkschuur naast de (voormalige) boerderij is een halve doorrijschuur uit de negentiende eeuw. Vermoedelijk is deze schuur van elders betrokken en hier herplaatst. Op een van de drempelbalken staat het jaartal 1889. Mogelijk is dat het jaar van plaatsing. De afdak tegen de voorgevel bevatte een varkensstal (XXa).

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve ligt aan de zuidzijde van de Dorpsstraat, ten oosten van de historische dorpskern van Eckelrade.

Hoofddopzet

De woonvleugel is een vakwerkgebouw van zes traveeën, bestaande uit een begane grond en een zolderverdieping met een zadeldak. Tegen het achterste deel van de linker zijgevel en tegen de achtergevel is een afdak van één bouwlaag met een lessenaardak. De vrijstaande schuur is één bouwlaag hoog met een zadeldak. De daarop aansluitende varkensstal is één bouwlaag met een lessenaardak.

Exterieur

De beide zijgevels bestaan uit vakwerk, ingevuld met vlechtwerk en leempleister. De vakken zijn wit gekalkt, de balken zijn zwart geschilderd. In beide gevels zijn diagonale schoren als vakverstijving aangebracht. Het achterste deel van de oostgevel (ter breedte van anderhalve travee) is vernieuwd in baksteen, gemetseld in kruisverband. De verstening heeft gelijktijdig plaatsgevonden met de bouw van de schuur met afdak (begin twintigste eeuw). De ramen en deuren zijn van recente datum. De afdak die schuin tegen de achtergevel van het woonhuis staat, is opgetrokken uit baksteen. De straatgevel van het woonhuis is voorzien van een pleisterlaag en de begane grondvensters hebben gepleisterde omlijstingen. De vensters op de begane grond en eerste verdieping hebben getoogde beëindigingen en bevatten vernieuwde ramen. Het dak is gedekt met rode Oud-Hollandse pannen en voorzien van zinken mastgoten.

De vrijstaande vakwerkschuur is een verplaatst gedeelte van een grotere doorrijshuur, bestaande uit twee traveeën. Het zadeldak is gedekt met rode Oud-Hollandse pannen. Tegen de voorgevel staat een varkensstal met een lessenaardak. De muren zijn opgetrokken uit baksteen gemetseld in kruisverband. De brede toegangspoort van de binnenplaats wordt geflankeerd door twee bakstenen poortkolommen. De deuren zijn vernieuwd.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en bouwhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ aan de uiterlijke kenmerken van het object te zien is dat het bouwwerk een oude(re) kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
- ┐ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de vakwerkconstructies
- de poortkolommen

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen

Foto's

De woonvleugel van Dorpsstraat 36 te Eckelrade

De voorgevel van de woonvleugel

De vakwerkschuur op het achterterrein

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP039
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Klompenstraat 2
Plaats	: Eckelrade
Kerndatering	: ca.1925
Oorspronkelijke functie	: school
Huidige functie	: woning

Typering van het object:

Schoolgebouw uit ca.1925 in historiserende stijl met tuinmuur uit 1929.

Historische achtergrond

De school werd gebouwd omstreeks 1925 en werd in 1929 ommuurd.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De school ligt op de hoek van de Linderweg en de Klompenstraat, in de historische dorpskern van Eckelrade. Rondom de school is een speelplaats.

Hoofdpzet

Het schoolgebouw is een rechthoekig, éénlaags gebouw met een flauw schilddak. Boven de risaliet van de voorgevel is een steekkapje richting het hoofddak.

Exterieur

De buitengevels zijn opgetrokken in rode baksteen in kruisverband. De gemetselde plint is afgedekt met een rollaag van schuin gesneden stenen. Alle gevelopeningen hebben een gemetselde hanenkam aan de bovenzijde. In de voorgevel bevindt zich in het midden een risaliet met een trapgeveltje. Hierin bevindt zich de hoofdingang met een dubbele houten deur met meerruits bovenlicht. Erboven is een beeldnis met een stenen console en een H. Hartbeeld. De trappen van de gevel hebben stenen afdekplaten. Links en rechts van de ingang zijn twee grote vensters met gemetselde hanenkammen. Ze hebben een hardstenen onderdorpel en bevatten driedelige houten ramen met een kruisverdeling in de bovenlichten en een dubbel sierruitje aan de onderzijde. De twee brede vensters in de rechter zijgevel zijn vernieuwd. Tegen de linker zijgevel is een gemetselde schoorsteen.

Het dak is gedekt met gesmoorde kruispannen en er is een geprofileerde houten bakgoot op sierklossen. In de zijschilden zijn brede, moderne dakkapellen aangebracht.

Het schoolplein wordt omgeven door een gemetselde erfafscheiding, bestaande uit een laag muurtje met kolommen, waartussen gesmede hekwerkjes en een poortje (bij de hoofdingang) zijn bevestigd. Dit hekwerk dateert uit 1929.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het pand van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een maatschappelijke ontwikkeling.
- ⌋ het object van betekenis is in de herinnering van de plaatselijke bevolking als voormalige lagere school.
- ⌋ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het object een redelijk hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de trapgevel
- de beeldnis met H. Hartbeeld
- de oorspronkelijke ramen en deuren
- de gootlijst
- de schoorsteen
- de erfafscheiding

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ⌋ Behoud van de ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

De voormalige school aan de Klompenstraat

De middenrisaliet en detail van het hekwerk

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP040
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Klompenstraat 25
Plaats	: Eckelrade
Kerndatering	: vóór 1800
Oorspronkelijke functie	: hoeve
Huidige functie	: hoeve

Typering van het object:

Carréhoeve met een kern van vóór 1800.

Historische achtergrond

De hoeve staat al afgebeeld op de kadastrale minuutkaart uit 1828 en had op dat moment al een gesloten carrévorm. Het breukstenen muurwerk van de oostelijke schuur doet een hoge ouderdom van dit bouwvolume vermoeden en ook de hardstenen vensters in de zuidelijke gevel wijzen op een datering in de vroege achttiende eeuw. De voorgevel aan het plein is in de eerste helft van de twintigste eeuw gemoderniseerd (klampmuur).

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve ligt op de hoek van de Dorpsstraat en de Klompenstraat, in de historische dorpskern van Eckelrade. Vóór de hoeve is een klein pleintje.

Hoofdopzet

De hoeve bestaat uit vier vleugels rondom een binnenplaats. De straatvleugel bestaat uit een woonhuis (rechts) en een schuur met inrijpoort (links). Het woonhuis is deels onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog onder een schilddak. De schuur is één bouwlaag hoog met een zadeldak. Haaks op het woonhuis is een schuur/stalvleugel van één bouwlaag met een zadeldak. Deze sluit aan de oostzijde aan op een grote schuur met een zadeldak, parallel aan de straatvleugel. Aan de noordzijde is een smalle (stal-)vleugel, haaks op de inrijdschuur.

Exterieur

Het woonhuis is opgetrokken in mergelsteen (zijgevels), de voorgevel is vernieuwd in baksteen (ca.1930). De voorgevel is vijf traveeën breed en heeft een toegang in een verdiept portiek in de middelste travee. Deze bevat een oorspronkelijke, decoratieve deur en het halletje heeft een terrazzovloer. In alle overige traveeën zijn vensters met gemetselde segmentbogen en vernieuwde houten T-ramen. Ze hebben keramische onderdorpels. Onder de goot is een gemetselde tandlijst. Aan de rechter zijgevel is af te lezen dat het woonhuis

een oudere kern heeft. In deze gevel zijn twee oudere hardstenen vensteromlijstingen met een getoogde bovenlatei, die uit de late zeventiende of vroege achttiende eeuw dateren. Aan de dakrand is een geprofileerde bakgoot op klossen. Het dak is gedekt met oranje muldenpannen.

De schuurvleugel aan de straat heeft een voorgevel van baksteen uit ca.1930 (klampmuur), maar aan de linker zijgevel is te zien dat het oorspronkelijke bouwvolume in mergelsteen is opgetrokken. In de voorgevel is rechts een rondboogpoort met houten poortdeuren (ca.1930). Links zijn twee lage vensters met stalramen en gemetselde segmentbogen en onderdorpels (ca.1930). Het dak is gedekt met rode muldenpannen en is voorzien van een zinken mastgoot.

De zuidgevel van de zuidelijke vleugel is opgetrokken in mergelsteen, de plint is grotendeels gerepareerd in baksteen en er zijn gemetselde steunberen geplaatst. De gevel is grotendeels blind op twee kleine (secundaire) raampjes met gemetselde segmentboogjes na.

De zuidgevel van de oostelijke schuurvleugel is grotendeels opgetrokken in breuksteen en van aanzienlijke ouderdom (mogelijk laatmiddeleeuws). Bovenin zijn de contouren van twee rechthoekige vensters te herkennen. Deze zijn dichtgemetseld in baksteen en de gevel is opgehoogd en aangevuld met hetzelfde materiaal. Tegen de (open) geveltop is een latwerk aangebracht dat afgedekt is met dakpannen. Het dak is gedekt met rode Hollandse pannen. Tegen de achtergevel is een houten schop geplaatst.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, bouwhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ⌋ het object ruimtelijk bepalend c.q. markant is voor de omgeving door de hoekligging.
- ⌋ aan de uiterlijke kenmerken van het object te zien is dat het bouwwerk een (zeer) oude kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
- ⌋ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering of bijzondere ornamenten.
- ⌋ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het historische breukstenen- en mergelstenen muurwerk
- de hardstenen vensteromlijstingen aan de zuidzijde
- het siermetselwerk uit ca.1930
- de voordeur uit ca.1930
- de gootlijst van het woonhuis

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud van baksteenarchitectuur en bakstenen sier- en gootlijst.

Foto's

Het woonhuis van de hoeve

De schuur aan de pleinzijde

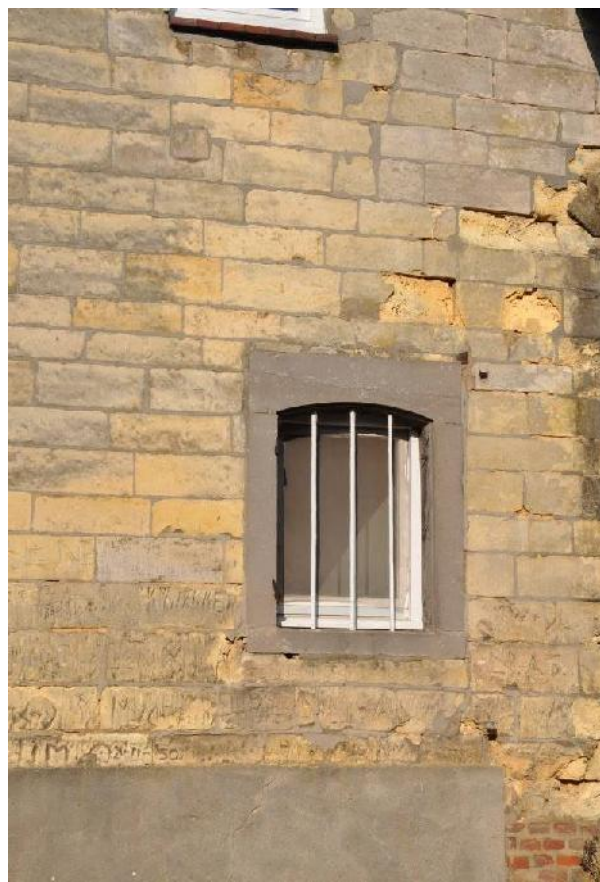
Zijgevel woonhuis en de zuidelijke vleugel

De oostelijke schuur met het breukstenen muurwerk

De voordeur uit ca.1930

Hardstenen vensteromlijsting uit ca.1700

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP107
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Schampeljoensteeg 2
Plaats	: Eckelrade
Kerndatering	: XIX en oudere kern
Oorspronkelijke functie	: boerderij
Huidige functie	: woning

Typering van het object:

Boerderij met woongedeelte in vakwerk, XIX en oudere kern.

Historische achtergrond

Op de plek van Schampeljoensteeg 2 was in 1830 al bebouwing aanwezig, maar deze had een andere grondvorm (U-vorm) dan het huidige complex. Het rechter gebouw maakte waarschijnlijk toen al deel uit van die hoeve, maar is in de loop van de negentiende eeuw verbouwd tot vrijstaande vleugel. De bredere achterste travee (wagenschuur) is van jongere datum. De gefaseerd tot stand gekomen afdang (circa 1900 en later) tegen de rechter zijgevel is om de achtergevel omgezet. In de afgelopen decennia hebben vele kleine verbouwingen en aanpassingen plaatsgevonden, ten behoeve van de huidige woonfunctie.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De boerderij ligt aan een zijstraat van de hoofdweg van Eckelrade (de Dorpsstraat), aan de zuidoostzijde van de historische dorpskern.

Hoofdpz

Het rechter gebouw bestaat uit een woonvleugel van zes traveeën, haaks op de straat, een aangebouwde wagenschuur en een L-vormige afdang. Het gebouw heeft één bouwlaag met een zolderverdieping onder een zadeldak. De aangebouwde wagenschuur is onder hetzelfde zadeldak gevat.

Het linker gebouw is een langgerekt vakwerkgebouw, waarvan het voorste gedeelte verbreed en verhoogd is ten behoeve van de bouw van een schuur. Het vakwerkgebouw bestaat uit één bouwlaag met een zolderverdieping onder een zadeldak.

Exterieur rechter gebouw

Het voorste deel van het woonhuis (de onderkelderde voorkamer van anderhalve travee) is in natuursteen uitgevoerd en later wit geschilderd. De kleine vensters met houten kozijnen in de linker zijgevel en de verdieping van de voorgevel, dateren uit de bouwtijd (XIXa), de vensters op de begane grond van de voorgevel uit het begin van de 20ste eeuw. Aansluitend

is in de linker zijgevel een vakwerkconstructie van 4,5 traveeën. Hierin bevinden zich enige secundair aangebrachte vensters. De deuren zijn vermoedelijk oorspronkelijk. De constructie van de gebinten en spanten is authentiek, maar veel van het hout is secundair gebruikt. Het dak van het woonhuis is gedekt met rode Oud-Hollandse pannen en is voorzien van zinken mastgoten.

De L-vormige afhang tegen de rechter zijgevel en de achtergevel is voor het grootste deel in baksteen opgetrokken. Het merendeel van de vensters en deuren dateert uit de eerste helft van de 20ste eeuw. Het lessenaardak is gedekt met rode Oud-Hollandse pannen.

Exterieur linker gebouw

De gevels zijn uitgevoerd in vakwerk, de voorgevel heeft een plint van breuksteen. Bij de renovatie in 1986 zijn nieuwe vensters met houten ramen aangebracht. Ten behoeve van de schuur is het voorste deel van het vakwerkgebouw verbreed in vakwerk en voorzien van een fors zadeldak. De rechter zijgevel is in machinale baksteen uitgevoerd, de achtergevel in hout. In de voorgevel bevindt zich een grote vierkante inrijpoort met houten deuren. Het dak is gedekt met rode en gesmoorde verbeterde Hollandse pannen en voorzien van zinken mastgoten.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en bouwhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ aan de uiterlijke kenmerken van het object te zien is dat het bouwwerk een oude kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik en de bijzondere detaillering.
- ┐ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

Rechter gebouw

- het natuurstenen muurwerk
- de vakwerkconstructie
- de oorspronkelijke ramen en deuren

Linker gebouw

- de breukstenen plint
- de vakwerkconstructie

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

Algemeen:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen

Rechter gebouw

- ┐ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling

Foto's

De woon- en schuurvleugel van Schampeljoensteeg 2

De afhang tegen de rechter zijgevel

De linker vleugel van Schampeljoensteeg 2

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP108
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Schampeljoensteeg 4
Plaats	: Eckelrade
Kerndatering	: XIXA met oudere kern
Oorspronkelijke functie	: boerderij
Huidige functie	: woning

Typering van het object:

Eenvoudige boerenwoning in vakwerk, XIXA met oudere kern.

Historische achtergrond

Op de plek van deze woning was in 1830 een U-vormig complex, waarvan de voorste en de achterste vleugel later verdwenen zijn. De huidige vakwerkwoning dateert hoogstwaarschijnlijk uit het midden van de 19de eeuw. De lage aanbouw tegen de achtergevel dateert vermoedelijk uit het einde van de 19de eeuw. In die periode of korte tijd later zijn ook enige vensters vernieuwd en is het onderste deel van de voorgevel in baksteen vernieuwd.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De boerderij ligt aan een zijstraat van de hoofdweg van Eckelrade (de Dorpsstraat), aan de zuidoostzijde van de historische dorpskern.

Hoofdpzet

De vrijwel rechthoekige, eenlaags vakwerkwoning is gedekt met een zadeldak. Aan de achterzijde is een aanbouw.

Exterieur

Het gebouw is vijf traveeën diep. De voorste twee traveeën zijn onderkelderd, waardoor de plint hoger is dan in de overige traveeën. De gevels zijn vrijwel geheel in vakwerk uitgevoerd met ankerbalkgebinten. De meeste vakken zijn (later) ingevuld met baksteen. In de rechter zijgevel zijn diagonale schoren aangebracht. De begane grond van de voorgevel is versteend in baksteen (XIXd of later). Het merendeel van de vensters dateert uit de late 19de eeuw of uit de vroege 20ste eeuw.

De bakstenen aanbouw tegen de achtergevel bestaat uit één bouwlaag met een lessenaardak. De daken zijn gedekt met rode en gesmoorde Oud-Hollandse pannen.

Waardering:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en bouwhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ aan de uiterlijke kenmerken van het object te zien is dat het bouwwerk een oude kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik en de bijzondere detaillering.
- ┐ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de vakwerkconstructie
- de stenen sokkel

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen

Foto's

Schampeljoensteeg 4

redengevende beschrijvingen
beeldbepalende panden

Eijsden

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP041
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Breusterstraat 2 en 4
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: 1937
Oorspronkelijke functie	: woonhuis en pakhuis
Huidige functie	: woonhuis

Typering van het object:

Dubbel woonhuis uit 1937, waarvan een gedeelte oorspronkelijk als graanpakhuis met malerij fungeerde.

Historische achtergrond

Het dubbele woonhuis werd gebouwd in 1937 op een tot dan toe onbebouwd perceel. Het rechter deel van het pand diende oorspronkelijk ook als graanpakhuis met maalinstallatie.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het woonhuis is gelegen aan de zuidzijde van de Breusterstraat, de historische verbindingsweg van de dorpskern van Eijsden naar die van Breust.

Hoofdopzet

Het pand heeft een rechthoekige plattegrond, parallel aan de straat en is drie bouwlagen hoog onder een dwarsgeplaatst schilddak.

Exterieur

De buitengevels zijn opgetrokken in roodbruine baksteen in kruisverband. Versieringen zijn uitgevoerd als doorlopende banden van twee-en-een-halve en twee strekken, boven de vensters van de begane grond en eerste verdieping.

De voorgevels van beide woningen zijn vier traveeën breed. Nr. 2 (rechts) heeft op de begane grond links een toegang, gevolgd door een venster en een brede, rechthoekige poort rechts. De voordeur is oorspronkelijk, de poort is vernieuwd. Op de verdiepingen zijn vier vensters. De ramen op de begane grond en eerste verdieping hebben een kruisindeling met vier binnenraampjes. Die van de tweede verdieping hebben een tweedeling. Een deel van de ramen is vernieuwd.

De voorgevel van nr.4 is eveneens vier traveeën breed. De toegang bevindt zich rechts, naast die van nr.2 en bevat eveneens nog de oorspronkelijke voordeur. In de overige traveeën bevinden zich vensters met dezelfde raamindeling als bij nr.2. Alle vensters hebben

hardstenen onderdorpels. Aan het overstek van de dakrand is een eenvoudige bakgoot bevestigd. Het dak is gedekt met muldenpannen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het pand een relict is van industriële bedrijvigheid in de dorpskern van Eijsden in de eerste helft van de twintigste eeuw.
- ⌋ het pand of object van architectonische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het object een redelijk hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering.
- ⌋ het pand een voorbeeld is van de traditionele bouwstijl in baksteen die in deze regio in de jaren dertig van de twintigste eeuw gangbaar was.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de oorspronkelijke ramen en deuren

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling.
- ⌋ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur.

Foto's

Breusterstraat 2-4

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP043
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Breusterstraat 12 en 14
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: ca.1900
Oorspronkelijke functie	: schooldirecteurswoning
Huidige functie	: woonhuis

Typering van het object:

Voormalige schooldirecteurswoning uit ca. 1900 met tuinmuur.

Historische achtergrond

De woning werd gebouwd als woning voor de schooldirecteur, omstreeks 1900.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het woonhuis is gelegen aan de zuidzijde van de Breusterstraat, de historische verbindingsweg van de dorpskern van Eijsden naar die van Breust

Hoofdpopzet

Het pand is onderkelderd en daarboven drie bouwlagen hoog onder een mansardedak. De voortuin (doorsneden door een publiek pad), is omgeven met een tuinmuur uit dezelfde periode als het woonhuis.

Exterieur

De voorgevel heeft een plint van grote breukstenen, afgedekt met profielstenen van verblendsteen. Rechts is een kelderlicht met een hardstenen omlijsting en traliewerk. Boven de plint is de gevel opgetrokken in rode baksteen in kruisverband, met sierbanden van gele baksteen. De gevel is drie traveeën breed, die gescheiden worden door gemetselde lisenen. Alle gevelopeningen hebben een gemetselde segmentboogbeëindiging van rode en gele baksteen. Eromheen is een extra profiellijst in rode baksteen. De toegang bevindt zich in het midden en deze bevat een decoratieve voordeur met bovenlicht. Boven de deur is een smal venster met een houten T-raam. In de buitenste gevelassen zijn in beide bouwlagen brede vensters met driedelige houten ramen met bovenlichten met modern glas-in-lood. De vensters hebben hardstenen onderdorpels. Alle gevelvakken worden afgesloten door een gemetselde tandlijst. Aan de dakrand is een decoratieve gootlijst met sierconsole's bevestigd. Het dak is gedekt met gesmoorde muldenpannen. In het voorste dakschild zijn links en rechts twee decoratieve dakkapellen met houten voluten en een gebogen fronton. De ramen zijn vernieuwd. In het midden is een moderne, vierkante dakkapel.

De rechter zijgevel heeft sierbanden van gele baksteen en in de rechter gevelhelft steeds één venster. In de geveltop is een gemetseld trapfries.

De voortuin en de zijtuin zijn afgescheiden met een oorspronkelijke tuinmuur met een plint van breuksteen. Daarop is een lage bakstenen muur met een ezelsrugafdekking geplaatst en er zijn gemetselde kolommen met een platte afdekking, waartussen gesmede hekwerken zijn bevestigd. In de zijtuin staat een beeldbepalende boom.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het pand van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een maatschappelijke ontwikkeling.
- ⌋ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ⌋ het object ruimtelijk bepalend c.q. markant is voor de omgeving.
- ⌋ het object een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de breukstenen plint
- het siermetselwerk
- de hardstenen dorpels
- de ramen en deuren voor zover oorspronkelijk
- de gootlijst
- de twee dakkapellen
- de tuinmuur met hekwerk

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling.
- ⌋ Behoud van baksteenarchitectuur en bakstenen sier- en gootlijst.

Foto's

De voorgevel

De voor- en zijgevel en erfafscheiding

De tuinmuur van de zijtuin

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP044
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Breusterstraat 16 en 18
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: ca.1800
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: woonhuis

Typering van het object:

Geboortehuis Eugene Dubois, daterend uit ca.1800 in traditionele bouwstijl.

Historische achtergrond

Het pand staat al afgebeeld op de kadastrale minuutkaart uit 1828 en heeft een oudere kern. De vormgeving van de straatgevels stamt uit ca.1800. In dit huis werd in 1858 Eugene Dubois geboren, die later faam zou verwerven als arts, antropoloog en paleontoloog. Zijn vader was apotheker en later burgemeester van Eijsden.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het woonhuis is gelegen aan de zuidzijde van de Breusterstraat, de historische verbindingsweg van de dorpskern van Eijsden naar die van Breust. Het ligt op de hoek met de Schoolstraat, een andere oude straat in het dorpscentrum.

Hoofdopzet

Het bouwvolume is twee bouwlagen hoog en heeft een zadeldak parallel aan de weg. Het gebouw is opgebouwd uit twee woonhuizen (16 en 18) en links daarvan een voormalige schuur of wagenstalling.

Exterieur

De voorgevel heeft ter hoogte van nr.16 een gecementeerde lage plint en bij nr.18 een lage hardstenen plint die verdwijnt onder het maaiveld. Daarboven is de gevel opgetrokken in rode baksteen in kruisverband. Tussen de drie bouwdelen zijn duidelijke verticale naden in het muurwerk. Woonhuis nr.16 is drie traveeën breed en heeft in het midden van de begane grond een toegang met een hardstenen omlijsting en een moderne deur. Links is een venster met een hardstenen omlijsting en een modern raam. Op de verdieping zijn drie vensters met hardstenen onderdorpels, moderne ramen en gemetselde rollagen aan de bovenzijde.

De middenwoning, nr.18, is vijf traveeën breed, met een toegang in het midden. Deze heeft een hardstenen omlijsting en een negentiende-eeuwse, dubbele voordeur met bovenlicht. Links en rechts zijn twee vensters met hardstenen omlijstingen en vernieuwde ramen. Ze zijn

voorzien van oude luiken met lamellen. Op de verdieping zijn vijf vensters met hardstenen onderdorpels en moderne ramen. De voormalige schuur- of wagenstalling heeft op de begane grond rechts een segmentboogvormige poort met hardstenen schampstenen, aanzet- en sluitstenen. Er is een gesloten poort met twee deuren. Links van de poort is een gedenkplaque voor Eugene Dubois geplaatst. Op de verdieping zijn twee vensters met hardstenen onderdorpels en vernieuwde ramen.

Het dak is gedekt met gesmoorde Tuiles du Nord. Aan de voorste dakrand is een zinken mastgoot bevestigd.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ het pand van cultuurhistorische waarde is, als geboortehuis van de beroemde antropoloog en paleontoloog Eugene Dubois.
- ┐ aan de uiterlijke kenmerken van het object te zien is dat het bouwwerk een oude(re) kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
- ┐ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen
- ┐ het pand een voorbeeld is van de traditionele bouwstijl in baksteen met hardstenen elementen die in deze regio vanaf de achttiende eeuw tot ca.1850 gangbaar was.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de hardstenen omlijstingen, dorpels en sier- en schampstenen
- de voordeur van nr.18
- de vensterluiken

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ┐ Behoud van de ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

De voorgevel van Breusterstraat 16-18

De voordeur van nr.18

De gedenkplaque ter ere van Eugene Dubois

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP046
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Breusterstraat 24
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: ca.1900
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: woonhuis
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Villa uit ca. 1900 met invloeden van Chaletstijl.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De villa ligt aan de zuidzijde van de Breusterstraat, de historische verbindingsweg van de dorpskern van Eijsden naar die van Breust. Het pand ligt vrijstaand op het perceel.

Hoofdopzet

De villa is onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog, gedekt met een dwarsgeplaatst zadeldak. Aan de voorzijde is een steekkapje dat eindigt boven de topgevel van de middenrisaliet.

Exterieur

De voorgevel heeft een lage hardstenen plint met daarin in de buitenste gevelassen twee kleine kelderlichten met segmentboogbeëindigingen. Boven de plint is de gevel opgetrokken in rode baksteen met sierbanden van gele baksteen. De middelste van de drie gevelassen komt naar voren als een middenrisaliet en eindigt in een topgevel. In de middenrisaliet is de toegang met een getoogde, geprofileerde hardstenen omlijsting en een oorspronkelijke houten voordeur met bovenlicht. Boven de deur is een smal venster met een oorspronkelijk houten T-raam en in de geveltop is een klein venster met houten draairaam. In de buitenste gevelassen is in iedere bouwlaag een breed venster met een oorspronkelijk, driedelig houten raam met gedeeld bovenlicht. De onderste binnenramen hebben een afgeronde bovenkant. Alle vensters hebben geprofileerde hardstenen onderdorpels en een gemetselde ontlastingsboog van gele strekken, met een hardstenen diamantkop als sluitsteen. Ook onder de vensters is siermetselwerk aangebracht: verdiepte panelen op de begane grond en gemetselde festoenen onder de vensters op de verdieping. De twee vensters van de begane grond hebben nog de oorspronkelijke, in gebouwde rolluiken.

Het dak heeft een overstek en is gedekt met leien en heeft twee gemetselde schoorstenen, één aan elke zijde. De dakrand is aan de voorzijde voorzien van een decoratieve houten

sierlijst, die de geveltop van de midden risaliet volgt. Deze lijst is ontleend aan de zogenaamde Chaletstijl. De voortuin is afgesloten met een oorspronkelijk, smeedijzeren hekwerk met poortjes.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ het pand of object van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ┐ het een plaatselijke uiting van een belangrijke (landelijke) architectuurstijl betreft, namelijk de Chaletstijl.
- ┐ het object een zeer hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de hardstenen plint, deuromlijsting, dorpels en sluitstenen
- het siermetselwerk
- de oorspronkelijke ramen en deur
- de ingebouwde rolluiken
- de gootlijst
- de schoorstenen
- het tuinhekwerk

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ┐ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ┐ Behoud van de ongeschilderde baksteenarchitectuur en siermetselwerk

Foto's

Breusterstraat 24

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP047
Naam object	: v.m. Ursulinenklooster
Adres	: Breusterstraat 27 en 27a
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: 1881 (kloostervleugel) en 1892 (kapel)
Oorspronkelijke functie	: kloostervleugel en kapel
Huidige functie	: museum en feest- of vergaderlocatie
Architect	: kapel: Goebbels

Typering van het object:

Kapel en westelijke kloostervleugel van het voormalige Ursulinenconvent uit 1881 en 1892.

Historische achtergrond

In 1849 vestigden de zusters Ursulinen zich in Eijsden en op de plek van het huidige klooster werd in 1855 een meisjesschool gebouwd, later uitgebreid met een pensionaat. De westelijke kloostervleugel werd in 1881 gebouwd en diende voor de lagere Mariaschool. In 1906 werd de vleugel verhoogd. In 1892 werd er een kapel gebouwd, naar ontwerp van architect Goebbels uit Aken. In 1899 werd de school uit 1855 vervangen door het huidige hoofdgebouw in neorenaissancestijl naar ontwerp van Johannes Kayser. Het klooster sloot in 1973 en het complex werd in 1982-1984 omgebouwd tot gemeentehuis.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het voormalige Ursulinenconvent ligt aan de noordzijde van de Breusterstraat, in een parkachtige omgeving. Het complex ontwikkelde zich vanaf 1849 tot 1900 op agrarische gronden ten noordoosten van de dorpskern van Eijsden.

Hoofdpopzet

De westelijke kloostervleugel is drie bouwlagen hoog en heeft een schilddak. De kapel is één bouwlaag hoog met een zadeldak en heeft een versmald koor met een vijfachtste koorsluiting. Tegen de kapel is een éénlaags sacristie met een lessenaardakje.

Exterieur

De westelijke kloostervleugel heeft een vormgeving in neoromaanse stijl en is opgetrokken in rode baksteen, met een plint en waterlijsten van hardsteen. De voorgevel aan de oostzijde heeft een vooruitstekende middenrisaliet en links en rechts daarvan drie vensterassen. De vensterassen zijn geleed door lisenen en bevatten op de begane grond en eerste verdieping een terugliggend gevelvlak met een rondboogfries aan de bovenzijde. Op de tweede verdieping eindigen de vlakken in een rondboog. De toegang bevindt zich op de begane

grond, in de middenrisaliet, in een trapsgewijs naar binnen gemetseld portiekje. Er is een oorspronkelijke, dubbele voordeur met een bovenlicht met cirkelmotief. In de overige gevelassen zijn in alle bouwlagen rondboogvensters met oorspronkelijke houten ramen met een gedeeld bovenlicht en dubbele raamvleugels. Alle vensters hebben platte hardstenen onderdorpels. Bovenin de middenrisaliet is een rondboogvormige beeldnis, met daarin een heiligenbeeld. In de linker zijgevel is te zien dat de vleugel in een later stadium is opgehoogd om aan te sluiten bij de neorenaissance vleugel aan de noordoostzijde, naar ontwerp van Jules Kayser. De afwerking van de kroonlijst en het dak zijn daarna afgestemd op die vleugel. De kroonlijst heeft consoles in neorenaissancestijl. De dakschilden zijn gedekt met leien en aan de oostzijde zijn drie grote dakkapellen in neorenaissancestijl met voluutvormige vleugelstukken. De middelste heeft een fraai fronton en is bevestigd op een verhoogd schilddakje dat bekroond wordt door een zeer rijk uitgevoerd siersmeedijzeren hekwerk met windvaan. Links en rechts van de twee andere grote dakkapellen zijn nog vier kleine dakkapellen met overstekende schilddakjes. Alle daken worden bekroond door pironnen.

De kapelvleugel sluit aan de oostzijde aan op de als rijksmonument beschermde kloostervleugel in neorenaissancestijl. De kapel heeft een vormgeving in neogotische stijl. Het schip is vijf traveeën diep, gescheiden door steunberen en heeft een versmald koor met een sacristie-uitbouw aan de zuidzijde. De buitengevels hebben een plint in donkerbruine steen, afgedekt met een rand van afgeschuinde verblendstenen. In de plint zijn kelderlichten met een segmentboogbeëindiging. Boven de plint zijn de gevels opgetrokken in rode baksteen, met geglazuurde stenen op de hoeken. In de zuidelijke gevel zijn vijf spitsboogvensters met hardstenen onderdorpels, gemetselde dagkanten en middenstijl en (kunst-)stenen traceringen met drie- en vierpassen in de spitsbogen. Ze bevatten figuratieve glas-in-loodramen. Het koor heeft dezelfde vensters in alle traveeën en de koorsluiting. De getrapte steunberen hebben hardstenen afdekstenen. De gootlijst is versierd met keramische sierstenen met gotische drie- en vierpassen. De daken van het schip en het koor zijn gedekt met leien. Er zijn kleine dakkapellen met een overstekend zadeldakje en decoratief houtwerk in de top. Ze zijn voorzien van een houten luikje. Aan de westzijde is er een dakruiter op het dak van het schip, bekleed met leien en voorzien van neogotische driepasgevels. De oostelijke topgevel van het schip, die boven het koor uitsteekt, is gedecoreerd met smalle siernissen.

De sacristie tegen het koor is twee traveeën breed en heeft dezelfde materialisering als de kapel. De traveeën zijn geleed met kleine steunberen. Per travee zijn er twee lage spitsboogvenstertjes met houten ramen en glas-in-lood. Onder de goot is een gemetselde sierlijst. De steunberen en dakrand zijn met hardstenen platen afgedekt.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-)] het complex ruimtelijk bepalend c.q. markant is voor de omgeving.
-)] de gebouwen van betekenis zijn voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling en vanwege de latere maatschappelijke functies.
-)] het gebouw of object mede in relatie tot zijn omgeving een bijzondere beleving heeft en belangrijk is voor de identiteit van de omgeving.
-)] het complex van betekenis is in de herinnering van de plaatselijke bevolking.

- ⌋ de gebouwen een historische en architectonische eenheid vormen met de middelste kloostervleugel (rijksmonument).
- ⌋ de gebouwen van architectuurhistorische betekenis zijn in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het een plaatselijke uiting van belangrijke architectuurstijlen betreft, namelijk het neoromaans en de neogotiek.
- ⌋ de kapel behoort tot het oeuvre van architect Goebbels.
- ⌋ beide gebouwen een hoge mate van architectonische gaafheid bezitten. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de hardstenen lijsten, dorpels en sierstenen
- de oorspronkelijke ramen en deuren van de kloostervleugel
- de beeldnis
- de kroonlijst van de kloostervleugel
- de dakkapellen van de kloostervleugel
- het siersmeedwerk op het middendak van de kloostervleugel
- de geglazuurde bakstenen van de kapel
- het siermetselwerk van de kapel
- de venstertraceringen
- de glas-in-loodramen
- de dakkapellen
- de dakruiter

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ⌋ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur en bakstenen sier- en gootlijsten

Foto's

De westelijke kloostervleugel in neoromaanse stijl

De zijgevel met duidelijke ophoging

De kapel met sacristie

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP048
Naam object	: n.v.t.
Adres	: De la Margellelaan 2
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: 19 ^e eeuw
Oorspronkelijke functie	: boerderij
Huidige functie	: woonhuis

Typering van het object:

Negentiende-eeuwse boerderij met vakwerkschuur langs de Voer.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve ligt in het gehucht Laag Caestert, ten zuidoosten van de historische dorpskern van Eijsden, op korte afstand van de rivier de Voer, die enkele honderden meters westwaarts uitkomt in de Maas.

Hoofdopzet

De hoeve heeft een rechthoekig grondplan en bestaat uit een woonhuis (links) en een voormalige vakwerkschuur (rechts). Beide zijn één bouwlaag hoog met een zadeldak.

Exterieur

Het woongedeelte is opgetrokken in rode baksteen in kruisverband. De voorgevel is drie travéeën breed, met een toegang in het midden en links en rechts vensters. Ze hebben hardstenen bovenlateien. De houten deur heeft een gedeeld bovenlicht en de ramen hebben een gedeeld bovenlicht en twee openslaande raamvleugels (ca.1900). Aan de voorzijde is moderne glazen overkapping en links is een moderne uitbouw. Het dak is gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen en er zijn zinken mastgoten. In het voorste dakvlak zijn drie moderne dakkapellen met een zadeldakje.

De vakwerkschuur is recentelijk gerenoveerd. Het vakwerk is op een sokkel van maaskeien geplaatst en de vakvullingen zijn voorzien van leem. De constructie is een ankerbalkconstructie met rechte stijlen en regels en twee schuine schoren in de zijgevel. Ook de dakconstructie is in de zijgevel geschoord. In de voorgevel zijn een poort en een deuropening en twee vensteropeningen met nieuwe luiken en deuren. Onder het dakoverstek zijn links twee zoldervensters. Ook in de rechter geveltop zijn twee zolderramen. Het dak is gedekt met gesmoorde Hollandse pannen en voorzien van zinken mastgoten.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectonische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de hardstenen lateien
- de ramen van het woonhuis
- de vakwerkconstructie, incl. sokkel

Uitgesloten van bescherming

De moderne uitbouw aan de linker zijde en de glazen overkapping.

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling.

Foto's

Overzicht van de hoeve De Margellelaan 2

Het woonhuis (links)

De voormalige schuur (rechts)

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP051
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Diepstraat 19a
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: ca.1910
Oorspronkelijke functie	: winkel-woonhuis
Huidige functie	: woonhuis

Typering van het object:

Winkelwoonhuis uit ca.1910 met oorspronkelijke winkelpui.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand Diepstraat 19a is gelegen aan de zuidzijde van de Diepstraat in het historische centrum van Eijsden. De straat eindigde oorspronkelijk bij de Maasoevers.

Hoofdpuzet

Het pand is onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog onder een mansardedak.

Exterieur

De voorgevel is opgetrokken in rode baksteen met sierbanden van gele baksteen. Er is een gecementeerde plint, die doorloopt in de sokkel van de winkelpui. Er zijn twee segmentboogvormige kelderlichten, met gesmede hekwerkjes.

Op de begane grond is links een brede winkelpui, onder een gemetselde segmentboog en forse latei. De houten pui heeft een centrale, terugliggende deur en twee winkelramen die meebuigen richting de voordeur. De deur is vernieuwd maar heeft nog een oud bovenlicht met tandlijst op het kalf. Het portiekje heeft een terrazzovloer.

Rechts van de winkelpui is een venster en op de verdieping zijn er drie. Ze hebben een gemetselde segmentboogbeëindiging en hardstenen onderdorpels en zijn voorzien van oorspronkelijke, driedelige houten ramen en een halfronde middenruit in het bovenlicht. Aan de dakrand is een goot, die voorzien is van een Trespas-bekleding. Het dak is gedekt met gesmoorde muldenpannen. In het voorste dakvlak zijn drie moderne dakkapellen met een zadeldakje.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-) het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.

- ⌋ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het een vrij gaaf en fraai voorbeeld is van een vroegtwintigste-eeuws woon-winkelpand.
- ⌋ het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de gecementeerde plint
- het siermetselwerk
- de hardstenen dorpels
- de winkelpui (excl. vernieuwde deur)
- de oorspronkelijke ramen

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud en / of herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ⌋ Behoud van de ongeschilderde baksteenarchitectuur en bakstenen siermetselwerk

Foto's

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP050
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Diepstraat 28
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: vóór 1830
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: woonhuis

Typering van het object:

Voornaam woonhuis met oude kern en decoratieve stucgevel uit de tweede helft van de negentiende eeuw.

Historische achtergrond

Op de kadastrale minuutkaart uit 1828 is er op de plek van het pand al bebouwing aanwezig, hetgeen een aanduiding is voor een mogelijk oudere kern.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand is gelegen aan de noordzijde van de Diepstraat, één van de voornaamste historische straten in de dorpskern van Eijsden. De straat eindigde oorspronkelijk aan de Maasoever.

Hoofdpzetz

Het pand is twee bouwlagen hoog en heeft een mansardedak.

Exterieur

De voorgevel is voorzien van decoratief sierstucwerk. Er is een plint met gestucte, gebouchardeerde blokken. Daarboven is de gevel vlak gestuct, met geblokte hoeklisenen. De gevel is vier traveeën breed en de toegang bevindt zich in de tweede as van links. Deze heeft een geschilderde, hardstenen omlijsting die ouder is dan het pleisterwerk. Er is een negentiende-eeuwse, gesloten paneeldeur met een driedelig bovenlicht met glas-in-lood. In de overige gevelassen zijn segmentboogvensters met een gepleisterde onderdorpel met een tandlijst. Ze bevatten laatnegentiende-eeuwse houten T-ramen met helder glas-in-lood, behalve in de onderramen op de begane grond. Boven de vensters zijn gestucte panelen met festoenen aangebracht. Boven de deur is een inzwenkend driehoekig sierveld, dat verbonden is met het venster erboven en hier is een gepleisterde guirlande op aangebracht. Boven de vensters op de verdieping zijn gestucte architraven aangebracht met trigliefen en bloemmotieven. De gevel wordt afgesloten door een gepleisterde tandlijst en daarboven

een gootlijst met sierklosjes. Het dak is gedekt met gesmoorde muldenpannen en er zijn twee dakkapellen met houten frontons.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en bouwhistorische en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het pand van architectuurhistorische / betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp van het sierstucwerk.
- ⌋ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ⌋ het object een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ aan de uiterlijke kenmerken van het object te zien is dat het bouwwerk een oude(re) kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
- ⌋ het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het sierpleisterwerk
- de hardstenen deuromlijsting
- de oorspronkelijke deur en ramen
- de gootlijst
- de dakkapellen

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling.

Foto's

Diepstraat 28

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP052
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Diepstraat 55
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: ca. 1925
Oorspronkelijke functie	: (winkel-)woonhuis
Huidige functie	: woonhuis
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Karakteristiek hoekpand uit ca.1925 in expressionistische stijl.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand Diepstraat 55 is gelegen aan de zuidzijde van de Diepstraat in het historische centrum van Eijsden. De straat eindigde oorspronkelijk bij de Maasoevers.

Hoofdropzet

Het pand is onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog onder een mansardedak.

Exterieur

De gevels hebben een gecementeerde plint en zijn daarboven opgetrokken in orangerode baksteen in kruisverband. In de plint is een kelderlicht.

Op de begane grond is links een afgeschuinde hoektravee, met daarin een venster. Aan het muurwerk eronder is te zien dat hier ooit een ingang was. Rechts ervan zijn een breed en een smal venster. Geheel rechts is de huidige hoofdtoegang, die nog een oorspronkelijke deur bevat, waarin het motief van een zeshoek is verwerkt. Alle vensteropeningen op de begane grond hebben een driezijdige bovenbeëindiging, lijkend op de helft van een zeshoek. Boven de begane grond is een doorlopende kunststenen latei, die de bovenbeëindiging van de gevelopeningen vormt. Op de linker hoek dient de latei tevens als bodem voor een hoekerker, die extra is aangezet met een kunststenen omlijsting en twee overhoekse rechthoekige ramen. In de voorgevel is links een breder venster, gevolgd door twee smallere vensters. Ze hebben gemetselde hanenkammen aan de bovenzijde en onder de kunststenen dorpels zijn gemetselde sierpanelen aangebracht. Alle ramen in de gevel zijn vernieuwd naar oud model. Ze hebben een driedeling in het bovenlicht. De gevel wordt afgesloten door een gemetselde tandlijst. Aan de dakrand is een bakgoot met een geprofileerde lijst. Het onderste dakvlak van het dak is gedekt met (kunst-)leien, het bovenste met gesmoorde muldenpannen. In het dakvlak van de voorgevel en in het dakvlak van de linker zijgevel zijn twee oorspronkelijke dakkapellen met drieruits draairamen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ⌋ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het een plaatselijke uiting van een belangrijke (landelijke) architectuurstijl betreft, namelijk het expressionisme.
- ⌋ het object een redelijke mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de kunststenen elementen (plint, latei, dorpels, omlijstingen)
- de deur
- de gootlijst
- de dakkapellen

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud en / of herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ⌋ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP053
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Graaf de Geloeslaan 5
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: ca.1900
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: woonhuis

Typering van het object:

Villa uit ca.1900 in eclectische stijl.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand ligt aan de oostzijde van de Graaf de Geloeslaan, de historische uitvalsweg vanuit het centrum van Eijsden richting het kasteel van Eijsden, dat aan de westzijde van deze straat ligt.

Hoofdopzet

Het pand is onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog met een parallel geplaatst mansardedak.

Exterieur

De voorgevel heeft een hardstenen plint met daarin links een kelderlicht met een driehoekige latei. De gevel is verder opgetrokken in rode baksteen in kruisverband, met gemetselde rollagen ter hoogte van de onderdorpels en kalven van de vensters. Alle gevelopeningen hebben een gemetselde segmentboog aan de bovenzijde, voorzien van hardstenen aanzetstenen en een diamantkopvormige sluitsteen. De voorgevel is twee traveeën breed en de linker travee is breder en komt naar voren als een risaliet. De travee wordt beëindigd door een gemetselde trapgevel. De toegang bevindt zich in de rechter travee en deze bevat een naar oud model vernieuwde voordeur met meerruits bovenlicht. Ervoor is een hardstenen trapje. Links van de voordeur is een breed venster met een vernieuwd raam met meerruits bovenlicht. Op de verdieping is links een breed en rechts een smal venster, beide met een vernieuwd raam. Onder de trapgevel is siermetselwerk aangebracht met hardstenen sierconsole's. In de geveltop is een venster. De gevel wordt aan weerszijden van de trapgevel afgesloten door een sierlijst onder de goot, voorzien van houten consoles en vierkante velden van metselwerk met centraal daarin een hardstenen siersteentje. Het voorste dakvlak is gedekt met leien, het bovenste dakvlak met gesmoorde pannen. Rechts van de trapgevel is een oorspronkelijke dakkapel met een schilddakje dat bekroond wordt door een piron. Het raam is vernieuwd.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het pand van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de hardstenen elementen (plint, trapje, dorpels, sierstenen)
- het siermetselwerk
- de kroonlijst
- de gootlijst
- de trapgevel
- de dakkapel

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud / herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ┐ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ┐ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP054
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Kapelkesstraat 14
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: 1903
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: woonhuis
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Villa uit 1903 met een rijke vormgeving in eclectische stijl.

Historische achtergrond

Niet bekend.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand is gelegen aan de westzijde van de Kapelkesstraat, buiten het historische centrum van Eijsden, aan een historische verkeersweg in het gehucht Hoog-Castaert.

Hoofdpzet

Het pand is onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog onder een zadeldak met een mansarde-einde aan de voorkant.

Exterieur

Het pand heeft een hoge hardstenen plint met sierpanelen en twee segmentboogvormige kelderlichten met siersmeedwerk. Boven de plint is de gevel opgetrokken in oranje baksteen en nog voorzien van het oorspronkelijke fijne voegwerk. Op de hoeken zijn gemetselde lisenen. De gevel is drie traveeën breed, waarvan de middelste een smalle risaliet is. De toegang bevindt zich hier en deze heeft een hardstenen omlijsting rondom de deur en het bovenlicht. De oorspronkelijke, decoratieve deur heeft siersmeedwerk op de deurvensters en in het bovenlicht. Vóór de deur is een hardstenen trap. Boven de deur, op de verdieping, is een smal venster. In de linker en rechter travee zijn in beide bouwlagen brede vensters. Alle gevelopeningen hebben hardstenen omlijstingen, die aan de bovenzijde doorsteken naar de gemetselde ontlastingsboog met hardstenen sluitsteen. De vensters op de begane grond bevatten ingebouwde rolluiken. Bij de vensters op de verdieping zijn de onderdorpels opgenomen in een doorlopende hardstenen waterlijst. Eronder zijn ter hoogte van de stijlen hardstenen diamantkopjes aangebracht. De ramen zijn niet meer oorspronkelijk, maar wel op zorgvuldige wijze met dezelfde indeling en detaillering vervangen: een T-raam in het

smalle venster en driedelige ramen met bovenlicht in de brede vensters. Bovenin de middenrisaliet is een gestuct paneel met daarin de tekst “(A)NNo 1903”. De gootlijst is voorzien van decoratieve gedraaide klossen aan de onderzijde. Het voorste dakvlak is gedekt met leien en hierin bevinden zich drie oorspronkelijke dakkapellen met een houten fronton en T-raam. Het middelste is voorzien van een eigen schilddakje, de buitenste hebben een steekkapje. De dakjes worden bekroond door siersmeedwerk.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ⌋ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het een plaatselijke uiting van een belangrijke (landelijke) architectuurstijl betreft, namelijk het eclecticisme.
- ⌋ het object een zeer hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de hardstenen elementen (plint, trapje, dorpels, omlijstingen, sierstenen)
- het siermetselwerk
- de oorspronkelijke deur
- de zorgvuldig gereconstrueerde ramen
- de ingebouwde rolluiken
- de plaquette met het jaartal
- de gootlijst
- de dakkapellen
- het siersmeedwerk

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud / herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ⌋ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Kapelkesstraat 14

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP055
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Onze Lieve Vrouweplein 4
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: 1959
Oorspronkelijke functie	: kerk
Huidige functie	: kerk
Architect	: Eugène Hoen

Typering van het object:

Kerk Maria ten Hemelopneming in Mariadorp uit 1959, ontworpen door architect E. Hoen.

Historische achtergrond

De kerk werd gebouwd als parochiekerk voor de nieuwe arbeiderswijk Mariadorp. Het ontwerp werd gemaakt door architect Eugène Hoen (1918-1967) uit Roermond. De eerste steenlegging vond plaats op 24 mei 1959. Al in de jaren zeventig verkeerde de kerk in een slechte staat en later dreigde er sloop. In 1995 werd de kerk gerestaureerd waarbij de toren een nieuwe buitenmuur kreeg en het schip nieuwe buitenspouwmuren. In 1999 werd het supedaneum uitgebreid.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De kerk ligt aan de westzijde van de wijk Mariadorp, ten oosten van de historische dorpskern van Eijsden. De kerk is vrijstaand, aan de oostzijde is een groot plein. Aan de zuidzijde ligt de pastorie.

Hoofdpzet

De kerk heeft een min of meer rechthoekig grondplan met een licht schuin verlopend koor dat op het zuiden is georiënteerd. Ook het dak heeft een lichte schuine helling. Aan de westzijde is een lagere zijbeuk, die eindigt tegen de sacristie aan de zuidwestzijde. Ook deze is één bouwlaag met een plat dak. Aan de oostzijde is naast het koor een uitbouw met daarin de zogenaamde kinderkapel. Hiernaast staat een hoge klokkentoren.

Exterieur

De oostelijke gevel heeft een plint van schoon metselwerk. Geheel rechts is de hoofdtoegang met een portiek waarvan de rechter wand met flagstones is bekleed. Hierin is de een plaquette geplaatst die herinnert aan de eerste steenlegging op 24 mei 1959. De dubbele forse toegangsdeur met sierpanelen heeft een decoratieve deurknop. Vóór de toegang is een betonnen luifel van kolommen en liggers met open dak. Op de verdieping is

de oostgevel in witte baksteen opgetrokken (vernieuwd in 1995) en naast de linker hoek (ter hoogte van het koor) is een hoog venster met meerruits stalen raam met glas-in-lood. Rechts van de klokkentoren is een brede vensteropening met een betonnen omlijsting en schuingeplaatste hoge stalen ramen met glas-in-lood. De kinderkapel aan de zuidoostzijde heeft aan de oostzijde een betonnen gevel met ronde gekleurde glaselementen. De zuidgevel is gesloten en opgetrokken in baksteen en later wit geschilderd.

De noordgevel van de kerk heeft een plint met een bekleding van flagstones. Links zijn boven elkaar twee liggende vensters met betonnen omlijstingen. Rechts is een vierkante gevelinvulling met betonnen elementen met ronde, gekleurde glasruitjes. Het bovenste deel van de gevel is gesloten en opgetrokken in witte baksteen (vernieuwd 1995). Links is een kruis op de gevel bevestigd. Onder de gevelbeëindiging steken vijf betonnen waterspuwers door de gevel heen. De westgevel heeft links een met flagstones beklede plint. Het rechter deel van de plint is doorbroken voor de uitbouw van de zijbeuk. Deze heeft gevels van rode baksteen en grote, vierkante stalen ramen met glas-in-lood. De zijbeuk is afgedekt met een betonnen dakje met kleine rondboogjes aan de onderzijde. Aan de zuidwestzijde sluit de zijbeuk aan op de sacristie, die opgetrokken is in baksteen en wit geschilderd. De sacristie heeft grote vensters met meerruits stalen ramen. De bovenste zone van de westgevel is opgetrokken in witte baksteen en geheel links zijn drie ronde betonnen vensters. Rechts in de gevel is een gemetselde schoorsteen tegen de gevel geplaatst (boven de sacristie).

De zuidgevel van de kerk is opgetrokken in witte baksteen en heeft een regelmatig raster van glasbouwstenen, die het koor van licht voorzien.

De klokkentoren is opgetrokken in witte baksteen (gerenoveerd) en heeft een toegang aan de noordzijde, voorzien van vernieuwde deuren. Boven in de toren zijn aan de noord- en oostzijde betonnen galmgaten in rijen van drie breed en zes hoog. De toren wordt bekroond door een kruis.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-) het object deel uit maakt van een middeleeuwse uitbreidingswijk van Eijsden, waaraan een stedenbouwkundig plan ten grondslag ligt en waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
-) het gebouw mede in relatie tot zijn omgeving een bijzondere beleving heeft en belangrijk is voor de identiteit van de omgeving.
-) het pand van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een sociaal-economische en geestelijke ontwikkeling.
-) het pand of object van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
-) het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke (Limburgse) architect, Eugène Hoen.
-) het object een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
-) het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en de bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het muurwerk met flagstones
- de oorspronkelijke toegangsdeur met deurknop
- de plaquette van de eerste steenlegging
- de betonnen vensteromlijstingen
- de stalen ramen
- het glas-in-lood
- de gekleurde glasstenen
- de glasbouwstenen
- het betonnen dak van de zijbeuk
- de betonnen waterspuwers
- de kruizen
- de klokkentoren

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

-) Behoud van de historische bouwmassa
-) Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
-) Behoud herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
-) Behoud van stalen ramen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling

Foto's

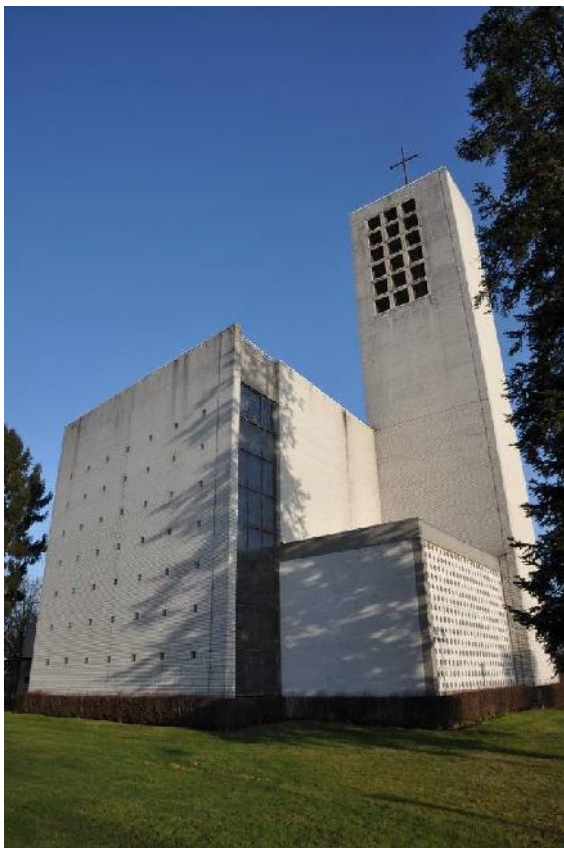
De oostgevel en de klokkentoren

De noordgevel en links de luifel vóór de hoofdingang

De westgevel met de zijbeuk en de sacristie

De zuidgevel van de kerk, de kinderkapel en de klokkentoren

De plaquette van de eerste steenlegging

De hoofdingang

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP056
Naam object	: voormalig raadhuis
Adres	: Oude Raadhuis 1 t/m 36 (gedeeltelijk)
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: 1905
Oorspronkelijke functie	: raadhuis en telegraafkantoor
Huidige functie	: bedrijven en woningen
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Voormalige raadhuis van Eijsden, gebouwd rond 1905 in combinatie met een telegraafkantoor.

Historische achtergrond

Het raadhuis werd gebouwd in 1905 en diende toen tevens als telegraafkantoor. In 1984 verhuisde de gemeente naar het voormalige Ursulinenklooster. Het oude raadhuis werd uitgebreid met een appartementengebouw aan de achterzijde.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand ligt op de hoek van de Breusterstraat en de Stiegel, aan de rand van het historische centrum van Eijsden.

Hoofdpopzet

Het pand heeft een langgerekte rechthoekige plattegrond, parallel aan de straat. Het is onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog onder een zadeldak. In het midden is een steekkap van de toegangsrisaliet. Links op de hoek is een torenachtige uitbouw met een hoog schilddakje.

Exterieur

De buitengevels hebben een lage plint van natuursteen (kolenzandsteen), afgedekt met een hardstenen lijst. Rechts zijn twee kelderlichten met hardstenen omlijstingen en siersmeedijzeren hekjes. Boven de plint zijn de gevels opgetrokken in rode baksteen met hardstenen waterlijsten ter hoogte van de vensterdorpels en mergelstenen banden ter hoogte van de aanzetstenen van de vensterbogen. Alle gevelopeningen hebben een gemetselde segmentboog met mergelstenen aanzetstenen en een sluitsteen met een diamantkopje. Er zijn drie verbijzonderingen: de middenrisaliet met toegang, een licht uitgemetselde erker rechtsboven op de verdieping en de torenachtige, overhoekse uitbouw op de linker hoek. In de middenrisaliet zijn op de begane grond twee voormalige toegangen,

waarvan de deuren zijn verwijderd. Links ervan zijn drie smalle vensters met nog oorspronkelijke houten ramen met meerruits bovenlichten. Ook in de torenuitbouw is één venster met oorspronkelijk raam. Rechts zijn drie bredere vensters met vernieuwde ramen met meerruits bovenlichten. Op de verdieping zijn in de middenrisaliet twee vensters en links en rechts ervan drie. Ze hebben een geprofileerde zandstenen bovenlatei en de linker drie vensters worden gescheiden door zandstenen kolommen. Boven de lateien is siertegelwerk in de boogvelden. Het meest rechter venster bevindt zich in een licht uitgemetselde erker, met een gemetselde uitkraging aan de onderzijde. In de geveltop van de middenrisaliet zijn twee smalle vensters, gekoppeld door de bovenlatei. De geveltop heeft dubbele schouderstukken met mergelstenen sierconsoles en een getrapte afdekking van hardsteen. In de geveltop is in mergelsteen het wapen van Eijsden aangebracht. De gevel heeft een tuitvormige top met een beëindiging in de vorm van een halfrond fronton met daarop een versiering van smeedwerk.

De lijstgevels worden afgesloten door een profiellijst en een geprofileerde houten bakgoot op sierklossen. De torenuitbouw heeft boven de daklijn van het hoofdvolume nog een venster met vernieuwd raam en heeft eveneens een decoratieve gootlijst. Links en rechts van de middenrisaliet zijn kleine oorspronkelijke dakkapellen met een hoog schilddakje en houten ramen. Geheel rechts, boven de erkeruitbouw, is een grotere dakkapel met een gemetselde Vlaamse gevel met venster en fraai gedecoreerde topgevel met hardstenen consoles en afdekstenen.

Het hoofddak is gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen, de daken van de toren en dakkapellen zijn gedekt met leien.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het pand van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een bestuurlijke ontwikkeling.
- ⌋ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het een plaatselijke uiting van een belangrijke (landelijke) architectuurstijl betreft, namelijk de neorenaissance.
- ⌋ het object een redelijke mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de natuurstenen plint
- de hardstenen omlijstingen, dorpels en (gevel-)afdekkingen
- de mergelstenen sierbanden en -stenen
- het siertegelwerk
- de zandstenen lateien en stijlen
- de ramen voor zover oorspronkelijk

- het siersmeedwerk
- de wapenstein
- de torenuitbouw
- de gootlijsten
- de oorspronkelijke dakkapellen

Uitgesloten van bescherming

Het appartementengebouw aan de achterzijde uit de late twintigste eeuw is uitgesloten van bescherming.

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

-) Behoud van de historische bouwmassa
-) Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
-) Behoud / herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
-) Herstel van de gevelcompositie bij wijziging van de pui op de begane grond
-) Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
-) Behoud van de ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

De voorgevel

De torenuitbouw

De topgevel van de middenrisaliet

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP057
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Prins Hendrikstraat 21
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: ca.1930
Oorspronkelijke functie	: Groene Kruisgebouw
Huidige functie	: woning
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Groene Kruisgebouw uit ca.1930.

Historische achtergrond

Onbekend.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand is gelegen aan de oostzijde van de Prins Hendrikstraat, ten zuidoosten van de historische dorpskern van Eijsden. De woonwijk rondom het pand ontstond in de eerste helft van de twintigste eeuw aan een historische doorgangsweg.

Hoofdropzet

Het pand is twee bouwlagen hoog onder een hoog schilddak. Aan de rechter zijde is een latere, éénlaags uitbouw met een plat dak.

Exterieur

De voorgevel heeft een hoge gemetselde plint van donkerrode baksteen, die doorloopt in een rondboogvormige omlijsting van het toegangsportaal, in het midden van de gevel. Boven de plint is de gevel voorzien van wit pleisterwerk. De centrale toegang ligt in een verdiept portiek met een bakstenen trapje en heeft een oorspronkelijke houten pui met een brede voordeur en zij- en bovenlichten. De houten borstwering van de deur en de zijvensters heeft een decoratief reliëf. Het deurvenster is voorzien van gekleurd glas-in-lood. Links en rechts van de toegang zijn brede vensters met oorspronkelijke, driedelige stalen ramen, eveneens voorzien van gekleurd glas-in-lood. Boven de ingang is met gesmede letters de tekst "Groene Kruis" aangebracht. Op de verdieping is links een breed venster met een driedelig stalen raam. Rechts zijn twee vensters met resp. twee en drie stalen ramen, die gescheiden worden door een licht uitgemetselde schoorsteen, die door het voorste dakvlak uitsteekt. Het dak heeft een overstek met een geprofileerde houten bakgoot. Het dakvlak is gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het pand van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een ontwikkeling in de gezondheidszorg.
- ┐ het object van betekenis is in de herinnering van de plaatselijke bevolking.
- ┐ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ┐ het object een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de oorspronkelijke voordeurpui
- de oorspronkelijke stalen ramen
- het glas-in-lood
- de gesmede letters
- de schoorsteen

Uitgesloten van bescherming:

Het latere entreeportaal aan de rechterzijde is uitgesloten van bescherming.

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud van houten en stalen kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ┐ Behoud van ongeschilderde baksteenelementen

Foto's

Het voormalige Groene Kruisgebouw

De hoofdingang

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP058
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Prins Hendrikstraat 43
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: 1928
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: woonhuis
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Villa uit 1928 in historiserende stijl.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand is gelegen aan de oostzijde van de Prins Hendrikstraat, ten zuidoosten van de historische dorpskern van Eijsden. De woonwijk rondom het pand ontstond in de eerste helft van de twintigste eeuw aan een historische doorgangsweg.

Hoofdpopzet

Het pand is onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog onder een schilddak.

Exterieur

De buitengevels hebben een lage plint van grove natuurstenen blokken, afgedekt met een hardstenen lijst. In de voorgevel zijn kelderlichten met gesmede hekwerkjes. Boven de plint is de gevel opgetrokken in rode baksteen in kruisverband. Er zijn kunststenen sierbanden ter hoogte van de vensterlateien en onderdorpels en er zijn kunststenen hoekkettingen. Onder de eerste verdieping is een kunststenen waterlijst. Op de begane grond zijn vier vensters met hardstenen onderdorpels en vernieuwde ramen. Op de verdieping zijn twee verdiept liggende, driezijdige erkers met hoekstijlen en dorpels van kunststeen, een gemetselde borstwering en vernieuwde ramen. De entree bevindt zich in de linker zijgevel.

Onder de geprofileerde bakgoot zijn gedraaide sierklosjes aanwezig. Het dak is gedekt met leien en wordt bekroond door twee pironnen. In het voorste dakvlak zijn twee oorspronkelijke dakkapellen met een lessenaardakje en dubbele houten ramen.

Aan de straatzijde staan twee oorspronkelijke ronde hekpijlers, die dezelfde plint van natuursteen hebben als het woonhuis. Daarboven zijn ze gemetseld in rode steen en ze hebben een decoratieve afdekking van kunststeen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ┐ het object een redelijke mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de natuurstenen plint
- de kunststenen sierelementen
- de kunststenen waterlijst
- de hardstenen dorpels
- de erkers
- de gootlijst
- de dakkapellen
- de hekpijlers

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ┐ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP059
Naam object	: de Muggehof
Adres	: Schansweg 2
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: 1926
Oorspronkelijke functie	: boerderij
Huidige functie	: boerderij

Typering van het object:

Boerderij uit 1926 in traditionele stijl, als eerste huis van Nederland bevrijd in 1944.

Historische achtergrond

De boerderij De Muggehof werd gebouwd in 1926 als een fruitteelt bedrijf. De naam is ontleend aan de weg waaraan de boerderij gebouwd werd, die tot halverwege de twintigste eeuw de Muggeweg heette en pas vrij recent de naam Schansweg kreeg. In 1944 was dit het eerste Nederlandse huis dat bevrijd werd door de geallieerde troepen, die vanuit Visé Nederland bereikten.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De boerderij is gelegen aan de westzijde van de Schansweg (voormalige Muggeweg), een historische verkeersweg door akkerland, ten zuiden van de historische dorpskern van Eijsden.

Hoofdopzet

De boerderij bestaat uit een woonhuis met opslagschuur en een wagenstalling annex stal, die beide een rechthoekige plattegrond haaks op de weg hebben. De vleugel met het woonhuis en de schuur is twee bouwlagen hoog en heeft twee zadeldaken van verschillende hoogte, samenvallend met de twee functies. Aan de voorzijde is een afgewolfde dakpunt. De wagenstalling is één bouwlaag hoog en heeft een zadeldak, met een afgewolfde punt aan de voorzijde.

Exterieur

Beide voorgevels zijn opgetrokken in rode baksteen in kruisverband en hebben gemetselde hoeklisenen en een trapsgewijs gemetseld fries in de geveltop. De voorgevel van het woonhuis is drie gevelassen breed en heeft in het midden een toegang met een oorspronkelijk ogende voordeur met meerruits bovenlicht. Links en rechts van de deur en in de drie traveeën van de verdieping zijn vensters met houten T-ramen en gemetselde onderdorpels. Alle gevelopeningen hebben gemetselde segmentbogen. Boven de voordeur

is de naam 'de Muggehof' in smeedijzeren letters aangebracht. In de geveltop zijn twee ruitvormige vensters met vierruits raampjes. In de zijgevels zijn meerdere segmentboogvensters en in de rechter zijgevel is nog een rondboogvormige zijtoegang. De buitengevels van de schuur zijn soberder met lage stalvensters met stalen ramen op de begane grond en laadopeningen op de verdieping. Het dak is gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen en er zijn zinken mastgoten.

De voorgevel van de wagenstalling heeft een laag segmentboogvenster met stalen raam en in de geveltop een ruitvormig venster met vierruits raam. In de linker zijgevel zijn twee wagenpoorten, drie rondboogvormige deuren en enkele stalraampjes. In het linker dakvlak is een grote laadkapel geplaatst. Het dak is gedekt met gesmoorde muldenpannen en voorzien van zinken mastgoten. Op de voorste dakpunt staat een piron.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het pand van betekenis is voor de landelijke geschiedenis als eerste bevrijde woonhuis van Nederland aan het einde van de Tweede Wereldoorlog.
- ⌋ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het object ruimtelijk bepalend c.q. markant is voor de omgeving.
- ⌋ het object een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de oorspronkelijke ramen en deuren

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud / herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ⌋ Behoud van de ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

De Muggehof met links de woonvleugel met schuur en rechts de wagenstalling annex stal

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP060
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Sint Jozefstraat 75 en 75a
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: 1765
Oorspronkelijke functie	: hoeve
Huidige functie	: hoeve

Typering van het object:

Carrehoeve uit 1765 van baksteen en vakwerk.

Historische achtergrond

De hoeve gaat tenminste terug tot 1765, afgaande op het gesmede sieranker in de geveltop, waarin dit jaartal is verwerkt. In 1862 vond er een verbouwing plaats, afgaande op het jaartal op de hardstenen deuromlijsting in de voorgevel.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve ligt aan de noordzijde van de Sint Jozefstraat in het gehucht Maarland, ten noorden van de dorpskern van Eijsden.

Hoofdopzet

De hoeve heeft een carré-vormige opzet met vier vleugels rondom een binnenplaats. Links is een haakse, tweelaags woonvleugel met een zadeldak, met daaraan aansluitend een poortvleugel met een zadeldak parallel aan de weg. Rechts is een schuur, haaks op de weg met een zadeldak. Aan de achterzijde is een vakwerkschuur met een zadeldak.

Exterieur

De woon- en poortvleugel en de rechter schuur zijn opgetrokken in rode baksteen. Het woonhuis en de poortvleugel hebben een gecementeerde plint. Links zijn twee kelderlichten met hardstenen omlijstingen en gesmede hekwerkjes. De voorgevel van het woonhuis is een topgevel en deze heeft op de begane grond en eerste verdieping aan de rechterzijde een venster met een hardstenen omlijsting en modern raam. Ze hebben raamluiken uit de vroege twintigste eeuw. In de geveltop zijn twee vierkante vensters met hardstenen omlijstingen. In de top van de gevel is een sieranker aangebracht met het jaartal '1765'. In de linker zijgevel zijn drie achttiende-eeuwse vensters met hardstenen omlijstingen en één negentiende-eeuws venster met een gemetselde segmentboog. Ook zijn hier gesmede krulankers aangebracht.

De hoofdingang van de woning bevindt links zich in de voorgevel van de poortvleugel en deze heeft een hardstenen omlijsting en een vernieuwde deur met bovenlicht. Op de bovenlatei zijn de initialen "P.B." en "M. J" en het jaartal "1862" ingekrast. Rechts naast en rechtsboven de deur is een venster met een hardstenen omlijsting, beide voorzien van vroegtwintigste-eeuwse luiken. Geheel rechts is een wagenpoort met een gemetselde segmentboog en hardstenen zijstijlen en aanzet- en sluitstenen. In de voorgevel van de rechter schuur is op de begane grond een venster met een hardstenen omlijsting en in de geveltop een halfrond venstertje. De zijgevel is geheel blind. De schuur aan de achterzijde heeft een vakwerkconstructie, waarvan de vakken (later) zijn ingevuld met bakstenen. De oostelijke geveltop is voorzien van een beplanking. Alle daken zijn bedekt met rode muldenpannen en aan de dakranden zijn zinken mastgoten bevestigd.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ⌋ het object een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ aan de uiterlijke kenmerken van het object te zien is dat het bouwwerk een oude(re) kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
- ⌋ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de hardstenen omlijstingen, dorpels en sierstenen
- de sierankers
- de luiken
- de vakwerkconstructie

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.
- ⌋ Behoud van de ongeschilde baksteenarchitectuur met hardstenen elementen

Foto's

De woonhuisvleugel en poortvleugel

De rechter schuur en vakwerkschuur

Detail van de latei met inscriptie uit 1862

Detail van het jaaranker 1765 in de geveltop

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP064
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Stationsplein 6
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: late negentiende eeuw
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: woonhuis

Typering van het object:

Woonhuis met decoratieve stucgevel uit de late negentiende eeuw.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand is gelegen aan de westzijde van het Stationsplein, tegenover het station (eerste aanleg uit 1861).

Hoofdropzet

Het pand is onderkelderd en boven maaiveld twee bouwlagen hoog onder een zadeldak met de nok parallel aan de weg.

Exterieur

De voorgevel is geheel voorzien van pleisterwerk met siermotieven. Op de begane grond is een rustica blokmotief aangebracht met gebosseerde blokken rondom de gevelopeningen. Onder de vensters van de verdieping zijn gestucte panelen en rondom de vensters is vlak blokstucwerk. Boven de eerste verdieping is een gestucte profiellijst en onder de goot zijn gestucte panelen (rechthoekig en rond). Rondom alle gevelopeningen zijn gestucte, getoogde omlijstingen met een gestucte sluitsteen. De voorgevel is vijf traveeën breed en de toegang bevindt zich in het midden. Deze bevat een oorspronkelijke voordeur met een groot deurvenster met siersmeedwerk. In de overige gevelassen zijn in beide bouwlagen vensters, voorzien van houten T-ramen (begane grond) of draairamen (verdieping) en hardstenen onderdorpels. In de plint bevinden zich enkele kelderlichten.

Het dak is gedekt met golfpannen en voorzien van een zinken mastgoot. In het voorste dakvlak is in het midden een oorspronkelijke dakkapel met een houten fronton en bekroond met een piron. Het heeft een houten raam met (later aangebracht) meerkleurig glas-in-lood.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- J het object deel uit maakt van een negentiende-eeuwse uitbreidingswijk van de kern, door de aanleg van het station, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- J het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- J het een plaatselijke uiting van een belangrijke (landelijke) architectuurstijl betreft, namelijk het eclecticisme.
- J het object een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- J het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het sierpleisterwerk
- de hardstenen dorpels
- de oorspronkelijke ramen
- de oorspronkelijke deur
- de dakkapel

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- J Behoud van de historische bouwmassa
- J Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- J Behoud / herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- J Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling

Foto's

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP065
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Stationsplein 7
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: eind negentiende eeuw
Oorspronkelijke functie	: (winkel-)woonhuis
Huidige functie	: woonhuis
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Voornaam laatnegentiende-eeuws (winkel-)woonhuis in neo-renaissantestijl.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand is gelegen aan de westzijde van het Stationsplein, tegenover het station (eerste aanleg uit 1861).

Hoofdopzet

Het pand is onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog onder een mansardedak parallel aan de weg.

Exterieur

De voorgevel heeft een gecementeerde plint met een kelderlicht met hardstenen latei. Daarboven is de gevel opgetrokken in rode baksteen met een rode voeg en sierbanden van gele baksteen met een gele voeg. Aan weerszijden van alle gevelopeningen zijn er hardstenen blokjes met diamantkoppen aangebracht ter hoogte van de sierbanden. De gevel is vier traveeën breed. Op de begane grond zijn in de tweede en de vierde travee toegangen met oorspronkelijke decoratieve deuren met siersmeedwerk voor de venstertjes en een bovenlicht met rijk siersmeedwerk. Ze hebben een hardstenen bovenlatei met een siersteen met diamantkopmotief in het midden. In de eerste en de tweede travee zijn brede (etalage?)vensters met een geprofileerde hardstenen onderdorpel en een stalen bovenlatei. Boven de vensteropening is een rijke, houten bekroning aangebracht met een architraaf op sierconsoles en een halfrond fronton. De vensters bevatten oorspronkelijke T-ramen met driedelig bovenlicht en hebben ingebouwde rolluiken. De vensters op de verdieping hebben een geprofileerde hardstenen onderdorpel en een rechte hardstenen bovenlatei met siersteen. Ze bevatten oorspronkelijke houten T-ramen. In de borstwerking van de vensters zijn panelen met siertegelwerk aangebracht. Dit siertegelwerk komt terug in een band boven de vensters. De gevel heeft een zeer rijk gedetailleerde gootlijst met sierklossen en een tandlijst. Het voorste dakvlak is gedekt met leien en er zijn twee oorspronkelijke dakkapellen

met een gebogen fronton, dat rust op gecanneleerde pilasters. De kappen hebben een houten draairaam. Aan de buitenzijde zijn twee rijk gedecoreerde 'oeil-de-boeuf'-vensters van zink.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-) het object deel uit maakt van een negentiende-eeuwse uitbreidingswijk van de kern, door de aanleg van het station, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
-) het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
-) het een plaatselijke uiting van een belangrijke (landelijke) architectuurstijl betreft, namelijk de neorenaissance.
-) het object een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
-) het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en de bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de plint
- het siermetselwerk
- de hardstenen sierelementen en dorpels
- de oorspronkelijke deuren
- de oorspronkelijke ramen
- de houten frontons
- het siersmeedwerk
- het siertegelwerk
- de gootlijst
- de dakkapellen
- de oeil-de-boeufs

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

-) Behoud van de historische bouwmassa
-) Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
-) Behoud van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
-) Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
-) Behoud van de ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP066
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Stationsplein 13 en 14
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: 1897
Oorspronkelijke functie	: winkel-woonhuis
Huidige functie	: woonhuis

Typering van het object:

Woonhuis-winkel uit 1897 in eclecticismistische stijl.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand is gelegen aan de noordzijde van het Stationsplein, schuin tegenover het station (eerste aanleg uit 1861).

Hoofdropzet

Het pand is onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog met een zadeldak met de nok parallel aan het plein. Aan de voorzijde is een steekkapje van de topgevel van de risaliet.

Exterieur

De voorgevel heeft een plint van grove blokken natuursteen met een hardstenen afdeklijst. De plint is later grijs geschilderd. Boven de plint is de gevel opgetrokken in rode baksteen met gepleisterde banden ter hoogte van de onderdorpels en kalven van de vensters. Boven de begane grond is een waterlijst. De gevel is vier traveeën breed. In de twee buitenste traveeën zijn in beide bouwlagen brede vensters met driedelige houten ramen. De tweede travee van links is uitgemetseld als een risaliet en deze bevat een toegang met een vernieuwde deur met bovenlicht. Erboven is een Frans balkon, waarvan het balkonhekje vernieuwd is. De dubbele balkondeur is nog oorspronkelijk. In de middelste twee traveeën is op de begane grond een brede, oorspronkelijke winkelpui met een centrale toegang en twee etalagevensters. De voordeur is in de jaren dertig vernieuwd. De bovenlichten hebben een roedenverdeling en gekleurde glas-in-loodruitjes. Op het kalf is een houten tandlijst. De pui heeft een omlijsting met gestileerde hoekpilasters en een architraaf met hoekconsole. De vlakke delen zijn voorzien van zwart glas met geëtste motieven in Jugendstil. Boven de pui zijn twee smalle vensters met houten T-ramen. Tussen de vensters is een kunststenen paardenkop op de gevel bevestigd. Alle gevelopeningen hebben een gemetselde segmentboog met kunststenen aanzet- en sluitstenen. Onder de hardstenen onderdorpels zijn aan beide zijden sierstenen met gestileerde mensenkopjes aangebracht.

Onder de goot is een hoog, gestuct fries met ronde sierpanelen en in de middenrisaliet het jaartal "1897". In de geveltop van de middenrisaliet is een segmentboogvenster en erboven een rond venster, beide met kunststenen sierstenen.

De geprofileerde bakgoot heeft een overstek op sierconsoles. Het dak is gedekt met kruispannen. Links en rechts van de steekkap zijn kleine dakkapellen met een zinken zadeldakje en een houten raam. De kapjes worden bekroond door een zinken piron. Ook de steekkap heeft een sierlijke bekroning in de vorm van een zinken windvaan met versieringen in de vorm van de letters van de windrichtingen. In de daknok zijn drie gemetselde schoorstenen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object deel uit maakt van een negentiende-eeuwse uitbreidingswijk van de kern, door de aanleg van het station, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ┐ het object een redelijk hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de natuurstenen plint
- het siermetselwerk
- de kunststenen sierelementen (banden, stenen, sierkopjes)
- de winkelpui (excl. deur)
- de oorspronkelijke ramen
- de gootlijst
- de dakkapellen
- de pironnen
- de windvaan
- de schoorstenen

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud / herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ┐ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ┐ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP063
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Vogelzang 1 en Spriemenstraat 1 en 3
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: ca.1925
Oorspronkelijke functie	: woonhuizen
Huidige functie	: woonhuizen

Typering van het object:

Markante woonhuizen uit ca.1925.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De woonhuizen liggen op de hoek van de Vogelzang en van de Spriemenstraat, aan de noordzijde van de historische dorpskern van Eijsden en vormen een architectonische eenheid.

Hoofdpzet

De bouwmasa bestaat uit twee delen: Vogelzang 1 en Spriemenstraat 1 en 3. Vogelzang 1 is twee bouwlagen hoog en heeft een schilddak dat parallel aan de Vogelzang is gesitueerd. In het midden van het dakvlak aan de Vogelzang is één steekkap met een mansardedak en een topgevel aanwezig. Spriemenstraat 1 en 3 is één bouwlaag hoog en heeft een mansardedak parallel aan de Spriemenstraat. Aan de Spriemenstraat zijn twee steekappen van topgevels boven de voorgevel.

Exterieur

De gevels zijn opgetrokken in roodbruine baksteen in kruisverband en er is een lage gecementeerde plint.

De voorgevel van Vogelzang 1 heeft nagenoeg een symmetrische opbouw. Boven het middendeel van de gevel is een mansardevormige geveltop aangebracht. In de geveltop is een pseudo-vakwerk van betonnen stijlen en regels gemaakt, waarin een venster is geplaatst. De geprofileerde bakgoot volgt de vorm van de topgevels en is voorzien van sierklosjes. Links en rechts van het middendeel zijn gemetselde spaarvlakken aangebracht waarin de gevelelementen zijn opgenomen.

Het middendeel bevat op de begane grond de entreepartij, die is voorzien van een korfboog. De entreepartij bevat een dubbele deur, beide voorzien van een zesruits raampje. Boven de voordeur is een bovenlicht aanwezig, dat is voorzien van een verticale vierdeling. Links en rechts van de entreepartij is een smalle hoge gemetselde nis.

Rechts naast de entreepartij is op de begane grond een breed driedelig venster aanwezig onder een korfboog. Het raam is voorzien van een bovenlicht met een verticale achtdeling. Aan de linkerzijde zijn op de begane grond twee smalle vensters aanwezig, die beide zijn voorzien van een rondboog en onderling met een hardstenen dorpelsteen zijn gekoppeld. De halfronde bovenlichten hebben een verticale driedeling. Op de verdieping zijn aan weerszijden van het middendeel twee gelijksoortige vensters aanwezig als aan de linkerzijde op de begane grond, met dien verstande dat de vensteropeningen niet zijn voorzien van een rondboog maar van een gemetselde hanenkam. In het middendeel is op de verdieping één smal venster met hanenkam aanwezig, waarvan de vormgeving overeenkomt met de overige vensters op de verdieping. Links en rechts van dit venster is een smalle hoge gemetselde nis. In de noordelijke gevel aan de Spriemenstraat is in het linkerdeel van de gevel zowel op de begane grond als op de verdieping een venster aanwezig. Het venster op de verdieping komt overeen met de smalle vensters in de voorgevel aan de Vogelzang. Het venster op de begane grond heeft een T-raam met verticaal vierdelig bovenlicht. In de zuidelijke gevel is links op de begane grond een smal, later aangebracht venster aanwezig. Aan de rechterzijde van deze gevel zijn boven elkaar drie gevelopeningen waarachter zich vermoedelijk het trappenhuis bevindt. Het venster direct onder de goot is oorspronkelijk; de twee onderste gevelopeningen zijn later aangebracht. De houten ramen zijn nog grotendeels oorspronkelijk.

De gevel van Spriemenstraat 1 en 3 heeft aan de Spriemenstraat een symmetrische opbouw, waarbij beide woningen dezelfde indeling hebben. Deze bestaat uit een toegang links en een venster rechts. Boven het venster is een mansardevormige geveltop. De toegang heeft een rondboogvorm, met een gemetselde omlijsting. Beide woningen hebben nog de oorspronkelijke deur met een sleutelgatmotief: een rond deurvenster en een smal deurpaneel eronder. De vensters hebben hardstenen onderdorpels en gemetselde hanenkammen en bevatten oorspronkelijke houten T-ramen met een driedelig bovenlicht. In de geveltoppen is een pseudo-vakwerk van betonnen stijlen en regels gemaakt, waarin twee hoge vensters met oorspronkelijke meerruits ramen zijn geplaatst. De geprofileerde bakgoot volgt de vorm van de topgevels en is voorzien van sierklosjes. Links van beide steekkappen is een dakkapel met een driehoekige houten beëindiging en een oorspronkelijk meerruits raam. De daken van Vogelzang 1 en Spriemenstraat 1-3 zijn gedekt met geglazuurde Tuiles du Nord.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-) het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
-) het object een zeer hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
-) het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de hardstenen dorpels
- de oorspronkelijke deuren
- de oorspronkelijke ramen
- de geveltoppen met pseudo-vakwerk
- de gootlijst
- de oorspronkelijke dakkapellen

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

-) Behoud van de historische bouwmassa
-) Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
-) Behoud van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
-) Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
-) Behoud van de ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

De voorgevel en linkerzijgevel van Vogelzang 1(rechts) en de voorgevel van Spriemelstraat 1-3 (links)

De voorgevel en rechterzijgevel van Vogelzang 1

De linkerzijgevel van Vogelzang 1 aan de Spriemenstraat

De voorgevel van Spriemenstraat 1-3

De oorspronkelijke voordeur van Spriemenstraat 3

Detail van een topgevel van Spriemenstraat 3

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP067
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Wilhelminastraat 3
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: ca.1890
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: woonhuis

Typering van het object:

Villa in neorenaissancestijl uit ca.1890.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand ligt aan de noordzijde van de Wilhelminastraat ten zuidoosten van de historische dorpskern van Eijsden. Het betreft een voormalige uitvalsweg (de Langstraat) waarvan de bebouwing zich vanaf de negentiende eeuw verdichtte.

Hoofdopzet

Het pand is onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog onder een zadeldak parallel aan de weg.

Exterieur

De voorgevel heeft een plint van grove natuurstenen blokken, afgedekt met een hardstenen band. Daarboven is de gevel opgetrokken in oranje verblendsteen. Er zijn gemetselde hoeklisenen. De gevel is twee traveeën breed. De toegang bevindt zich links en deze heeft een hardstenen trapje en een vernieuwde voordeur. Op de verdieping is een smal venster. In beide bouwlagen in de rechter gevelas zijn brede vensters. Alle ramen zijn vernieuwd. Alle gevelopeningen hebben een geprofileerde hardstenen bovenlatei met een gemetselde ontlastingsboog daarboven. De lateien van de rechter vensters hebben een extra siersteen in het midden. Alle gevelopeningen hebben hardstenen diamantkopjes ter hoogte van de kalven van de bovenlichten en aan de onderzijde van de openingen. De vensters hebben hardstenen onderdorpels, met sierblokjes met een diamantkop onder de hoeken. Onder de goot is een gemetseld tandfries. Aan het dakoverstek is een geprofileerde houten bakgoot bevestigd. In het voorste dakvlak zijn twee oorspronkelijke dakkapellen met houten vleugelstukken met voluten en een driehoekig houten fronton. De ramen zijn vernieuwd.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object deel uit maakt van een negentiende-eeuwse uitbreiding van de kern, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ┐ het een plaatselijke uiting van een belangrijke (landelijke) architectuurstijl betreft, namelijk de neorenaissance.
- ┐ het object met uitzondering van de vernieuwde ramen en deur een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het oorspronkelijke beeld is herkenbaar gebleven.
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de natuurstenen plint
- het siermetselwerk
- de hardstenen dorpels, lateien en sierstenen
- de gootlijst
- de dakkapellen

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling.
- ┐ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Wilhelminastraat 3

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP068
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Wilhelminastraat 22
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: ca.1900
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: woonhuis

Typering van het object:

Woonhuis in eclecticismische stijl uit ca.1900.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand ligt aan de zuidzijde van de Wilhelminastraat ten zuidoosten van de historische dorpskern van Eijsden. Het betreft een voormalige uitvalsweg (de Langstraat) waarvan de bebouwing zich vanaf de negentiende eeuw verdichtte.

Hoofdpopzet

Het pand is twee bouwlagen hoog onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Boven de middenrisaliet is een steekapje, dat eindigt tegen het voorste dakschild.

Exterieur

De voorgevel heeft een plint van grove natuurstenen blokken, afgedekt met een hardstenen band. Daarboven is de gevel opgetrokken in rode baksteen met sierbanden en siermetselwerk van gele baksteen. De gevel is vijf traveeën breed en de middelste travee is uitgemetseld als een risaliet. Hierin bevindt zich de hoofdtoegang, die nog een oorspronkelijke deur met siersmeedwerk voor de vensters bevat. Boven de deur en in beide bouwlagen van de overige gevelassen zijn vensters met vernieuwde T-ramen. Alle gevelopeningen hebben een gemetselde segmentboog met hardstenen aanzet- en sluitstenen. De sluitstenen hebben een diamantkopmotief. De vensters hebben hardstenen onderdorpels. De topgevel van de risaliet heeft een getrap oplopend gemetseld fries en bevat een rondboogvenster. Onder de goot is een sierlijst van gele en rode baksteen. De overstekende goot rust op houten sierconsoles. De middenrisaliet heeft een eigen gootlijst. De steekap wordt bekroond door siersmeedwerk. Het dak is gedekt met gesmoorde muldenpannen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object deel uit maakt van een negentiende-eeuwse uitbreiding van de kern, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ┐ het object met uitzondering van de vernieuwde ramen een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het oorspronkelijke beeld is herkenbaar gebleven.
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de hardstenen plint
- het siermetselwerk
- de hardstenen dorpels en sierstenen
- de oorspronkelijke voordeur
- de gootlijsten
- het siersmeedwerk

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ┐ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Wilhelminastraat 22

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP070
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Wilhelminastraat 36
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: ca. 1920
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: woonhuis

Typering van het object:

Woonhuis uit ca. 1920.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand ligt aan de zuidzijde van de Wilhelminastraat ten zuidoosten van de historische dorpskern van Eijsden. Het betreft een voormalige uitvalsweg (de Langstraat) waarvan de bebouwing zich vanaf de negentiende eeuw verdichtte.

Hoofdpopzet

Het pand is onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog onder een mansardedak. Aan de voorzijde is een steekkapje van een gebogen topgevel die boven de voorgevel uitsteekt.

Exterieur

De voorgevel is opgetrokken in bruinrode baksteen in kruisverband. De gemetselde plint wordt afgesloten door een kunststenen band en heeft links een kelderlicht. De voorgevel is twee traveeën breed: de brede linker travee is licht uitgemetseld en wordt bekroond door een topgevel in de vorm van een gedrukte spitsboog, de rechter travee is smal en bevat de toegang. De toegang heeft een kunststenen trapje en een naar oud model vernieuwde voordeur met bovenlicht. Boven de voordeur is een smal venster. In de linker gevelas is op de begane grond een breed venster en op de eerste verdieping zijn twee smalle vensters. Alle gevelopeningen hebben gemetselde segmentbogen met kunststenen aanzet- en sluitstenen en kunststenen onderdorpels. De ramen zijn vernieuwd naar oud model. De dubbele vensters in de linker travee worden gescheiden door een kunststenen stijl. Boven beide bouwlagen zijn gemetselde tandlijsten. In de topgevel van de risaliet is een spitsboogvormig venster met een oorspronkelijk ogend, zesdelig houten raam, waarvan drie ramen voorzien zijn van een roedenverdeling. De geveltop is in een strekse boogvorm gemetseld en heeft een houten gootlijst met een tandlijst. De vlakke geveldelen aan weerszijden van de topgevel worden afgesloten door een geprofileerde gootlijst op klossen. Het dak is gedekt met gesmoorde golfpannen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object deel uit maakt van een negentiende-eeuwse uitbreiding van de kern, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is
- ┐ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ┐ het object een (hoge mate van) architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de kunststenen elementen (trapje, banden, dorpels, sierstenen)
- de ramen voor zover oorspronkelijk (geveltop)
- de topgevellijst
- de gootlijst

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ┐ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Wilhelminastraat 36

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP073
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Wilhelminastraat 50
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: ca.1890
Oorspronkelijke functie	: woonhuis en apotheek
Huidige functie	: woonhuis

Typering van het object:

Villa en voormalige apotheek uit ca. 1890 in neorenaissancestijl.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand ligt aan de zuidzijde van de Wilhelminastraat ten zuidoosten van de historische dorpskern van Eijsden. Het betreft een voormalige uitvalsweg (de Langstraat) waarvan de bebouwing zich vanaf de negentiende eeuw verdichtte.

Hoofdopzet

Het pand is onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog onder een mansardedak met de nok parallel aan de weg. Links is een steekkapje van een brede trapgevel die boven de gootlijst uitsteekt.

Exterieur

De voorgevel heeft een hoge plint van breuksteen. Daarboven is de gevel opgetrokken in oranje verblendsteen met sierbanden van witte verblendsteen. De rechter gevelas is uitgemetseld als een risaliet en wordt bekroond door een trapgevel. De toegang bevindt zich in de linker gevelas en is toegankelijk via een hoge hardstenen trap met leuningen van siersmeedwerk. Er is een decoratieve dubbele houten voordeur met sierpanelen en houten colonnetten. Er is glas-in-lood in het bovenlicht. Erboven is een smal venster met een vernieuwd houten T-raam. In de rechter gevelas is op de begane grond een brede pui met dubbele tuindeuren en zijvensters met bovenlichten. Ervoor is een stenen bordes. Boven de tuindeuren is een balkonpui met een vernieuwde dubbele deur met bovenlicht. Het houten balkonhekwerk steunt op een houten bodem met houten consoles. Alle gevelopeningen op de begane grond worden afgesloten door een rechte hardstenen latei met een diamantkopvormige siersteen in het midden. Daarboven is een gemetselde segmentboog van witte baksteen. In de top van de trapgevel is een dubbel venster met een hardstenen middenstijl, onderdorpel en bovenlatei. Erboven is een sieranker aangebracht. Aan de dakrand is een geprofileerde bakgoot met gedraaide sierklossen aan de onderzijde. Het dak is gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen. Links van de trapgevel is een

oorspronkelijke dakkapel met een spits dakje, gedekt met leien. De dakpunt is bekroond met siersmeedwerk.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het object deel uit maakt van een negentiende-eeuwse uitbreiding van de kern, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is
- ⌋ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het een plaatselijke uiting van een belangrijke (landelijke) architectuurstijl betreft, namelijk de neorenaissance.
- ⌋ het object met uitzondering van de vernieuwde ramen een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het oorspronkelijke beeld is herkenbaar gebleven.
- ⌋ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de breukstenen plint
- het siermetselwerk
- de hardstenen trap en het bordes
- de hardstenen dorpels, stijlen en lateien
- de voordeur
- de tuindeuren
- het sieranker
- de gootlijst
- de trapgevel
- de dakkapel
- het siersmeedwerk

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ⌋ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Wilhelminastraat 50

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP074
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Wilhelminastraat 73
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: 1898
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: hotel

Typering van het object:

Woonhuis uit 1898 in een eclectische stijl met invloeden van de neorenaissance en de Chaletstijl.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand ligt aan de noordzijde van de Wilhelminastraat ten zuidoosten van de historische dorpskern van Eijsden. Het betreft een voormalige uitvalsweg (de Langstraat) waarvan de bebouwing zich vanaf de negentiende eeuw verdichtte.

Hoofdopzet

Het pand is onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog met een zadeldak parallel aan de weg. In het midden van het voorste dakvlak is een steekkapje van de middenrisaliet van de voorgevel.

Exterieur

De voorgevel heeft een hardstenen plint met kelderlichten, voorzien van siersmeedijzeren hekwerkjes. Boven de plint is de gevel opgetrokken in rode baksteen met sierbanden van bruin geglazuurde baksteen. Er zijn hardstenen banden ter hoogte van de onderdorpels van de vensters van beide bouwlagen. De gevel is voorzien van hoeklisenen en een middenrisaliet. De toegang bevindt zich in de middenrisaliet en heeft een hardstenen trapje. De dubbele houten deur met sierpanelen en deurvensters is waarschijnlijk nog oorspronkelijk. Boven de deur is siertegelwerk aangebracht met daarop het jaartal '1898', geflankeerd door leeuwen en rozetten. Boven de deur is een balkon met een hardstenen bodem op consoles en een gietijzeren hekwerkje. De balkondeur is vernieuwd. De opening wordt afgesloten door een hardstenen latei met daarboven een gemetselde segmentboog met een hardstenen sluitsteen. In het boogveld is tegelwerk met decoratief schilderwerk verwerkt. De gevelopeningen van de deur en het balkon zijn gevat in een bakstenen omlijsting met hardstenen diamantkopjes. Eenzelfde omlijsting komt terug bij de twee buitenste traveeën: hier zijn in beide bouwlagen dubbele vensters die per travee verticaal gekoppeld worden door de omlijsting. De vensters worden gescheiden door een hardstenen

middenstijl en hebben gemetselde segmentbogen met hardstenen aanzet- en sluitstenen. In de boogvelden is grijs sierpleisterwerk met een reliëfmotief verwerkt. Onder de vensters zijn gemetselde panelen met siermetselwerk in geel en bruin geglazuurde baksteen. Alle ramen zijn vernieuwd. De vensters van de verdieping hebben lage gesmede hekjes. Onder de goot zijn eveneens gemetselde panelen van gele en bruin geglazuurde baksteen, tussen de houten sierconsoles van de bakgoot. De topgevel van de middenrisaliet bevat een rondboogvenster. Het dakje heeft een overstek dat gedecoreerd is met een houten windveer met een makelaar. Links en rechts van de topgevel zijn moderne dakkapellen met een plat dakje. Het dak is gedekt met gesmoorde muldenpannen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-)] het object deel uit maakt van een negentiende-eeuwse uitbreiding van de kern, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is
-)] het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
-)] het object een redelijke mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
-)] het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de hardstenen plint, het trapje, de dorpels, stijlen en sierstenen
- het siermetselwerk
- het siertegelwerk
- het sierpleisterwerk
- de voordeur
- de raamhekjes
- het balkon
- de gootlijst
- de topgevel met windveer

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

-)] Behoud van de historische bouwmassa
-)] Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
-)] Behoud van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
-)] Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
-)] Behoud van de ongeschilde baksteenarchitectuur met siermetselwerk

Foto's

Wilhelminastraat 70

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP075
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Wilhelminastraat 78 en 78a
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: ca. 1895
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: woonhuis en praktijk
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Laatnegentiende-eeuwse villa met invloeden van de Chaletstijl en bijgebouw met pseudovakwerk.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand ligt aan de zuidzijde van de Wilhelminastraat ten zuidoosten van de historische dorpskern van Eijsden. Het betreft een voormalige uitvalsweg (de Langstraat) waarvan de bebouwing zich vanaf de negentiende eeuw verdichtte.

Hoofdopzet

Het woonhuis is onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog onder een mansardedak. Aan de rechter zijde sluit een steekkap op het hoofddak aan. Op de linker voorhoek is een torenachtige uitbouw met een eigen tentdakje. Het bijgebouw onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog met een schilddak. Aan de oostzijde sluit een grote steekkap erop aan.

Exterieur

De buitengevels zijn opgetrokken in rode baksteen met sierbanden van witte baksteen. Alle gevelopeningen hebben gemetselde, strekse segmentbogen. In het midden van de voorgevel is een toegang met een oorspronkelijke voordeur met bovenlicht en een hardstenen trap. Links ervan is een erkeruitbouw met een stenen sokkel en een houten opbouw met sierkruizen in de borstwering en houten ramen met bovenlichten. De erker heeft een roevendak met een houten gootlijst met sierklosjes, die doorloopt in een afdakje boven de voordeur. Boven de erker en de voordeur zijn twee smalle vensters met houten T-ramen. Op de linker hoek van het pand is een vierkante, overhoekse torenuitbouw, met in elke zijde een venster op elke verdieping. De geprofileerde gootlijst met sierklosjes loopt door vanuit de torenuitbouw naar het linker geveldeel van de voorgevel. Het rechter geveldeel is een brede, uitgemetselde risaliet met in elke bouwlaag een breed venster met oorspronkelijk, driedelig houten raam met bovenlichten. In de geveltop is een smal venster met houten T-

raam. De geveltop heeft een overstek en is versierd met een decoratief houten framework op uitkragende houten consoles. De geveltop wordt bekroond door siersmeedwerk. Het torendak en het onderste dakschild van het mansardedak zijn gedekt met leien. Het bovenste deel van het hoofddak en de steekkap zijn gedekt met gesmoorde muldenpannen. In het voorste dakvlak zijn twee oorspronkelijke dakkapellen met een hoog puntdakje, gedekt met leien en voorzien van siersmeedwerk op de top. De toren heeft vergelijkbare dakkapelletjes in drie van de vier dakvlakken. Boven de daknok zijn twee hoge gemetselde schoorstenen.

De voorgevel van het bijgebouw heeft een sokkel van kolenzandsteen. Rechts is een toegang met een paneeldeur en hardstenen dorpel en latei. Links ervan is een dubbel venster met een hardstenen middenstijl, dorpel en latei. Eronder is een kelderlicht. De bovenpui is opgetrokken als een pseudovakwerk: een niet-dragend houten frame dat de gevel siert. De stijlen rusten op hardstenen consoles. In de geveltop is een dubbel raam met glas-in-lood bovenlicht. Het dak is gedekt met gesmoorde muldenpannen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-) het object deel uit maakt van een negentiende-eeuwse uitbreiding van de kern, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
-) het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
-) het een plaatselijke uiting van een belangrijke (landelijke) architectuurstijl betreft, namelijk de Chaletstijl.
-) het object een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
-) het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de hardstenen dorpels
- de hardstenen trap
- de voordeur
- de oorspronkelijke ramen
- de erker
- de torenuitbouw
- de gootlijsten
- de houten gevelversiering
- de dakkapellen
- het siersmeedwerk
- het natuurstenen muurwerk van het bijgebouw
- het pseudovakwerk van het bijgebouw

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ┐ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ┐ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur met siermetselwerk

Foto's

De voorgevel van Wilhelminastraat 78

Het bijgebouw nr. 78a

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP076
Naam object	: tankstation Caltex
Adres	: Withuis 1
Plaats	: Eijsden
Kerndatering	: 1953
Oorspronkelijke functie	: tankstation
Huidige functie	: geen
Architect	: Schinkel

Typering van het object:

Voormalig tankstation Caltex uit 1953 van architect Schinkel.

Historische achtergrond

Het tankstation werd in 1953 gebouwd door de familie van der Cruijs, naar ontwerp van architect Schinkel.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het tankstation ligt aan de oostzijde van het gehucht Withuis, ten zuiden van de dorpskern van Eijsden. Enkele honderden meters zuidwaarts is de grens Nederland-België, het tankstation voorzag het verkeer op de doorgaande weg van brandstof.

Hoofdopzet

Het tankstation bestaat uit een bedrijfsruimte, een kantoor/winkel en een overkapte tankplaats in één bouwvolume van één bouwlaag hoog onder een plat dak. De achtergevel gaat over in twee tuinmuren die ten noorden en zuiden van het gebouw doorlopen.

Exterieur

De buitengevels hebben een lage plint van grijs geglazuurde baksteen. Het bedrijfsgedeelte heeft zijmuren van gele baksteen. De noordelijke zijmuur is voorzien van kruisvormig siermetselwerk en heeft twee ronde vensters met stalen ramen. De oostelijke gevel is blind. De zuidelijke gevel heeft een gecementeerde plint en is daarboven opgetrokken in gele baksteen. Er zijn twee grote vierkante poortopeningen met een doorlopende betonnen bovenlatei met afgeronde bovenhoeken. Links is nog een oorspronkelijke houten rolpoort met verticale lamellen en smalle raampjes aanwezig. Aan de westzijde sluit een ondiepe winkel/kantoorruimte aan, die gebogen hoeken heeft. Op de lage plint zijn meerruits stalen ramen geplaatst die de bocht van de gevel volgen. Op de hoeken hebben ze een afgeronde betonnen dekplaat. In het midden is een toegang met gemetselde zijkolommen. Boven de deur en de vensters is een hoge betonnen band, waarin de bakstenen kolommen doorlopen.

Het gebouw wordt afgedekt door een betonnen dak, dat aan de westzijde doorloopt als een grote luifel, waaronder getankt kon worden. Deze luifel heeft een ronde beëindiging en steunt in het midden op een forse betonnen pilaar die uitwaaiert onder de dakrand. Bovendaks loopt de pilaar door in een ronde (vlaggen-)mast.

De tuinmuur heeft een plint van rode baksteen en is daarboven opgetrokken in gele baksteen met een ezelsrugafdekking. Op de noordelijke punt staat een betonnen bol.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het object van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een ontwikkeling op het gebied van transport en mobiliteit: de toename van het gemotoriseerde verkeer vlak na WOII.
- ⌋ het object ruimtelijk bepalend c.q. markant is voor de omgeving.
- ⌋ het object van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp van het object.
- ⌋ het gebouw behoort tot het oeuvre van de belangrijke Limburgse architect Schinkel.
- ⌋ het object een typologische en functionele zeldzaamheid bezit, in relatie tot de gaafheid van het object.
- ⌋ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de geglazuurde bakstenen
- het siermetselwerk
- de betonnen latei van de poorten
- de oorspronkelijke poorten
- de stalen ramen
- de luifel
- de pilaren
- de tuinmuur

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.
- ⌋ Behoud van stalen kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling.
- ⌋ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

het tankstation vanuit het zuiden

Detail van de luifel en het winkelgedeelte

De noordgevel

De achtergevel en de tuinmuur

redengevende beschrijvingen
beeldbepalende panden

Gronsveld

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP077
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Dominikanenhof 1
Plaats	: Gronsveld (Rijckholt)
Kerndatering	: ca. 1885 en later
Oorspronkelijke functie	: kloostergebouwen
Huidige functie	: woningen en diversen

Typering van het object:

Kloostergebouwen van het laatnegentiende-eeuwse Dominikanenklooster.

Historische achtergrond

In 1882 vestigden zich uit Frankrijk gevluchte Dominikanen in Rijckholt. Ze bouwden er een bescheiden klooster met kapel. De kapel diende tevens als parochiekerk. Het klooster groeide uit tot een studiehuis voor Dominikaner novicen. In 1932 keerden de meeste broeders terug naar Frankrijk en werd het klooster een apostolaathuis. Delen van het klooster werden verhuurd, o.a. als internaat en opvanglocatie. In 1979 verlieten de broeders het klooster definitief.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het klooster is gelegen aan de Dominikanenhof, aan de achterzijde en zuidzijde van de O.L.V. Onbevleete Ontvangenis (de voormalige kloosterkapel). Het terrein grenst aan de westzijde van de Rijksweg, de historische verkeersweg die de dorpskern van Ryckholt doorsnijdt.

Hoofdopzet

Het hoofdgebouw aan de Dominicanenhof heeft een L-vormige plattegrond en is twee bouwlagen hoog onder twee haaks op elkaar geplaatste zadeldaken. Aan de zijde van de Rijksweg, ten zuiden van de kerk, is nog een kloostergebouw (entree) van één bouwlaag hoog met twee haaks op elkaar geplaatste zadeldaken. In het oksel van deze twee vleugels is een toegangsportaal met eigen zadeldakje. Aan de achterzijde is tegen de zuidgevel van de kerk een kloostergang van één bouwlaag hoog met een lessenaardakje.

Exterieur

De buitengevels zijn opgetrokken in rode baksteen. De voorgevel aan de westzijde is vier traveeën breed. Rechts bevindt zich een toegang met een vernieuwde houten deur en een gemetselde segmentboog. Ervoor is een bordes met een trap. In de eerste en derde gevelas van links zijn spitsboogvensters met gecementeerde omlijstingen en oorspronkelijke houten ramen in neogotische stijl. In de tweede gevelas op de begane grond is een tot venster

verkleinde deuropening met een modern raam. In alle gevelassen op de verdieping zijn vensters met gemetselde segmentbogen en onderdorpels en vernieuwde ramen. In de noordelijke zijgevel, die zes gevelassen breed is, bevinden zich rechts op de begane grond vier vergelijkbare spitsboogvensters als in de voorgevel. In de overige gevelassen zijn segmentboogvensters met vernieuwde ramen en hardstenen onderdorpels. De tweede opening van rechts op de verdieping is vergroot en dichtgezet met een beplating. De rechter opening is dichtgemetseld.

Het dak is gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen en aan de dakranden zijn zinken mastgoten bevestigd. Op de nok van de oostelijke vleugel is een kleine klokkentoren met een ingesnoerde zinken spits geplaatst.

Het kloostergebouw aan de zuidzijde van de kerk, is rond 1900 tot stand gekomen en later met een travee richting de straat uitgebreid. De buitengevels zijn opgetrokken in rode baksteen in kruisverband. De gevels aan het noordelijke binnenplaatsje hebben een gecementeerde plint en bakstenen tandfries onder de goot. De meeste gevelopeningen zijn gewijzigd en er zijn moderne ramen aangebracht. In de hoek tussen de dwarsvleugel en de westelijke vleugel is een toegangsportaal met een oorspronkelijke houten deur en een gemetselde segmentboog. Erboven is een beeldnisje en in de geveltop is een wapenstein. In de zijgevel is een venster met vernieuwd raam. Aan de dakranden zijn zowel geprofileerde houten dakgoten als zinken mastgoten bevestigd en het dak is gedekt met gesmoorde muldenpannen (noord en west) en gesmoorde Hollandse pannen (zuid).

Aan de zuidwestzijde van de kapel, achter de kloostervleugel aan de straat, is een kloostergang, die langs de zijgevel van de kapel doorloopt tot aan het achtergelegen klooster. Deze heeft spitsboogvormige vensters en deuren met gecementeerde, geblokte omlijstingen en kunststenen (voorzijde) en houten (achterzijde) traceringen. Er zijn twee houten deuren uit ca.1920.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectonische waarden en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-) de gebouwen van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling en vanwege de maatschappelijke functies die het gebouw vervuld heeft.
-) het object van betekenis is in de herinnering van de plaatselijke bevolking.
-) het Dominicanenklooster een ensemble vormt met de aansluitende O.L.V. Onbevleete Ontvangenis.
-) het belang van het object vanwege het de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.
-) het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de spitsboogvensters met omlijsting en ramen
- de klokkentoren
- het toegangsportaal van het kloostergebouw, incl. deur, beeldnis en wapenstein
- de kloostergang
- de gecementeerde spitsboogomlijstingen
- de houten en stenen venstertraceringen van de kloostergang

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud / herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling.
- ⌋ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

De voorgevel van het kloostergebouw

De noordelijke zijgevel van het kloostergebouw

Toegangsportaal van het klooster

Detail van de ramen van de kloostergang

De kloostergang ten zuiden van de kapel en het klooster

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP078
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Kampweg 37
Plaats	: Gronsveld
Kerndatering	: ca.1950
Oorspronkelijke functie	: Land- en tuinbouwschool
Huidige functie	: bedrijfsgebouw
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Voormalige land- en tuinbouwschool uit ca.1950 met gevelkunst.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand ligt aan de noordzijde van de Kampweg aan de noordelijke rand van de dorpskern van Gronsveld.

Hoofdopzet

Het pand bestaat uit een rechthoekig schoolgebouw van twee bouwlagen met een zadeldak en links daarvan een entree/kantoorgebouwtje dat deels uit éénlaag en deels uit twee lagen bestaat. Beide delen hebben een zadeldak parallel aan de weg. Rechts van het schoolgebouw is nog een éénlaags uitbouw met zadeldak.

Exterieur

De buitengevels zijn opgetrokken in baksteen en boven een ongeschilderde plint geheel wit geschilderd. De toegang bevindt zich in de linker, lage vleugel en deze ligt in een verdiept, segmentboogvormig portiek. De dubbele houten deur met kleine deurvensters is oorspronkelijk. Links is een breed venster met vernieuwd kunststof raam. In het hoge bouwdeel ernaast zijn twee ronde vensters met stalen vierruits ramen. Tegen de linker gevel van dit bouwdeel is een uitgemetselde schoorsteen. Het hoofdgebouw met de klaslokalen heeft in beide bouwlagen twee reeksen van drie gekoppelde vensters met vernieuwde, meerruits kunststof ramen. In de borstwering van de verdiepingsvensters zijn gepleisterde kunstreliëfs aangebracht met gestileerde plant- en dierversieringen die blauw en groen geschilderd zijn. Ze verwijzen naar de oorspronkelijke functie van de school. De rechter aanbouw heeft in de voorgevel een venster met een vernieuwd kunststof raam. Alle vensters hebben keramische onderdorpels. De daken zijn gedekt met rode verbeterde Hollandse pannen en voorzien van zinken mastgoten.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het pand van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een ontwikkeling in het onderwijs.
- ┐ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ┐ het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de oorspronkelijke deuren
- de keramische dorpels
- de stalen ramen
- de reliëfs onder de vensters
- de schoorsteen

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud / herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.

Foto's

De voormalige Land- en tuinbouwschool

Detail van de reliëfs met florale en diermotieven

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP082
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Rijksweg 18, 20 en 20a
Plaats	: Gronsveld
Kerndatering	: ca. 1900 met oudere kern
Oorspronkelijke functie	: hoeve
Huidige functie	: woningen

Typering van het object:

Hoeve met oudere kern en woonvleugel met sierpleisterwerk uit ca. 1900.

Historische achtergrond

Reeds in 1830 was er bebouwing op de plek van deze hoeve, wat duidt op een oudere kern in het huidige gebouw. De straatvleugel is eind negentiende eeuw, omstreeks 1900 gemoderniseerd en kreeg toen de huidige fraaie voorgevel, die omstreeks 1920 nogmaals is aangepast (erker linker zijde).

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve ligt aan de noordwestzijde van de Rijksweg, de historische verbindingsweg waaraan het dorp Gronsveld zich ontwikkelde.

Hoofdopzet

De hoeve heeft een carrévormige plattegrond. De straatvleugel is een langgerekte, rechthoekig gebouw dat deels onderkelderd is en daarboven twee bouwlagen telt, gedekt met een zadeldak met de nok parallel aan de straat. De vleugel bestaat uit een woonhuis met poortdoorgang links (nr.20) en een breed woonhuis rechts (nr.18).

Exterieur

De voorgevel van beide woningen heeft een gecementeerde plint met kelderlichten. Daarboven is de gevel voorzien van sierpleisterwerk met een gekrast baksteenmotief. De gevel wordt geleed door gepleisterde, geblokte hoeklisenen en gepleisterde banden.

De voorgevel van nr.18 is vijf traveeën breed. De gevelopeningen hebben een rechte, gepleisterde omlijsting met een kunststenen siersteen in het midden. In de middelste travee is een toegang met een deur uit ca.1925. In de rechter gevelas is een brede garagepoort met moderne deur. In de overige traveeën en op de verdieping zijn vensters met vernieuwde houten ramen met een driedelig bovenlicht. Onder de vensters van de begane grond is sierpleisterwerk met decoratieve panelen aangebracht. Onder de vensters op de verdieping zijn gepleisterde, gestileerde festoenen aangebracht.

De voorgevel van nr.20 heeft aan de rechter zijde een rondboogvormige poortdoorgang naar het achterterrein, omgeven door een gepleisterde, geblokte omlijsting. De gesloten houten poortdeuren bevatten binnendeuren. Boven de poort is een gepleisterde, rondboogvormige beeldnis. Links van de poort is een woonhuisgevel van twee traveeën breed. Rechts beneden is een rondboogvormige voordeur met gepleisterde omlijsting. De deur is vernieuwd. Links ervan is een breed venster met een driedelig, vernieuwd raam. Erboven is een driezijdige erker met een kunststenen bodem en borstwering. De erkerramen zijn vernieuwd. Rechts ervan is een venster met een getoogde gepleisterde omlijsting en een vernieuwd raam. Aan de voorste dakrand is een geprofileerde bakgoot met sierklosjes bevestigd. Het dak is gedekt met verbeterde Hollandse pannen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en bouwhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ⌋ het pand van architectuurhistorische is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp van de voorgevel.
- ⌋ het object met uitzondering van de gewijzigde ramen en deuren een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het oorspronkelijke beeld is herkenbaar gebleven.
- ⌋ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het sierpleisterwerk
- de beeldnis
- de voordeur van nr.18

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen

Foto's

Nr. 20 (links)

Nr.18

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP083
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Rijksweg 47
Plaats	: Gronsveld
Kerndatering	: 1927
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: woonhuis
Architect	: A. Boosten

Typering van het object:

Landhuis 't Haöfke, gebouwd voor de familie Claessens in 1927 naar ontwerp van Alphons Boosten.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het huis ligt aan de oostzijde van de Rijksweg, de historische verbindingsweg waaraan het dorp Gronsveld zich ontwikkelde. Het pand betreft een twintigste-eeuwse inbreiding in een historisch bebouwingslint.

Hoofdpzet

Het pand is twee bouwlagen hoog onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat.

Exterieur

De voorgevel is opgetrokken in roodbruine baksteen in Vlaams verband. In het midden bevindt zich de voordeur, in een verdiept portiek met een gemetselde rondboogvormige omlijsting. De dubbele houten deur met smalle hoge vensters is oorspronkelijk. Links van de voordeur is een driezijdige erker met een gemetselde borstwering en houten, meerruits ramen met bovenlichten. Ze zijn voorzien van moderne rolluiken. Op de erker is een balkon met een gesloten houten balustrade. Rechts van de voordeur is een venster met een houten kruisraam met vier vierruits raampjes. Boven de voordeur is een gemetselde rollaag met daarboven een lichtgele steen met in reliëf de naam "'t Haöfke". Op de verdieping is in het midden een inpandige loggia met een keramische onderdorpel en een betonnen luifeltje. Rechts ervan is een venster met een dubbel zesruits raam. Links ervan is een zesruitsraam gevolgd door een balkondeur met zesruits binnenraam. Het dak heeft een overstekende bakgoot met een rechte lijst. Het dak is gedekt met rode Tuiles du Nord en heeft in het midden een dakkapel met een plat dakje. Op beide gevelpunten van de zijgevels zijn gemetselde schoorstenen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke Limburgse architect, Alphons Boosten.
- ⌋ het object een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- het portiek
- de voordeur
- de oorspronkelijke ramen
- de erker
- de balkondeur
- het balkonhek
- de naamsteen
- de loggia
- de kunststenen sierelementen

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ⌋ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Rijksweg 47

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP085
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Rijksweg 64 en 66
Plaats	: Gronsveld
Kerndatering	: 1892
Oorspronkelijke functie	: gemeentehuis
Huidige functie	: woonhuizen

Typering van het object:

Voormalig gemeentehuis van Gronsveld uit 1892 in historiserende stijl.

Historische achtergrond

Op deze plek stond in 1830 de gemeentelijke school. Rond 1892 werd het gebouw herbouwd tot gemeentehuis.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand ligt aan de oostzijde van de Rijksweg in de historische dorpskern van Gronsveld, naast de parochiekerk Sint Martinus.

Hoofdropzet

Het pand is twee bouwlagen hoog onder een mansardedak.

Exterieur

De buitengevels zijn opgetrokken in rode baksteen in kruisverband, met een lage gecementeerde plint. De gevel is vijf traveeën breed. In de tweede, derde en vijfde travee zijn toegangen, waarvan de middelste de hoofdtoegang is. Deze is voorzien van een getoogde, hardstenen omlijsting met sluitsteen en bevat een oorspronkelijke paneeldeur met bovenlicht (1892). Boven de deur is het gemeentewapen van Gronsveld (schild met drie rode bollen) aangebracht, verwijzend naar de oorspronkelijke functie van gemeentehuis. De twee andere toegangen hebben een gecementeerde omlijsting met siersteen. De linker heeft een oorspronkelijke houten paneeldeur met bovenlicht, de rechter heeft een gesloten strokendeur met bovenlicht. In de overige gevelassen van de begane grond en in alle gevelassen van de verdieping zijn vensters met getoogde, gecementeerde omlijstingen met sluitstenen en hardstenen onderdorpels. Ze bevatten oorspronkelijke houten ramen met een roedenverdeling in het bovenlicht en de raamvleugels. Bij het raam linksonder zijn de roedenverdeling en de dubbele raamvleugels verwijderd.

Onder de goot is een gemetselde tandlijst. De geprofileerde houten goot rust op gemetselde consoles aan weerszijden van de gevel. Het dak is gedekt met gesmoorde muldenpannen. In

het voorste dakvlak is een oorspronkelijke dakkapel met een houten fronton met daarin siersnijwerk.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-)] het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
-)] het pand van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een bestuurlijke ontwikkeling.
-)] het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
-)] het object een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
-)] het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering of bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het sierpleisterwerk
- de hardstenen omlijsting en dorpels
- de oorspronkelijke deuren
- de oorspronkelijke ramen
- het gemeentewapen
- het siermetselwerk
- de gootlijst
- de dakkapel

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

-)] Behoud van de historische bouwmassa
-)] Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
-)] Behoud van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
-)] Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
-)] Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Rijksweg 64-66

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP087
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Rijksweg 66a en 66b
Plaats	: Gronsveld
Kerndatering	: 1900
Oorspronkelijke functie	: paardenstallen
Huidige functie	: woningen

Typering van het object:

Voormalige paardenstallen en tuinmuur uit ca. 1900 behorende bij kasteel Gronsveld.

Historische achtergrond

De geschiedenis van kasteel Gronsveld gaat terug tot de dertiende eeuw en het kasteel werd rond 1300 vernieuwd met een rechthoekige aanleg met hoektorens. Na diverse her- en verbouwcampagnes was rond 1830 niet meer dan een ruïne over gebleven. In 1833 werd op de fundamenteën een landhuis gebouwd, dat rond 1880 werd verbouwd in neogotische stijl. In 1881 werd aan de zijde van de Rijksweg een poortgebouw in een eclecticietische stijl gebouwd en twee decennia later werd in dezelfde rooilijn het stalgebouw gebouwd. Waarschijnlijk werd voor de begane grondgevel gebruik gemaakt van een reeds bestaande tuinmuur uit ca.1880.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De stallen liggen aan de westzijde van de Rijksweg, in de historische dorpskern van Gronsveld. Ze begrenzen het kasteelterrein aan de oostzijde.

Hoofdopzet

Het gebouw heeft een rechthoekig grondplan en is twee bouwlagen hoog onder een zadeldak.

Exterieur

De straatgevel heeft een gecementeerde plint en is daarboven opgetrokken in rode baksteen. De gevel wordt horizontaal geleed door gemetselde lisenen en verticaal door een hardstenen lijst tussen begane grond en verdieping. Tussen de lisenen is per bouwlaag een verdiept gevelveld met een tandlijst aan de bovenzijde. De gevelvelden van de begane grond waren oorspronkelijk blind, met gemetselde sierpanelen. Bij de verbouwing tot woningen zijn in de tweede en derde travee toegangen gemaakt, geflankeerd door ronde vensters. De ramen en deur zijn modern. De begane grondgevel loopt links door in een tuinmuur van twee traveeën met dezelfde vormgeving. Deze heeft op de linker hoek een hardstenen

kolom met een bolvormige afdekking. Op de verdieping is links een smalle travee en rechts zijn vier brede traveeën. De linker travee bevat een gemetseld sierpaneel en een ruitvormig gemetselde gevelopening. De overige traveeën bevatten gemetselde sierpanelen en oorspronkelijke (laad-)openingen met geblokte, gemetselde omlijstingen. De openingen zijn later verkleind en voorzien van moderne ramen met een hardstenen onderdorpel. Aan de dakrand is een eenvoudige bakgoot. Het dak is gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen en er zijn drie moderne dakramen in het voorste dakvlak.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het pand van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als functioneel onderdeel van het negentiende-eeuwse landgoed.
- ⌋ het gebouw van typologische waarde is als voorname paardenstal uit ca.1900.
- ⌋ het gebouw of object mede in relatie tot zijn omgeving een bijzondere beleving heeft en belangrijk is voor de identiteit van de omgeving.
- ⌋ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de gepleisterde plint
- het siermetselwerk
- de tuinmuur

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud / herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ⌋ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

de voormalige paardenstallen

De tuinmuur

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP088
Naam object	: 'In het Beukenbaum'
Adres	: Rijksweg 80
Plaats	: Gronsveld
Kerndatering	: 1795
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: woonhuis

Typering van het object:

Woonhuis met gevelsteen uit 1795 "In het Beuken Baum" en voorgevel met laatnegentiende-eeuws sierpleisterwerk.

Historische achtergrond

De gevelsteen in de voorgevel uit 1795 en de oude muurankers in de voor- en zijgevel duiden op een oude kern, die tenminste teruggaat tot het einde van de achttiende eeuw. De voorgevel is eind negentiende-eeuw gemoderniseerd met sierpleisterwerk.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand ligt aan de westzijde van de Rijksweg, in de historische dorpskern van Gronsveld.

Hoofdropzet

Het pand is twee bouwlagen hoog en gedekt met een zadeldak. Links is een éénlaags gebouw met poort(doorgang) en een zadeldakje.

Exterieur

De voorgevel heeft een gepleisterde plint met een gebosseerd blokmotief. Daarboven is de gevel voorzien van cementpleisterwerk met blokmotief. Alle gevelopeningen hebben een geprofileerde, gepleisterde omlijsting met een segmentboogvormige beëindiging. De gevel is vijf ongelijke traveeën breed. De toegang bevindt zich in de tweede as van links en deze heeft een vernieuwde deur en een bovenlicht uit ca.1900. In alle overige traveeën bevinden zich vensters met houten T-ramen uit ca.1900. Boven de voordeur is een oudere gevelsteen zichtbaar met een ingezwenkte driehoeksvorm. Hierop staat de tekst "In het Beukenbaum 1795" en in reliëf een boom. Aan de dakrand is een zinken bakgoot bevestigd en het dak is gedekt met rode Hollandse pannen. Het poortgebouw heeft een gecementeerde voorgevel met blokmotief en gepleisterde hoekpenanten bij de poort. De houten poort heeft twee poortdeuren en een kleinere binnendeur. Het dak is gedekt met rode Hollandse pannen en aan de dakrand is een zinken bakgoot bevestigd. De linker zijgevel is voorzien van een moderne klampmuur van rode baksteen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische en bouwhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ┐ het object een (hoge mate van) architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ┐ aan de uiterlijke kenmerken van het object te zien is dat het bouwwerk een oude(re) kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
- ┐ het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.
- ┐ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het sierpleisterwerk
- de ramen en het bovenlicht uit ca.1900
- de gevelsteen
- de poortvleugel

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ┐ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling

Foto's

Rijksweg 80

Het woonhuis en de poortvleugel

De gevelsteen uit 1795

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP089
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Rijksweg 83
Plaats	: Gronsveld
Kerndatering	: ca. 1900
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: woonhuis

Typering van het object:

Voornaam woonhuis uit ca. 1900.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand is gelegen aan de oostzijde van de Rijksweg in de historische dorpskern van Gronsveld.

Hoofdropzet

Het pand is twee bouwlagen hoog onder een mansardedak. Aan de voorzijde is een steekkapje van de middenrisaliet. Links van het pand is een oorspronkelijke poortdoorgang (nu garage) van twee bouwlagen met een mansardedak.

Exterieur

De voorgevel heeft een gemetselde plint met een hardstenen afdeklijst. Daarboven is de gevel opgetrokken in rode baksteen met gemetselde hoeklisenen die doorlopen in een gemetselde tandlijst onder de goot. De hoofdtoegang bevindt zich in het midden en deze is gevat in een gemetselde omlijsting met hardstenen kraagstenen en een sluitsteen in de ontlastingsboog. Er is een boogvormige hardstenen afdekking met daarop een sierelement van smeedwerk. De voordeur is vernieuwd. Links en rechts van de voordeur zijn in beide bouwlagen brede vensters en boven de deur is een smal venster. Ze hebben gemetselde, segmentboogvormige ontlastingsbogen met hardstenen aanzet- en sluitstenen. De sluitstenen hebben een diamantkopprofiel. De houten ramen zijn vernieuwd naar oud model en hebben bovenlichten. De middelste travee wordt bekroond door een uitgemetselde topgevel met een golvende, halfronde afdekking van hardsteen. In de geveltop is een rondboogvenster.

De voorgevel van de poortdoorgang heeft een vergelijkbare vormgeving als het woonhuis, maar dan soberder uitgevoerd. De segmentboogvormige poortopening op de begane grond en het segmentboogvenster op de verdieping hebben een hardstenen sluitsteen. De poortdeuren en het raam zijn vernieuwd.

Aan de dakrand van beide bouwdelen is een geprofileerde houten bakgoot op klossen. De daken zijn gedekt met gesmoorde muldenpannen. In het voorste dakvlak van de poortdoorgang is een later toegevoegde dakkapel met een plat dakje met overstek en tweedelig houten raam.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ┐ het object met uitzondering van de vernieuwde ramen en deuren een hoge mate van (architectonische) gaafheid bezit. Het oorspronkelijke beeld is herkenbaar gebleven.
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de hardstenen dorpels en sierstenen
- het siersmeedwerk
- de gootlijst
- de topgevel

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.
- ┐ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ┐ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Rijksweg 83

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP090
Naam object	: Huize Dennenlust
Adres	: Rijksweg 106
Plaats	: Gronsveld
Kerndatering	: ca.1900
Oorspronkelijke functie	: villa
Huidige functie	: villa
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Villa "Huize Dennenlust" inclusief tuinmuur uit ca.1900.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De villa is gelegen aan de westzijde van de Rijksweg in de historische dorpskern van Gronsveld.

Hoofdpopzet

De villa is twee bouwlagen hoog en wordt gedekt door een schilddak. De voortuin wordt afgescheiden door een lage tuinmuur met hekwerk.

Exterieur

De voorgevel heeft een hardstenen plint en is daarboven opgetrokken in rode baksteen in kruisverband. Er zijn gemetselde hoeklisenen. De gevel is drie traveeën breed. In het midden is de toegang met een oorspronkelijke, dubbele, decoratieve houten deur met een bovenlicht. De deurvensters zijn voorzien van siersmeedwerk met de initialen 'B.V'. Voor de deur is een hardstenen trapje. Boven de deur is een smeedijzeren afdakje met glazen invulling. Links en rechts van de deur en in de drie traveeën van de eerste verdieping zijn vensters met oorspronkelijke houten T-ramen en siersmeedijzeren hekwerkjes. Alle gevelopeningen zijn voorzien van geprofileerde hardstenen omlijstingen met een segmentboogbeëindiging. De vensters hebben hardstenen onderdorpels. Ter hoogte van de zoldervloer is een mezzanine met drie lage rechthoekige vensters met dubbele houten ramen en hardstenen boven- en onderdorpels. Er is een geprofileerde houten bakgoot en het dak is gedekt met gesmoorde kruispannen.

De lage bakstenen tuinmuur heeft een afdekking van hardstenen platen. In het midden is een doorgang met hardstenen kolommen, bekroond door bollen. Er is een smeedijzeren hekwerk uit de bouwtijd.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ⌋ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het object een zeer hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de hardstenen plint, trapje, dorpels en omlijstingen
- de oorspronkelijke voordeur
- het siersmeedwerk
- het afdakje
- de oorspronkelijke ramen
- de gootlijst
- de tuinmuur met hekwerk en kolommen

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ⌋ Behoud van de ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Rijksweg 106

Detail van de begane grond en de tuinmuur met kolommen en hekwerk

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP091
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Rijksweg 186
Plaats	: Gronsveld (Rijckholt)
Kerndatering	: 1883
Oorspronkelijke functie	: kloosterkapel en parochiekerk
Huidige functie	: parochiekerk
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Kerk O.L.V. Onbevlekt Ontvangen uit 1883, behorende bij het Dominicanenklooster.

Historische achtergrond

In 1882 vestigden zich uit Frankrijk gevluchte Dominicanen in Rijckholt. Ze bouwden er een bescheiden klooster met kapel. De kapel diende tevens als parochiekerk. Het klooster groeide uit tot een studiehuis voor Dominikaner novicen. In 1932 keerden de meeste broeders terug naar Frankrijk en werd het klooster een apostolaathuis. Delen van het klooster werden verhuurd, o.a. als internaat en opvanglocatie. In 1979 verlieten de broeders het klooster definitief.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De kerk ligt aan de westzijde van de Rijksweg, de historische verkeersweg die de dorpskern van Rijckholt doorsnijdt. Achter de kerk ligt het voormalige Dominicanenklooster.

Hoofdropzet

De kerk bestaat uit een schip en twee korte zijbeuken. Het schip heeft een zadeldak. In de zijbeuken heeft elke travee een eigen zadeldakje, haaks op de schipmuur.

Exterieur

De kerk is opgetrokken in rode baksteen, met een plint van breukstenen. De voorgevel is een topgevel met gemetselde steunberen op de hoeken. In de geveltop is een gemetseld, klimmend fries van spitsboogjes die rusten op hardstenen consoles. Tegen de begane grond is een uitgebouwd portiek met steunberen op de hoeken en een gemetselde topgevel met hardstenen afdeklijsten. De toegang heeft een hardstenen bovenlatei op mergelstenen kraagstenen. De deur is nog oorspronkelijk en voorzien van siersmeedwerk. In de geveltop zijn een kruisvormig venster en een gemetseld trapfries. Boven het portaal zijn drie in hoogte verspringende spitsboogvensters met zandstenen traceringen met twee lancetvormen en een bolvormen hardstenen onderdorpels. Ze bevatten glas-in-loodramen.

In de geveltop is in de top van het boogfries een hardstenen console die een Mariabeeld draagt. De geveltop heeft hardstenen kraagstenen en een hardstenen afdekking. De top is voorzien van een smeedijzeren kruis. In de zijgevels zijn gemetselde spitsboogvensters met glas-in-loodramen. Aan de dakranden zijn zowel houten bakgoten als zinken mastgoten en de dakvlakken zijn gedekt met gesmoorde muldenpannen. Tegen de zijgevels zijn aan beide zijden twee zijbeuken, aan de zuidzijde drie traveeën diep en aan de noordzijde vier traveeën. Deze zijn in 1921 toegevoegd. De vormgeving sluit aan bij de neogotische vormtaal van de oudere kapel. De gevels zijn opgetrokken in rode baksteen en hebben een gepleisterde plint met blokmotief. Iedere travee heeft een topgevel met in de top een uitgemetseld driepasmotief, voorzien van hardstenen aanzetstenen. Afhankelijk van de breedte van de travee zijn er één of twee spitsboogvensters met natuurstenen traceringen en glas-in-loodramen. De gevels worden afgedekt door hardstenen afdekplaten en bekroond door hardstenen pinakels. Aan de noordzijde is het rechter spitsboogvenster vervangen door een deuropening. De ramen zijn hier voorzien van smeedijzeren hekwerkjes. Aan de zuidzijde is in de eerste travee een oorspronkelijke zij-ingang met oorspronkelijke houten deur met siersmeedwerk en een spitsboogvormig bovenlicht met tracering. Op de gevel van de tweede travee is een console met een heiligenbeeld (Maria met kind) bevestigd. Hier is in de geveltop een rond venster met driepas-tracering.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-) het gebouw van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling.
-) het object van betekenis is in de herinnering van de plaatselijke bevolking.
-) het object deel uit maakt van het complex van het Dominicanenklooster en een ensemble vormt met het aansluitende kloostergebouw.
-) het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
-) het een plaatselijke uiting van een belangrijke (landelijke) architectuurstijl betreft, namelijk de neogotiek.
-) het belang van het object vanwege het de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.
-) het object met uitzondering van het bijgebouw een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het oorspronkelijke beeld is herkenbaar gebleven.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de hardstenen en gepleisterde plinten
- het siermetselwerk
- de hardstenen dorpels, lateien, sierstenen en afdeklijsten
- de oorspronkelijke deuren
- de oorspronkelijke venstertraceringen
- de glas-in-loodramen
- het siersmeedwerk
- de heiligenbeelden en consoles

- de gootlijsten

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

-) Behoud van de historische bouwmassa
-) Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
-) Behoud / herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
-) Behoud / herstel van oorspronkelijke ramen en deuren met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
-) Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

De O.L.V. Onbevleete Ontvangeniskerk van het voormalige Dominikanenklooster

De voorgevel van de kerk en links het kloostergebouw

De noordelijke zijbeuk

De zuidelijke zijbeuk

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP093
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Stationsstraat 2a en 4
Plaats	: Gronsveld
Kerndatering	: ca.1925
Oorspronkelijke functie	: woonhuizen
Huidige functie	: woonhuizen
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Dubbelwoonhuis uit ca.1925 in Amsterdamse school stijl.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand is gelegen aan de noordzijde van de Stationsstraat, op de hoek van de Wijngaardsvoetweg. Het betreft de uiterste zuidwesthoek van het voormalige kasteelterrein van kasteel Gronsveld.

Hoofdpziet

Het pand is onderkelderd en daarboven één bouwlaag hoog en heeft een hoge verdieping onder de kap. Het dak is een mansarde-schilddak met zeer steile zijschilden.

Exterieur

De buitengevels zijn opgetrokken in rode baksteen in Vlaams verband. De zuidwesthoek is afgeschuind en voorzien van overstekend metselwerk op de hoeken. Het linker pand, nr.4, heeft in de voorgevel links een venster en rechts een toegang met oorspronkelijke houten voordeur. In de linker zijgevel zijn twee smalle en één breed venster. De vensters bevatten oorspronkelijke houten ramen met bovenlichten en hebben gemetselde onderdorpels en houten vensterluiken. Alle gevelopeningen hebben een gemetselde rollaag aan de bovenzijde. De voorgevel van nr.2 is opgetrokken in baksteen in kruisverband. In het midden is een toegang, geflankeerd door brede vensters met hoge gemetselde rollagen aan de bovenzijde. Het rechter venster is later versmald. Ze hebben kunststenen onderdorpels en de ramen en voordeur zijn modern. Aan de dakrand hebben beide panden een geprofileerde houten bakgoot op klossen. De hoge dakschilden zijn gedekt met rode Tuiles du Nord. In de onderste dakschilden zijn oorspronkelijke dakkapellen: drie smalle aan de linker zijkant, twee brede en een smalle aan de voorzijde. Ze hebben platte daken met overstek en een geprofileerde boeiboord en bevatten dubbele houten ramen. De brede dakkapellen bevatten twee ramen en hebben daartussen een beplanking. De ramen van de dakkapellen van nr.2 zijn vernieuwd, die van nr.4 zijn nog oorspronkelijk.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het een plaatselijke uiting van een belangrijke (landelijke) architectuurstijl betreft, namelijk de Amsterdamse school.
- ⌋ het object met uitzondering van de voorgevel van nr.2 een hoge mate van (architectonische) gaafheid bezit. Het oorspronkelijke beeld is herkenbaar gebleven.
- ⌋ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik en de bijzondere detaillering.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de oorspronkelijke ramen en deur
- de vensterluiken
- de gootlijst
- de Tuiles du Nord
- de oorspronkelijke dakkapellen

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud / herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ⌋ Herstel van de gevelcompositie bij nr.2
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ⌋ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Stationsstraat 2-4, gezien vanuit het westen

Links nr.4, rechts nr.2

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP094
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Stationsstraat 25
Plaats	: Gronsveld
Kerndatering	: 1921
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: woonhuis
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Villa in rode verblendsteen met trapgeveltje, bouwjaar 1921.

Historische achtergrond

Het pand werd gebouwd 1921, blijkens de sluitsteen van de deur. In 1994 is de voorgevel sterk gerenoveerd.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand ligt aan de zuidzijde van de Stationsstraat, een zijstraat van de Rijksweg, die de historische hoofdweg is in het centrum van Gronsveld.

Hoofdopzet

Het pand is twee bouwlagen hoog onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat.

Exterieur

De voorgevel heeft een plint van breuksteen en is daarboven opgetrokken in rode verblendsteen. Er zijn gemetselde hoeklisenen. De gevel is drie traveeën breed en heeft een middenrisaliet waarin zich de toegang bevindt. De voordeur is vernieuwd in kunststof. Links en rechts van de deur en in de drie traveeën van de verdieping zijn vensters met kunststenen onderdorpels en vernieuwde kunststof ramen. Alle gevelopeningen hebben aan de bovenzijde een rechte, gemetselde rollaag van donkerrode baksteen met mergelstenen aanzet- en sluitstenen. In de sluitsteen boven de deur is de inscriptie: "J.C. / E.J. / 1921" aangebracht. De gevel wordt afgesloten door een gemetselde tandlijst. De middenrisaliet wordt bekroond door een bakstenen trapgeveltje, dat in 1994 gerenoveerd is. Het bevat een ingemetselde, ruitvormige steen met daarin de inscriptie: "S.S. / 1994 / P.V.". Het geveltje wordt bekroond door siersmeedwerk en een windwijzer.

De bakgoot is voorzien van een vernieuwde Trespa-beplating. Het dak is gedekt met betonpannen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn architectuurhistorische , waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ┐ het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de breukstenen plint
- het siermetselwerk
- de mergelstenen aanzet-en sluitstenen
- de trapgevel
- de jaarstenen
- de windvaan

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud / herstel van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling in geval van vernieuwing kozijnen
- ┐ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Stationsstraat 25

Detail van de trapgevel

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP096
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Stationsstraat 81
Plaats	: Gronsveld
Kerndatering	: 1861
Oorspronkelijke functie	: station
Huidige functie	: woning

Typering van het object:

Voormalig station Gronsveld uit 1861.

Historische achtergrond

Het station werd in 1861 gebouwd voor het treinverkeer op het traject Maastricht – Eijsden – Luik. Ten tijde van de Tweede Wereldoorlog werd het tijdelijk gesloten. In 1950 werd het station definitief opgeheven. Momenteel is het in gebruik als woning.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het gebouw ligt aan de oostzijde van de spoorlijn Maastricht – Luik, ten westen van de historische dorpskern van Gronsveld.

Hoofdopzet

Het gebouw heeft een T-vormige plattegrond en bestaat uit twee zadeldaken die haaks op elkaar geplaatst zijn.

Exterieur

De buitengevels hebben een gecementeerde plint en zijn daarboven opgetrokken in rode baksteen in kruisverband. Er zijn sobere versieringen van bakstenen rollagen boven de begane grond (dubbel) en onder de goot (enkel). In vrijwel alle gevelvlakken zijn vensters met hardstenen onderdorpels en gemetselde hanenkammen. De ramen zijn vernieuwd naar oud model. Aan de zijde van het spoor zijn in beide bouwlagen dubbele vensters. In de toppen van de gevels zijn kleinere vensters. Er is een toegang aan de zijkant van de uitbouw richting het spoor en er zijn twee (tuin-)deuren aan de achterzijde. De deuren zijn vernieuwd, de openingen oorspronkelijk. In de voorgevel van de uitbouw aan het spoor is met zwarte geverfde letters op een wit vlak de stationsnaam 'Gronsveld' aangebracht boven de begane grond. Aan de achterzijde is de gevel in het midden uitgemetseld als een risaliet. De daken hebben een overstek en de dakranden zijn voorzien van een vernieuwde rechte boeiboord. De daken zijn gedekt met zwarte Tuiles du Nord.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het pand van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een ontwikkeling op het gebied van verkeer en mobiliteit: het betreft een van de oudste stations van Nederland.
- ⌋ het gebouw een historisch-ruimtelijke samenhang heeft met de naastgelegen spoorlijn.
- ⌋ het object van betekenis is in de herinnering van de plaatselijke bevolking.
- ⌋ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het object met uitzondering van de vernieuwde ramen en deuren een hoge mate van (architectonische) gaafheid bezit. Het oorspronkelijke beeld is herkenbaar gebleven.
- ⌋ het object een typologische zeldzaamheid bezit, in relatie tot de gaafheid van het object.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de gecementeerde plint
- het siermetselwerk
- de dakoverstekken
- de stationsnaamaanduiding

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ⌋ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Het voormalige station aan de spoorzijde

De achtergevel van het station

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP097
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Voerenweg 1 a
Plaats	: Gronsveld (Rijckholt)
Kerndatering	: ca. 1900
Oorspronkelijke functie	: boerderij
Huidige functie	: boerderij

Typering van het object:

Hoeve uit ca.1900 met woonhuis en schuur.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve ligt aan de oostelijke rand van de historische dorpskern van Rijckholt, op de hoek van de Voerenweg met de Romboutsweg.

Hoofdropzet

Het woonhuis is onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Rechts ervan is een iets lagere schuur met doorrijdpoort, voorzien van een zadeldak.

Exterieur

De voorgevel heeft een gecementeerde plint met sierpanelen. Links is een kelderlicht met smeedijzeren hekje. Boven de plint is de gevel opgetrokken in rode baksteen met siermetselwerk van gele baksteen (banden, ontlastingsbogen). De voorgevel is drie traveeën breed. De toegang is in het midden en deze bevat een oorspronkelijke decoratieve voordeur met bovenlicht. Boven de deur is een smal venster. In de linker en rechter travee zijn in beide bouwlagen brede vensters. Alle vensters hebben hardstenen onderdorpels en gemetselde segmentbogen. Ze bevatten oorspronkelijke houten ramen: op de begane grond driedelige houten ramen met bovenlichten en op de verdieping houten T-ramen. Op de begane grond zijn ingebouwde rolluiken. Onder de goot is een gemetselde tandlijst. Aan de dakrand is een geprofileerde houten bakgoot met sierklosjes.

De voorgevel van de schuur is een gesloten, bakstenen gevel met gecementeerde plint. Links is een poort met een gemetselde segmentboogvormige beëindiging. De opening bevat houten poortdeuren, die vermoedelijk nog oorspronkelijk zijn. Aan de dakrand is een geprofileerde bakgoot. Beide daken zijn gedekt met gesmoorde muldenpannen. Er zijn moderne dakkapellen met een zadeldakje: twee bij het woonhuis en één bij de schuur.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ⌋ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het object een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.
- ⌋ het pand van belang is vanwege de typologische, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de gepleisterde plint
- het siermetselwerk
- de oorspronkelijke voordeur
- de oorspronkelijke ramen
- de ingebouwde rolluiken
- de hardstenen dorpels
- de gootlijsten
- de poortdeuren

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ⌋ Behoud van de ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Voerenweg 1a

Detail van de plint

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP098
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Voerenweg 17a en 19
Plaats	: Gronsveld (Rijckholt)
Kerndatering	: 1912
Oorspronkelijke functie	: klooster
Huidige functie	: tijdelijke bewoning

Typering van het object:

Voormalig Dominicanessenklooster 'Val Sainte-Marie' (Mariadal) uit 1912 met parkaanleg.

Historische achtergrond

Het klooster werd in 1912 gebouwd door Franse zusters Dominicanessen, die gevlucht waren uit Frankrijk en korte tijd in Herck de Stad (België) hadden gewoond. Ze bouwden in Rijckholt een nieuw klooster en noemden het 'Val Sainte-Marie' (Mariadal). Het was aanvankelijk een slotklooster met kapel, dat niet voor publiek toegankelijk was. In 1923 keerden de zusters terug naar Frankrijk en verkochten het klooster aan de Zusters onder de Bogen uit Maastricht. Deze richtten er een klooster in, gericht op ziekenzorg voor kloosterzusters. In 1937 vond een aanbouw plaats met nieuwe slaap-, eet- en ziekenzalen. Aan de zuidzijde kwam een veranda. In 1960 werd er naast het oude complex een nieuw kloostercomplex gebouwd, bestemd voor de verzorging van bejaarde kloosterlingen. Dit heette 'Huize St. Jozef'.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het kloostercomplex ligt aan de zuidoostzijde van de dorpskern van Rijckholt, op de hoek van de Voerenweg en de Kruisweg.

Hoofdpopzet

Het vooroorlogse klooster, bestaande uit de bouwdelen uit 1912 en 1937, heeft een T-vormige plattegrond en bestaat uit twee vleugels van drie bouwlagen onder een zadeldak. Aan de noordzijde van de oostelijke vleugel is een uitbouw met trappenhuis, gedekt met een steekkapje haaks op het hoofddak. In het westelijke dakschild van de westelijke vleugel zijn drie steekkapjes van trapgeveltjes op de zijgevel. Tegen de zuidelijke gevel van de oostelijke vleugel is een veranda (herbouw 1960).

Exterieur

De buitengevels zijn opgetrokken in rode baksteen met sierbanden en siermetselwerk in gele baksteen. De gevels zijn per travee geleed met gemetselde lisenen. De spaarvelden worden

afgesloten door een gemetselde tandlijst. De topgevels van de westelijke vleugel hebben de meest voorname vormgeving, met gemetselde trapgevels en een klokvormige beëindiging van de boogvelden. Op de hoeken zijn gemetselde hoekcolonnnetten. De hoofdtoegang bevindt zich in het midden van de noordelijke trapgevel. De dubbele voordeur is vernieuwd. Boven de deur is met verf de naam van het klooster (vanaf 1923) aangebracht: Huize "Immaculata". Aan weerszijden van de deur en op beide verdiepingen zijn vensters met getoogde ontlastingsbogen en hardstenen onderdorpels. Ze bevatten oorspronkelijke houten T-ramen met gedeelde bovenlichten en gedeelde onderramen. Onderin de geveltop zijn vier rondboogvenstertjes en bovenin is een rondboogvormige beeldnis met een Mariabeeld op een stenen console. De zuidelijke topgevel heeft dezelfde opbouw als de noordelijke, al zijn hier de buitenste traveeën geheel blind en ontbreekt de beeldnis.

De westelijke zijgevel heeft regelmatige reeksen van vensters met oorspronkelijke ramen. De geprofileerde dakgoot wordt doorbroken door drie gemetselde trapgeveltjes. Het dak is gedekt met gesmoorde muldenpannen en op de zuidelijke punt van de daknok is een houten klokkentorentje met een met leien gedekte dakspits. Deze bevat nog een klok.

De oostelijke vleugel bestaat uit zes traveeën uit 1912 en vier toegevoegde traveeën uit 1937. De vormgeving is hetzelfde als de zijgevels van de westvleugel, met gevelvlakken tussen lisenen, afgesloten door een gemetselde tandlijst. In de vierde gevelas van rechts is een uitgemetseld trappenhuis, bekroond door een trapgeveltje. Hier wordt het spaarveld afgesloten door een gemetselde klokvorm. De vensters bestaan uit twee smalle kleine openingen en een segmentboogvenster erboven. Alle ramen zijn nog oorspronkelijk. De vensters van het bouwdeel uit 1937 hebben een rechte bovenbeëindiging en houten T-ramen. De dakschilden zijn gedekt met gesmoorde muldenpannen en voorzien van geprofileerde bakgoten. In zowel het noordelijke als het zuidelijke dakvlak zijn vierkante dakkapellen met een plat dakje met een geprofileerde boeiboord (ca.1937).

Tegen de zuidelijke gevel is een tweelaags, betonnen veranda, daterend uit 1960. Deze bestaat uit reeksen van betonnen modules die op de verdieping zijn opengewerkt. Op de begane grond bevatten ze nog deels de oorspronkelijke stalen, meerruits ramen, deels zijn ze voorzien van kunststof puiën.

Ten noorden van het klooster ligt een oorspronkelijk éénlaags bijgebouw met een zadeldak, dat later in de twintigste eeuw richting het oosten is uitgebreid met een aanbouw. Het oorspronkelijke bouwvolume is opgetrokken in rode baksteen met segmentboogvormige gevelopeningen. Aan de westzijde is een steekkapje.

Rondom het kloostercomplex is een grote kloostertuin met een parkachtige aanleg met padenstructuren, lanen, boomgroepen en enkele heiligenbeelden. Aan de zuidwestzijde, langs de Voerenweg, is het kloosterkerkhof.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-) het pand of object van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling.
-) het object van betekenis is in de herinnering van de plaatselijke bevolking.

- ⌋ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het object een (hoge mate van) (architectonische) gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ het gebouw of object mede in relatie tot zijn omgeving een bijzondere beleving heeft en belangrijk is voor de identiteit van de omgeving.
- ⌋ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.
- ⌋ het object een historisch-ruimtelijke relatie heeft met de directe omgeving, namelijk de kloostertuin.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de oorspronkelijke ramen (1912)
- de beeldnis met beeld
- de klokkentoren
- de gootlijsten
- de veranda uit 1960
- de stalen ramen van de veranda
- de laanstructuren
- de bomengroepen
- het Christusbeeld in het park

Uitgesloten van bescherming:

Behalve de veranda achter de oostvleugel zijn de overige gebouwen van Huize Sint Jozef uit 1960 vooralsnog niet meebeschermd.

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud / herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ⌋ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

De hoofdingang van het oude kloosterdeel

De zuidzijde met links de westelijke vleugel en rechts de oostelijke vleugel met veranda uit 1960

De noordzijde met links de vier traveeën uit 1937 en rechts de zes traveeën uit 1912

De westelijke vleugel

Laanstructuur in het park

Bomengroepen in de kloostertuin

Christusbeeld in de kloostertuin

Het bijgebouw (achterste vleugel) uit 1912

redengevende beschrijvingen
beeldbepalende panden

Margraten

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP109
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Gen Höf 6
Plaats	: Margraten
Kerndatering	: 1919
Oorspronkelijke functie	: woongedeelte van een boerderij
Huidige functie	: woning

Typering van het object:

Tot woonhuis verbouwde boerderijvleugel uit 1919.

Historische achtergrond

Deze zelfstandige boerderij is in 1919 gebouwd, ter plaatse van een smalle bedrijfsvleugel van het boerderijencomplex In Gen Höf 10-14, waarbij Gen Höf 6 het woonhuis en Gen Höf 4 het bedrijfs gedeelte vormde. In de kopgevel (zuidwestgevel) is de hoek van deze overbouwde bedrijfsvleugel nog zichtbaar. Eind twintigste eeuw is het woonhuis gerenoveerd, waarbij onder andere de dakpannen en de ramen zijn vernieuwd.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Gen Höf (Generaal Hof) 6 is gelegen aan de zuidzijde van het gehucht Termaar, ten zuidoosten van de dorpskern van Margraten.

Hoofdpopzet

De boerderij bestond uit een woonhuis (hsnr 6) en een stalgebouw (thans hsnr4), die in elkaars verlengde liggen. Het woonhuis In Gen Höf 6 is een tweelaags gebouw met een zadeldak. De linker hoek van de voorgevel is verhoogd met een smalle puntgevel, voorzien van een steekkap met een wolfeind. Het stalgebouw valt niet onder de bescherming.

Exterieur

De gevels van het woonhuis zijn opgetrokken in bruinrode baksteen, gemetseld in kruisverband. De voorgevel is versierd met vlakke hoeklisenen en rechthoekige invlechtingen (topgevel), spekbanden (helderrode en gele steen) en een gemetselde gootlijst. De strekken boven de vensters en de deur zijn in helderrode en gele baksteen uitgevoerd. In de top van de puntgevel bevindt zich een gevelsteen met het jaartal 1919. Op de begane grond zijn drie vensters en een toegang (tweede as van rechts), op de verdieping zijn drie vensters. De decoratieve voordeur met siersmeedwerk voor de deurvensters is oorspronkelijk. Het merendeel van de ramen is vernieuwd en heeft een andere indeling gekregen. Deze vensteropeningen hebben gemetselde onderdorpels. Alleen de ramen in de rechter gevelas

zijn waarschijnlijk nog oorspronkelijk. Deze vensters hebben platte hardstenen onderdorpels. De geveltop is versierd met een houten hangwerk. Het dak is gedekt met sneldekpannen en aan de voorzijde is een geprofileerde houten bakgoot.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ┐ de gekozen bouwstijl vrij uitzonderlijk is voor woonhuizen van boerderijen.
- ┐ het object met uitzondering van de vernieuwde ramen een hoge mate van (architectonische) gaafheid bezit. Het oorspronkelijke beeld is herkenbaar gebleven.
- ┐ het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de oorspronkelijke voordeur
- de oorspronkelijke ramen
- het hangwerk van de geveltop
- de gootlijst

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud / herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ┐ Behoud / herstel van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling.
- ┐ Behoud van de ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Het woonhuis Gen Höf 6

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP099
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Groot Welsden 9 , 9b, 11 en 11a
Plaats	: Margraten
Kerndatering	: 18 ^e eeuw en 1859
Oorspronkelijke functie	: hoeve
Huidige functie	: hoeve

Typering van het object:

Carréhoeve de Dreeshof uit 1859 met 18e-eeuwse kern, bakhuis en waterput.

Historische achtergrond

De 'Dreeshof' is een gesloten hoeve, waarvan de kern vermoedelijk uit de achttiende eeuw dateert. Na een brand is het complex in 1859 in een grotere vorm herbouwd.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve is gelegen in het gehucht Groot Welsden, ten noorden van de dorpskern van Margraten.

Hoofdpzet

De kern van de hoeve is een L-vormige vleugel, dat een tweelaags woonhuis, een poortdoorgang en een schuur bevat. De kap bestaat uit twee haaks op elkaar georiënteerde zadeldaken met ongelijke nok. Aan de westzijde hiervan is een haakse stalvleugel met een zadeldak. De binnenplaats wordt aan de noordzijde begrensd door een vrijstaand stalgebouw van twee bouwlagen met een zadeldak. Op het achterterrein zijn een bakhuis en een puthuisje. Op het voorterrein is een éénlaags (garage-)gebouwtje met een zadeldak.

Exterieur

De straatvleugel is opgetrokken in rode baksteen in kruisverband. Links is het woonhuis van vier traveeën breed. In de plint zijn twee kelderlichten in een ovale vorm met een hardstenen omlijsting. De toegang bevindt zich in de derde gevelas van links. In de overige traveeën en op de verdieping zijn vensters. Alle gevelopeningen hebben gemetselde hanenkammen en de vensters hebben hardstenen onderdorpels. De voordeur en de ramen zijn vernieuwd. In het midden van de straatgevel zijn twee grote segmentboogpoorten, beide voorzien van schampstenen en hardstenen aanzet- en sluitstenen. In de sluitsteen van de linker poort, die naar de binnenplaats leidt, is het jaartal '1859' aangebracht. Boven de linker poort is een venster met dezelfde vormgeving als de vensters van het woonhuis en een vernieuwd raam. Het rechter geveldeel, van de schuur, is geheel blind. Aan de dakrand

is een zinken mastgoot bevestigd en het dak is gedekt met rode verbeterde Hollandse pannen. De achtergevel van de schuur is opgetrokken in mergelsteen en is waarschijnlijk ouder dan 1859.

De linker vleugel is een stalvleugel en is opgetrokken in baksteen. Het gebouw is sterk gerenoveerd in de late twintigste eeuw.

Linksachter de hoeve is een vrijstaand bakhuis uit 1863 met een zadeldakje en uitgebouwde ovenruimte. Het is opgetrokken in mergelsteen. In de voorgevel is een toegang met een hardstenen omlijsting en moderne deur. Er zijn vensteropeningen met mergelstenen hanenkammen aan de bovenzijde en vernieuwde ramen. In de geveltop is een steen waarop het bouwjaar stond vermeld. Het gebouw heeft een tuitgevel met mergelstenen afdekkingen.

Vóór het bakhuis is een waterput met een puthuisje. Het puthuisje dateert uit de negentiende eeuw en heeft een mergelstenen sokkel en een houten opbouw. Het zadeldakje heeft een overstekje dat het draairad van het ophaalwerk beschermt.

Op het voorterrein staat links van de voorvleugel nog een mergelstenen gebouw met een bakstenen sokkel. Het heeft aan beide zijden een tuitgevel. In de oostelijke zijgevel is een brede toegangspoort met hardstenen schampalen en een houten bovenlatei. De opening bevat een moderne houten opvulling met ramen erin. Het muurwerk is gerestaureerd. Het dak is gedekt met rode verbeterde Hollandse pannen en heeft zinken mastgoten.

Tegenover de hoeve staan aan de andere zijde van de straat twee mergelstenen kolommen van een poort die toegang gaf naar de achterliggende weide. Het hekwerk is vernieuwd.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische, en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ het pand van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als één van de oudere hoeves in het gehucht Groot Welsden.
- ┐ aan de uiterlijke kenmerken van het object te zien is dat het bouwwerk een oude(re) kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
- ┐ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de hardstenen kelderlichten
- de hardstenen dorpels en sluitstenen
- het bakhuis
- het puthuis
- het mergelstenen bijgebouw
- de mergelstenen poortkolommen

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen

-) Behoud van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.
-) Behoud van ongeschilderde baksteen- en mergelarchitectuur

Foto's

De straatvleugel van de hoeve Groot Welsden 9-11

Het woonhuisgedeelte en het mergelstenen bijgebouw

Het mergelstenen bijgebouw aan de straatzijde

Het voormalige bakhuis en het puthuisje (rechts)

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP110
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Groot Welsden 52
Plaats	: Margraten
Kerndatering	: 1771 (?)
Oorspronkelijke functie	: hoeve
Huidige functie	: woning

Typering van het object:

L-vormige hoeve met vakwerk vleugel en mergelstenen vleugel, jaarsteen 1771.

Historische achtergrond

In de straatgevel van het mergelstenen gebouw is een jaarsteen met het jaartal 1771 aangebracht. Het huidige bouwvolume staat inderdaad al afgebeeld op de kadastrale minuutkaart uit ca.1830. In de late twintigste eeuw heeft een vrij ingrijpende renovatie plaats gevonden, waarbij o.a. het buitenmuurwerk van het mergelstenen gebouw sterk vernieuwd is.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve ligt aan de oostzijde van het gehucht Groot Welsden, ten noorden van de historische dorpskern van Margraten.

Hoofdopzet

De hoeve heeft een L-vormige plattegrond: een terugliggende vakwerk vleugel parallel aan de straat en rechts haaks daarop een mergelstenen vleugel. De vakwerk vleugel is één bouwlaag hoog, met een hoge zolderverdieping onder het zadeldak. De mergelstenen vleugel is één bouwlaag hoog met een schilddak.

Exterieur

De vakwerk vleugel heeft een bakstenen plint waarop de vakwerkconstructie rust. Deze is zeven ongelijke traveeën breed en bestaat uit verticale stijlen en horizontale regels. Het houtwerk is zwart geschilderd, de gepleisterde vakken zijn wit geschilderd. De huidige vensters en deuropeningen zijn later toegevoegd. Links zijn twee dubbele terrasdeuren en erboven, onder de goot, twee kleine venstertjes. In het midden van de gevel zijn nog drie vensters en geheel rechts is de huidige hoofdtoegang. Alle deuren en ramen zijn modern. Het zadeldak is gedekt met rode Tuiles du Nord en links is een opnieuw gemetselde schoorsteen. Rechts is een moderne dakkapel met zadeldakje.

De dwarsvleugel heeft een plint van rode baksteen en is daarboven opgetrokken in mergelsteen, waarvan de buitenste schil sterk gerenoveerd is. In de linker zijgevel zijn drie vensters met moderne houten ramen en luiken. In de topgevel is één venster met een modern raampje en hardstenen onderdorpel. Daarboven is een gevelsteen waarin gekrast is: "AN 1771 NO". De geveltop is afgedekt met mergelstenen platen en heeft een afgeronde tuitbekroning. Het dak van de dwarsvleugel is eveneens gedekt met rode Tuiles du Nord en voorzien van zinken mastgoten.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en bouwhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ⌋ aan de uiterlijke kenmerken van het object te zien is dat het bouwwerk een oude(re) kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
- ⌋ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik en bijzondere ornamenten
- ⌋ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de vakwerkconstructie
- het mergelstenen muurwerk
- de tuitgevel
- de jaarsteen

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen

Foto's

De hoeve Groot Welsden 52

De gevelsteen van de mergelstenen dwarsvleugel

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP111
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Groot Welsden 94
Plaats	: Margraten
Kerndatering	: vóór 1830
Oorspronkelijke functie	: hoeve
Huidige functie	: hoeve

Typering van het object:

Hoeve met woonhuis uit ca.1900, schuur- en stalgebouwen en tuinmuur.

Historische achtergrond

Op de kadastrale minuutkaart uit ca.1830 staat op deze plek al een U-vormige hoeve afgebeeld. Aan dit complex is nadien een en ander veranderd. Het woonhuis, aan de straatzijde is eind negentiende of begin twintigste eeuw herbouwd in een eclecticismische stijl. Ook de haakse stalvleugel is vergroot, in de eerste helft van de twintigste eeuw, waarbij een oudere vakwerkvleugel geïncorporeerd werd.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve ligt aan de westzijde van het gehucht Groot Welsden, dat ten noordoosten van de dorpskern van Margraten is gelegen.

Hoofddopzet

De hoeve heeft een L-vormige configuratie en bestaat uit een onderkelderde woonvleugel van twee bouwlagen hoog met een zadeldak haaks op de weg, een lagere vleugel met zadeldak erachter en haaks op deze vleugel een schuur/stalgebouw van één bouwlaag hoog met een zadeldak.

Exterieur

De voorgevel van het woonhuis is op de binnenplaats gericht. Deze heeft een gepleisterde plint en is daarboven opgetrokken in rode baksteen met gele spekbanden. Alle gevelopeningen hebben gemetselde segmentbogen met een mergelstenen sluitsteen. De toegang bevindt zich in het midden van de begane grond en deze bevat een gesloten paneeldeur met bovenlicht uit de bouwtijd. De vensters in de overige vier traveeën van de begane grond en in de vijf traveeën van de verdieping bevatten vernieuwde houten T-ramen. Ze hebben hardstenen onderdorpels. Boven elke bouwlaag zijn gietijzeren sierankers aangebracht. Onder de goot is een gemetselde tandlijst met daarboven een mergelstenen sierlijst met consoles op de buitenhoeken. De linker zijgevel heeft een gepleisterde plint en

is daarboven voorzien van een blokpleister met gebosseerde blokken op de hoeken. De achtergevel is opgetrokken in mergelsteen en geheel blind. Het dak is gedekt met rode muldenpannen en aan de voorzijde voorzien van een bakgoot en aan de achterzijde van een mastgoot. In het voorste dakvlak zijn twee moderne dakkapellen met een plat dak en dubbel raam. De aansluitende vleugel in het verlengde van het woonhuis is slecht zichtbaar vanaf de straat. De buitengevels zijn opgetrokken in mergelsteen. Het dak is gedekt met gesmoorde muldenpannen.

De voorgevel haakse stal/schuurvleugel is opgetrokken in baksteen en later wit geschilderd. In de voorgevel is links een toegang en rechts daarvan zijn drie stalvensters. De ramen en deur zijn van recente datum. Geheel rechts is een vierkante poort met houten poortdeuren. Boven de begane grond zijn gietijzeren sierankers aangebracht. De rechter zijgevel is opgetrokken in vakwerk op een stenen plint. Het houtwerk is zwart geschilderd, de vakken wit. De geveltop is bedekt met een beschot. Het dak is gedekt met rode verbeterde Hollandse pannen en voorzien van zinken mastgoten. In het voorste dakvlak zijn moderne dakvensters geplaatst.

De binnenplaats wordt afgescheiden door een bakstenen tuinmuur met kolommen (ca.1900), waarvan de hekwerken en poort later zijn vernieuwd. De bakstenen kolommen worden bekroond door mergelstenen afdekkingen met een vlak diamantkopprofiel. De tussenliggende muurdelen worden afgedekt door gemetselde ezelsruggen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en bouwhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ⌋ het woonhuis van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het woonhuis een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ aan de uiterlijke kenmerken van het object te zien is dat het bouwwerk een oude(re) kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
- ⌋ de schuur- en stalvleugels van belang zijn vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen
- ⌋ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het sierpleisterwerk van het woonhuis
- het siermetselwerk van het woonhuis
- de mergelstenen sierelementen van het woonhuis
- de oorspronkelijke voordeur van het woonhuis
- de gietijzeren sierankers van woonhuis en schuur
- de vakwerkconstructie van de schuur
- de tuinmuur

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

-) Behoud van de historische bouwmassa
-) Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
-) Behoud / herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.
-) Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
-) Behoud van ongeschilderde baksteen- en mergelarchitectuur

Foto's

Groot Welsden 94, links het woonhuis, rechts het stal/schuurgebouw

De binnenplaats en de tuinmuur

De achtergevel van het woonhuis en de lagere vleugel erachter

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP100a
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Groot Welsden 116
Plaats	: Margraten
Kerndatering	: vóór 1830
Oorspronkelijke functie	: hoeve
Huidige functie	: woning

Typering van het object:

Hoeve "Op Gene Bosch" met kern van vóór 1830, verbouwd in 1847 en later.

Historische achtergrond

De twee linker bouwvolumes van hoeve 'Op Gene Bosch' vormden in 1830 nog een eenheid met het buurpand de Mariahoeve. In het midden van de negentiende eeuw, rond 1847, zijn de bouwvolumes afgesplitst en aangevuld met twee andere vleugels, zodat een nieuwe carréhoeve is ontstaan.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve ligt in de kern van het gehucht Groot Welsden, ten noorden van Margraten. Het gebouw is bouwkundig verbonden met het linker buurpand de Mariahoeve (nr.118).

Hoofdopzet

De kern van het complex is een mergelstenen woongebouw van twee bouwlagen onder een dwarsgeplaatst zadeldak, linksachter. Haaks hierop is aan de voorzijde een tweelaags (stal-) gebouw met een zadeldak. Ten oosten van het woongebouw is een vakwerkschuur met een zadeldak, waarvan het achterste dakschild dieper doorloopt (schop). Haaks op deze vleugel is een vrij recent gebouw met een zadeldak. Aan de straatzijde wordt de binnenplaats afgesloten door een bakstenen poortgevel met een afdakje. Rechts ervan is een gemetselde muur met poort.

Exterieur

Het mergelstenen woongebouw dateert van vóór 1830 en gaat grotendeels schuil achter latere aanbouwen. In de gevel aan de binnenplaats zijn twee vensteropeningen met moderne ramen. Het dak is gedekt met gesmoorde Hollandse pannen en er is een mergelstenen schoorsteen. De linker geveltop heeft een halfronde bekroning. De haakse vleugel aan de linker zijde is deels in baksteen en deels in vakwerk opgetrokken. In de zuidelijke bakstenen topgevel zijn twee twintigste-eeuwse vensters met houten ramen. In de westelijke vakwerkgevel is links een groot deel van de muur in baksteen vernieuwd. Het

vakwerk bestaat uit een regelmatig rooster van stijlen en regels en de vakken zijn afgepleisterd. Er zijn twee kleine vensters op de verdieping. In de gevel aan de binnenplaats zijn de jaarankers '1847' aangebracht. Het dak is voorzien van zinken mastgoten en bedekt met gesmoorde Hollandse pannen.

De achterste vleugel is aan de zijde van de binnenplaats opgetrokken in vakwerk. Het dak is gedekt met rode Hollandse pannen en voorzien van zinken mastgoten.

In de bakstenen poortgevel bevindt zich links een rondboogvormige doorgang. Rechts ervan is een segmentboogvormige poort met houten poortdeuren met een kruisvormige versiering in de beplanking. Rechts is een gevelnisje met een gietijzeren wegkruis. Het afdakje van de poortmuur is gedekt met gesmoorde Hollandse pannen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en bouwhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ de oude kern van het pand van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als onderdeel van één van de oudere hoeves in het gehucht Groot Welsden.
- ┐ aan de uiterlijke kenmerken van het object te zien is dat het bouwwerk een oude(re) kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
- ┐ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het mergelstenen muurwerk
- het vakwerk
- de jaarankers
- de poortdeuren
- het wegkruis

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen

Foto's

De carréhoeve Groot Welsden 116 met poortgevel aan de straat

De zijgevel van de dwarsvleugel

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP100b
Naam object	: Mariahoeve
Adres	: Groot Welsden 118
Plaats	: Margraten
Kerndatering	: vóór 1830
Oorspronkelijke functie	: hoeve
Huidige functie	: woning

Typering van het object:

Mariahoeve met oude kern, verbouwd in 1847.

Historische achtergrond

De hoeve staat al afgebeeld op de kadastrale minuutkaart van ca.1830 en had toen een U-vorm. In 1847 werd het eigendom gesplitst en ontstond aan de noordzijde een nieuwe carréhoeve (nr.116). Het woonhuis van nr.118 werd gemoderniseerd, blijkens de gevelsteen uit dat jaar en de vormgeving van de buitengevels.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve ligt in de kern van het gehucht Groot Welsden, ten noorden van Margraten. Het gebouw is bouwkundig verbonden met het rechter buurpand 'Op Gene Bosch' (nr.116).

Hoofdopzet

De hoeve bestaat uit een tweelaags woonhuis met een zadeldak, dat haaks op de weg gesitueerd is. Aan de rechterzijde sluit een haakse stal/schuurvleugel aan, van één bouwlaag onder een zadeldak.

Exterieur

Het woonhuis heeft een plint van breukstenen en is daarboven opgetrokken in mergelsteen. De toegang bevindt zich in de rechter zijgevel en deze bevat een vernieuwde deur. Links en rechts van de deur en op de verdieping zijn vensters met moderne houten ramen. Alle gevelopeningen hebben een bakstenen omlijsting. In de voorgevel zijn in beide bouwlagen twee vensters met bakstenen omlijstingen en moderne ramen. Boven de bouwlagen zijn gesmede sierankers aangebracht. In de geveltop is een steen met de inscriptie: 'W.A. + M:S, 18 (IHS) 47, JS'. Het zadeldak is gedekt met betonpannen en voorzien van zinken mastgoten. De schuurvleugel heeft een bakstenen voorgevel met een gecementeerde plint. De gevel is in de vroege twintigste eeuw vernieuwd. Links is een vierkante poort met houten poortdeuren. Rechts zijn twee stalvensters met driedelige ramen. Het dak is gedekt met rode verbeterde Hollandse pannen en heeft zinken mastgoten.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en bouwhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ het pand van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als één van de oudere hoeves in het gehucht Groot Welsden.
- ┐ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik en bijzondere ornamenten

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de breukstenen sokkel
- het mergelstenen muurwerk
- de bakstenen omlijstingen
- de sierankers
- de jaarsteen

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen

Foto's

de Mariahoeve, Groot Welsden 118

De gevelsteen uit 1847

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP101
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Hoenderstraat 2
Plaats	: Margraten
Kerndatering	: 1880
Oorspronkelijke functie	: gemeentehuis, school en schoolmeesterswoning
Huidige functie	: kantoor

Typering van het object:

Voormalig gemeentehuis met school en schoolmeesterswoning uit 1880.

Historische achtergrond:

Het pand werd in 1880 gebouwd als gemeentehuis, gecombineerd met de gemeentelijke lagere school en de woning van de schoolmeester. In 1954 heeft een ingrijpende verbouwing plaats gevonden waarbij de indeling is gewijzigd en tegen de linker zijgevel een aanbouw in dezelfde stijl als het gemeentehuis is gerealiseerd. In 1972 is er nogmaals verbouwd. Na de gemeentelijke herindeling in 1982 is het in gebruik genomen door de Dienst Gemeentewerken en momenteel is er een kantoor gehuisvest.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand ligt aan de noordzijde van de Hoenderstraat, in de historische dorpskern van Margraten, net ten zuiden van de parochiekerk Sint Margarita.

Hoofdopzet

Het voormalige gemeentehuis is een rechthoekig tweelaags gebouw met een zadeldak. Aan de westzijde is een éénlaags aanbouw met plat dak (1954). De school is een langgerekt éénlaags gebouw met een zadeldak, dat haaks tegen de achtergevel van het gemeentehuis staat.

Exterieur

De gevels zijn opgetrokken in rode baksteen, de voorgevel is wit geschilderd. De vensters en deuren bezitten getoogde, geprofileerde omlijstingen van mergel, met een diamantkop op de sluitsteen. De vensters zijn in 1954 in staal vernieuwd, de oude indeling volgend. De deur in de voorgevel is eveneens twintigste-eeuws. In de geveltop zijn twee ronde vensters met mergelstenen omlijstingen en stalen ramen. In het midden is een steen met de tekst: "Gemeente / 1880 / Margraten" geplaatst. Bij de verbouwing van 1954 is in de rechterzijgevel een langgerekt venster in het trappenhuis aangebracht, met een soortgelijke omlijsting. Zowel in de voorgevel als de zijgevels worden de vensters van de begane grond

en de verdieping per travee gekoppeld door siervelden van mergel, die zijn versierd met verhoogde vlakken. De voorgevel heeft hoekpilasters van mergel, die worden bekroond door leeuwen die een schild met het gemeentewapen dragen. De friezen van de langgevels zijn in mergel uitgevoerd.

In het interieur bevindt zich een tegeltableau van de hand van Jérôme Goffin, geplaatst "TER HERINNERING/ AAN DE OFFICIËLE OPENING DOOR/ MR. DR. F.J.M.A.H. HOUBEN/ COMMISSARIS VAN DE KONINGIN/ IN DE PROVINCIE LIMBURG/ OP 11 DECEMBER 1954". De glas-in-loodvensters in het trappenhuis stellen bestuursvaardigheden voor. De glas-in-loodvensters uit de raadzaal zijn herplaatst in de hal van het nieuwe gemeentehuis; deze zijn op 4 juli 1954 geschonken door de schutterij St. Sebastianus, ter gelegenheid van het 400-jarig bestaan. Het dak van het volume uit 1880 is gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen en heeft aan beide dakranden zinken mastgoten. In het linker dakvlak is een niet-oorspronkelijke dakkapel met een plat dakje met overstek en houten ramen. De eenlaags aanbouw tegen de linkerzijgevel dateert uit 1954. De omlijstingen van de drie vensters, die ten behoeve van de aanbouw zijn verwijderd, zijn hergebruikt in de zijgevel van de nieuwbouw. Voor de vensters in de straatgevel zijn nieuwe omlijstingen gemaakt.

De school heeft bakstenen gevels, met accenten in mergel, namelijk de hoekpilasters, de kroonlijsten, waterlijsten, geprofileerde omlijstingen van de vensters en de pinakels op de geveltoppen. Op de begane grond is links een toegang met een vernieuwde deur en rechts een venster. Op de verdieping zijn twee vensters. Ze hebben dezelfde vormgeving als de vensters van het gemeentehuis. De omlijsting van het grote venster in de zuidoostelijke kopgevel is vlak. Het dak is gedekt met gesmoorde, verbeterde Hollandse pannen en aan beide zijden zijn geprofileerde houten bakgoten.

Rechts van het voormalige gemeentehuis staat een berging, die geen monumentale waarden bezit. De geprofileerde lijsten van de deur en het aankondigingsbord in de muur tussen de berging en het gemeentehuis zijn identiek aan de overige vensterlijsten.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-) het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
-) het pand van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkeling.
-) het object van betekenis is in de herinnering van de plaatselijke bevolking.
-) het pand of object van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
-) het object een redelijke mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
-) het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de mergelstenen lijsten, pilasters, venster- en deuromlijstingen en kroonlijsten
- de mergelstenen leeuwen met gemeentewapen
- de gevelsteen met het bouwjaar
- de glas-in-loodramen
- de gootlijsten van de school

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud / herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.

Foto's

Het voormalige gemeentehuis van Margraten (1880-1982)

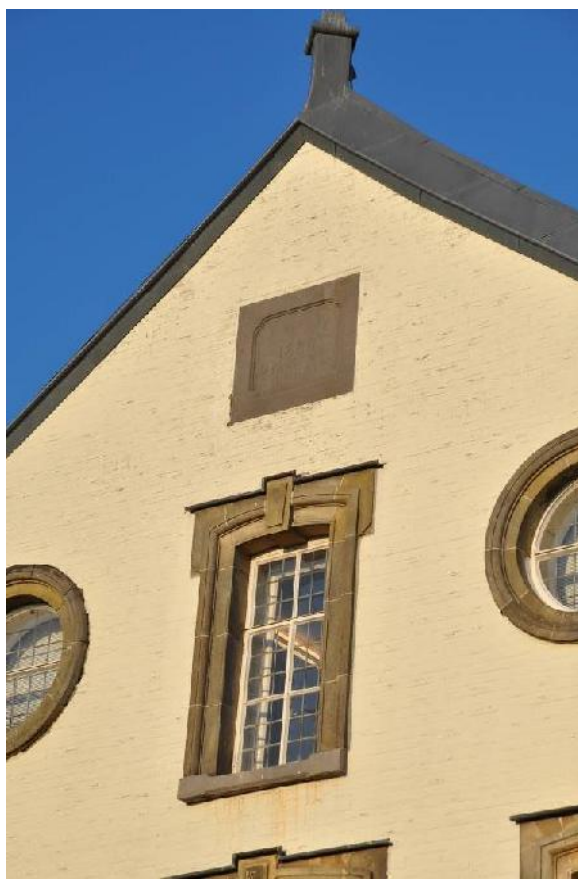
De school (links) en de aanbouw uit 1954

De berging met de bijpassende vormgeving

Leeuw met wapenschild

De gevelsteen uit 1880

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP112
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Honthem 33
Plaats	: Margraten
Kerndatering	: 1870
Oorspronkelijke functie	: hoeve
Huidige functie	: hoeve

Typering van het object:

Hoeve uit 1870 met grote vakwerkschuur.

Historische achtergrond

Tot 1870 was er op deze plek geen bebouwing. In dat jaar werd de L-vormige hoeve gebouwd met het woonhuis haaks op de straat en een schuurvleugel parallel aan de straat. In 1967 is de schuur verdiept en verlengd en werd er een lage aanbouw links tegen het woonhuis gebouwd.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve ligt aan de westzijde van de doorgaande weg in het gehucht Honthem, ten noorden van de kruising met de Honthemmerweg. Honthem is een gehucht ten zuidwesten van Margraten, dat tot 1982 deel uitmaakte van Gronsvelt.

Hoofdropzet

De woonvleugel is een gedeeltelijk onderkelderd tweelaags gebouw met een zadeldak. Aan de zuidzijde is een éénlaags moderne aanbouw met een zadeldak. De L-vormige schuur is één bouwlaag hoog met een hoge zolderverdieping onder een schilddak.

Exterieur

De gevels van het woonhuis zijn opgetrokken uit baksteen, gemetseld in kruisverband. De linker zijgevel (zuidoostelijke langsgevel) is een versteende vakwerkgevel. De rechter zijgevel en de voorgevel zijn wit geschilderd. Kenmerkend voor die periode zijn de vensters in de voorgevel, met hardstenen lateien en vensterbanken. In de geveltop bevinden zich twee getoogde vensters met zesruits ramen. De vensters in de rechter zijgevel zijn gemoderniseerd en de linker deur is verbouwd tot een venster. De vensters op de begane grond zijn voorzien van luiken. Het dak is gedekt met gesmoorde, verbeterde Hollandse pannen. De moderne aanbouw tegen de linker zijgevel bezit geen cultuurhistorische waarden.

De doorrijschuur is een vakwerkgebouw van vijf traveeën breed, met een verbindingsstuk naar het woonhuis van twee traveeën diep. Deze schuur is in twee fasen tot stand gekomen. De oostelijke vier traveeën behoren tot de eerste bouwfase; het vakwerk kenmerkt zich door de gebogen en/of scheef gestelde wandstijlen en de horizontale regels. De doorrit bevindt zich in de tweede travee vanaf het noorden, met houten poortdeuren in beide gevels. De noordwestelijke travee heeft een afwijkende vakwerkstructuur met rechte wandstijlen en schoren in de kopwand. Het merendeel van de vakken is ingevuld met baksteen. Het dak is gedekt met gesmoorde en rode muldenpannen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en bouwhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de hardstenen dorpels en lateien
- de vakwerkconstructie

Uitgesloten van bescherming:

De moderne aanbouwen aan de linker zijde van het woonhuis zijn uitgesloten van bescherming.

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud / herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.

Foto's

De voorgevel en rechter zijgevel van het woonhuis Honthem 33.

De vakwerkschuur van Honthem 33, rechts de linker zijgevel van het woonhuis in baksteen.

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP113
Naam object	: n.v.t.
Adres	: 't Rooth 17
Plaats	: Margraten
Kerndatering	: vóór 1830 en 1860
Oorspronkelijke functie	: boerderij
Huidige functie	: boerderij

Typing van het object:

U-vormige hoeve met mergelstenen straatvleugels, in 1860 herbouwd na brand.

Historische achtergrond

Op de plek van deze hoeve was in 1830 al een carréhoeve aanwezig. In 1859 brandde deze af en in 1860 werd er een nieuwe hoeve gebouwd, die grofweg de contouren van de oude volgde. Alleen de linker schuur werd minder diep herbouwd en de achterste schuur verviel. In de loop van de negentiende en twintigste eeuw is de boerderij verder uitgebreid met agrarische bijgebouwen.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve ligt aan de zuidzijde van doorgaande weg van het gehucht 't Rooth, ten noordoosten van Margraten.

Hoofdopzet

De negentiende-eeuwse vleugels van de hoeve bestaan uit een onderkelderd woonhuis haaks op de weg van twee bouwlagen met een zadeldak (rechts), met links daarvan een poortdoorgang met een zadeldak parallel aan de weg. Ten oosten hiervan (links) is een schuurvleugel met een fors lessenaardak dat naar achteren afloopt in hoogte.

Exterieur

De buitengevels van het woonhuis zijn opgetrokken in mergelsteen met een (vernieuwde) bakstenen plint. De buitengevels van de poortdoorgang en schuur zijn eveneens in mergelsteen opgetrokken, maar hier is de plint gecementeerd. De topgevel van het woonhuis aan de straat bevat in beide bouwlagen twee vensters met hardstenen onderdorpels. De vensters van de begane grond hebben ook een hardstenen bovenlatei, die van de verdieping hebben een mergelstenen hanenkam. De ramen zijn vernieuwd. In de geveltop zijn twee halfronde vensters. De poortdoorgang en de schuur hebben beide een rondboogvormige poort waarvan de boog bestaat uit bakstenen siermetselwerk met

mergelstenen aanzet- en sluitstenen. De zijstijlen van de poorten zijn gecementeerd, de rechter zijpost van de poortdoorgang is recent hersteld in baksteen. De poortdoorgangen bevatten gesloten houten poorten. De linker zijgevel van de schuur is een blinde gevel in mergelsteen.

De daken van het woonhuis en de poortdoorgang zijn gedekt met gesmoorde muldenpannen en voorzien van zinken mastgoten. De schuur heeft een (niet oorspronkelijk) golfplaten dak.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen
- ┐ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het mergelstenen muurwerk
- het siermetselwerk
- de hardstenen dorpels

Uitgesloten van bescherming:

De moderne schuur in het verlengde van de woonhuisvleugel is uitgesloten van bescherming.

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud / herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.
- ┐ Behoud van ongeschilderde mergelarchitectuur

Foto's

't Rooth 17, rechts de woonvleugel

't Rooth 17, de linker schuurvleugel

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP114
Naam object	: n.v.t.
Adres	: 't Rooth 24
Plaats	: Margraten
Kerndatering	: vóór 1830 / 1858
Oorspronkelijke functie	: boerderij
Huidige functie	: boerderij

Typering van het object:

U-vormige hoeve met mergelstenen hoofdgebouwen, herbouwd in 1858.

Historische achtergrond

Op de plek van deze hoeve was in 1830 al sprake van een carréhoeve. Na een brand is de hoeve in 1858 herbouwd in ongeveer dezelfde configuratie. In de loop van de negentiende en twintigste eeuw is het complex uitgebreid met diverse agrarische bijgebouwen.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve ligt aan de noordzijde van de doorgaande weg van het gehucht 't Rooth, ten noordoosten van de kern van Margraten.

Hoofdopzet

Het woonhuis is een tweelaags gebouw met een zadeldak haaks op de weg, aan de linker zijde van het complex. Aansluitend is een overdekte poortdoorgang. Rechts is een schuurvleugel met een zadeldak haaks op de weg. Achter het woonhuis sluit een éénlaags woonvleugel met zadeldak aan. Erachter is een L-vormig stalgebouw met kruisende zadeldaken.

Exterieur

De meeste buitengevels zijn opgetrokken in mergelsteen met accenten in rode baksteen. Het woonhuis heeft in beide bouwlagen vensters met hardstenen boven- en onderlateien en vernieuwde ramen. De hardstenen onderdorpels van de begane grond zijn vervangen door keramische dorpels. De geveltop is voorzien van mergelstenen sierbanden en lijsten en heeft twee halfronde venstertjes. De hoofdtoegang bevindt zich in de rechter zijgevel en deze heeft een (herplaatste?) hardstenen omlijsting. De segmentboogvormige poorten van de poortdoorgang en de schuur hebben een bakstenen omlijsting met hardstenen schampstenen, aanzet- en sluitstenen. In de sluitsteen van de poort naar de binnenplaats is in reliëf aangebracht: 'G. F. B. 1858', verwijzend naar de herbouw na brand door de toenmalige eigenaar Gerardus Franciscus Beckers. De houten poorten zijn vernieuwd. De

rechter schuur is behalve de poort een gesloten gevel met een sobere mergel lijst onderaan de topgevel. In de rechter zijgevel zijn stalramen en laadopeningen, voorzien van bakstenen omlijstingen.

Ook de dwarsvleugel aan de achterzijde van de binnenplaats en de verlengde vleugel van het woonhuis hebben een vormgeving met mergelsteen en bakstenen accenten en horen bij de herbouw uit 1860. De daken zijn gedekt met rode muldenpannen (schuur en lage vleugels) en betonpannen (woonhuis) en voorzien van zinken mastgoten.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ⌋ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen rond 1860.
- ⌋ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het mergelstenen muurwerk en sierbanden
- het bakstenen siermetselwerk
- de hardstenen dorpels, schamp-, aanzet- en sluitstenen

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ⌋ Behoud van ongeschilderde mergelarchitectuur met bakstenen accenten

Foto's

Hoeve 't Rooth 24, met de schuur op de voorgrond

Het woonhuis

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP115
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Termaar 31
Plaats	: Margraten
Kerndatering	: ca.1900
Oorspronkelijke functie	: boerderij
Huidige functie	: boerderij

Typering van het object:

Boerenwoonhuis met stal/schuur uit ca.1900.

Historische achtergrond

Op de plek van Termaar 31 stond in 1830 al bebouwing, die hoorde bij een carréhoeve ter grootte van de huidige nr. 31 en nr.33. Rond 1900 is de linker vleugel hiervan verzelfstandigd en herbouwd als woonhuis, met een stal/schuurvleugel aan de achterzijde.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand ligt in de kern van het gehucht Termaar, ten zuiden van de Rijksweg en de dorpskern van Margraten.

Hoofdopzet

De woning en stal/schuur staan in elkaars verlengde, haaks op de straat. Het woonhuis is onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog onder een zadeldak haaks op de straat. De stal/schuur is twee bouwlagen hoog onder een zadeldak en heeft aan de achterzijde een afhang van één bouwlaag die met een lessenaardak aansluit op het hoofddak.

Exterieur

De hoofdgevel van het woonhuis is de linker zijgevel. Deze is opgetrokken in rode baksteen, met een gecementeerde plint. Er zijn sierbanden van mergelsteen en de gevelopeningen hebben gemetselde segmentbogen met mergelstenen aanzet- en sluitstenen. De toegang bevindt zich in het midden en heeft een vernieuwde deur. Links en rechts hiervan en in de drie traveeën van de verdieping zijn vensters met hardstenen onderdorpels en vernieuwde kunststof ramen. Onder de goot is een gemetselde sierlijst met mergelstenen sierconsoles op de hoeken. De topgevel aan de straat heeft een vernieuwde bakstenen klampmuur. Onderaan zijn twee kelderlichten. In beide bouwlagen zijn drie vensters met dezelfde vormgeving als die van de linker zijgevel en voorzien van vernieuwde ramen. In de geveltop is een rond venster met mergelstenen omlijsting. Boven beide bouwlagen zijn gesmede sierankers aangebracht. De rechter gevel van het pand is opgetrokken in mergelsteen en

heeft een klein venster rechts boven. Aan de linker zijde heeft het dak een houten bakgoot, aan de rechter zijde een overstek. Het dak is gedekt met gesmoorde dakpannen.

De stal/schuurvleugel is opgetrokken in baksteen. In de linker gevel zijn drie toegangen, waarvan één met een houten deur met bovenlicht en twee met (oorspronkelijke) staldeuren. Er zijn drie getoogde stalvensters met betonnen en stalen ramen. Op de verdieping zijn drie hooiluiken. De gevelopeningen hebben gemetselde ontlastingsbogen. De aanbouw heeft in de zijgevel één venster en een dichtgezette deuropening. De daken zijn gedekt met gesmoorde muldenpannen en voorzien van zinken mastgoten.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ⌋ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen rond 1900.
- ⌋ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp van het woonhuis.
- ⌋ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de mergelstenen banden en sierstenen
- de hardstenen dorpels
- de sierankers
- de oorspronkelijke staldeuren

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ⌋ Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Termaar 31, vooraan het woonhuis, achteraan het stal/schuurgebouw

Het woonhuis van Termaar 31

redengevende beschrijvingen
beeldbepalende panden

Mheer

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP013
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Burgemeester Beckersweg 51 - 53
Plaats	: Mheer
Kerndatering	: 1885
Oorspronkelijke functie	: school, onderwijzerswoning en gemeentehuis
Huidige functie	: dubbele woning
Architect	: -

Typering van het object:

Voormalige school, onderwijzerswoning en gemeentehuis uit 1885 in een sobere baksteenarchitectuur en een mergelstenen erfafscheiding.

Historische achtergrond

Het pand is gebouwd als school met onderwijzerswoning, gecombineerd met gemeentehuis met burgemeesterskamer en secretarie. Later werd het opgesplitst in de huidige twee woningen waar nog lang de gemeentelijke politiemans heeft gewoond. De mergelmuur diende als afscheiding van de speelplaats. De blokken zijn hergebruikt en mogelijk afkomstig van de windmolen aan de Mheerderweg die een houten romp heeft gehad en waarvan de ronde behuizing van mergelblokken was gebouwd.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand is gelegen aan de noordzijde van de Burgemeester Beckerstraat, de historische weg van de (middeleeuwse) dorpskern van Mheer naar Banholt. Bebouwing langs deze weg kwam pas vanaf de tweede helft van de negentiende eeuw tot stand. Het pand ligt terug van de rooilijn.

Hoofdpopzet

Het gebouw heeft een rechthoekige plattegrond en is twee bouwlagen hoog, onder een dwarsgeplaatst zadeldak.

Exterieur

De buitengevels zijn opgetrokken in rode baksteen en recent van een leemkleurige voeg voorzien. Er is een decoratieve muizentandlijst boven de eerste bouwlaag (linker en rechter travee) en de gevel wordt afgesloten door een meervoudige sierlijst (muizentand en tandlijst). De gevel is drie traveeën breed, waarvan de buitenste terug liggen in spaarvelden en voorzien zijn van hoeklisenen. De hoofdentree bevond zich in de middentravee en deze bestaat nu uit twee smalle toegangen met vernieuwde deuren, die gekoppeld worden door

een gemetselde segmentboog. Boven de toegangen is een breed venster met een vernieuwd driedelig raam en een met siermetselwerk gedecoreerde ontlastingsboog. In de buitenste travéeën zijn in beide bouwlagen vensters met vernieuwde houten T-ramen. Alle vensters hebben een hardstenen onderdorpel en een gemetselde segmentboog. De geprofileerde bakgoot ligt op de voorgevel en het dak is gedekt met gesmoorde, verbeterde Hollandse pannen.

De erfmuur ligt ten oosten van het pand en loopt vanaf de rooilijn van de straat tot aan het pand. Ze is opgetrokken in (hergebruikte) mergelsteen en heeft een ezelsrugafdekking.

Uitgesloten van bescherming:

De latere aanbouw aan de noordoostzijde is uitgesloten van bescherming.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het pand of object van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkeling.
- ⌋ het pand of object van architectonische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp van het object.
- ⌋ het pand een voorbeeld is van de traditionele bouwstijl in baksteen die in deze omgeving tussen eind 19^e en begin 20^e eeuw gangbaar was.
- ⌋ het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering in het metselwerk.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de mergelstenen erfafscheiding

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud van baksteenarchitectuur en bakstenen sier- en gootlijst

Foto's

De voorgevel

De mergelstenen erfafscheiding (op de achtergrond)

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP014
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Burgemeester Beckersweg 71 - 79
Plaats	: Mheer
Kerndatering	: 1950
Oorspronkelijke functie	: gemeentehuis en twee dubbele (dienst-)woningen
Huidige functie	: woningen en tandartspraktijk
Architect	: L. Fiddelers

Typering van het object:

Voormalig gemeentehuis van Banholt en Mheer met flankerende dubbele woonhuizen uit 1950.

Historische achtergrond

Het voormalige gemeentehuis van Mheer-Banholt is gebouwd in 1950, naar ontwerp van architect L. Fiddelers in een Traditionalistische stijl, verwant aan de Delftse school. Het gebouw werd op deze plek gebouwd omdat het zodoende midden tussen de beide hoofdkernen van de gemeente lag en nabij enkele andere gemeentelijke voorzieningen, zoals de Boerenleenbank en een school. Gelijktijdig met het gemeentehuis werden aan weerszijden dubbele woningen gebouwd, waarin gemeenteambtenaren zoals de gemeentesecretaris en de ontvanger gehuisvest werden. Het gemeentehuis werd in 1977 aan de achterzijde uitgebreid met een dwarsvleugel. Na de gemeentelijke herindeling werd het pand verbouwd tot Groene Kruisgebouw (1985).

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het complex is gelegen aan de noordzijde van de Burgemeester Beckersweg, de historische verbindingsweg tussen Mheer en Banholt. Het gemeentehuis lag zodoende precies tussen beide dorpen in. De woningen liggen in de rooilijn van de straat, maar het gemeentehuis ligt een stuk naar achteren om de betekenis van het gebouw extra te onderstrepen.

Hoofdopzet

Het voormalige gemeentehuis heeft een rechthoekig grondplan en is daarboven twee bouwlagen hoog onder een dwarsgeplaatst zadeldak. Aan de achterzijde is een haakse aanbouw met een zadeldak dat in het achterste dakschild steekt.

De woningen zijn twee bouwlagen hoog en hebben een dwarsgeplaatst zadeldak.

Exterieur

De buitengevels van het gemeentehuis zijn opgetrokken in rode baksteen, in een halfsteens strekkenverband. De voorgevel is drie traveeën breed en heeft op de begane grond in het midden een brede toegang met een gemetselde segmentboog met hardstenen hoekstenen. De dubbele deur is vernieuwd. Erboven is een klein venster met hardstenen boven- en onderdorpels en een oorspronkelijk vierruits stalen raam met gebrandschilderd glas uit 1951 (atelier Flos, Steyl). In het glas is een voorstelling van het kasteel van Mheer opgenomen. In de linker en rechter travee zijn in beide bouwlagen rechthoekige vensters met hardstenen boven- en onderlateien en vernieuwde vierdelige schuiframen. In het glas-in-lood zijn waarschijnlijk de gebrandschilderde ruitjes van de ramen uit 1951 herplaatst. Oorspronkelijk bevatten de vensters slanker gedetailleerde, stalen vierruits ramen en waren ze aan de onderzijde voorzien van houten (sier-)luikjes. Aan de voorste dakrand is een geprofileerde houten dakgoot op houten klossen. Het dak is gedekt met gesmoorde Hollandse pannen. In het voorste dakvlak zijn drie dakkapellen met schilddakjes en een vierruits raam, waarvan alleen de middelste oorspronkelijk aanwezig was. De zijgevels zijn topgevels, met uitkragende schouderstukken op hardstenen consoles. Elke topgevel wordt afgesloten door een forse, hoge schoorsteen met een smeedijzeren sierelement erop.

Vóór de ingang is een gemetseld bordes met een trap en een bakstenen balustrade, voorzien van bolbekroningen op de hoeken. De garage aan de rechter zijde van het gemeentehuis is eind twintigste eeuw in een historiserende stijl gebouwd, geënt op de bouwstijl van het gemeentehuis.

De twee dubbele woningen aan weerszijden van het gemeentehuis zijn eveneens opgetrokken in baksteen in een strekkenverband. Per woning zijn er in de voorgevel een smal en een breed venster op de begane grond en drie smallere vensters op de verdieping. Er zijn keramische onderdorpels en de ramen zijn deels vernieuwd. De toegangen bevinden zich in de kopse gevels en hebben een hardstenen omlijsting. De deuren zijn vernieuwd. Rechts van de deur is een venster en erboven zijn twee kleine vensters van het trappenhuis. De daken zijn gedekt met rode Hollandse pannen en er zijn zinken mastgoten. De woningen hebben een zeer sobere architectuur maar zijn vooral beschermenswaardig als ensemble met het voormalige raadhuis.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het pand of object van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een bestuurlijke ontwikkeling.
- ⌋ het object van betekenis is vanwege de symbolische ligging tussen de twee kernen van de voormalige gemeente Mheer-Banholt.
- ⌋ het object ruimtelijk bepalend c.q. markant is voor de omgeving.
- ⌋ het object van betekenis is in de herinnering van de plaatselijke bevolking.
- ⌋ het pand of object van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp van het complex.
- ⌋ het een plaatselijke uiting van een belangrijke (landelijke) architectuurstijl betreft, namelijk de Delftse school (Traditionalisme).
- ⌋ het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de hardstenen sierelementen
- het oorspronkelijke raam in de voorgevel boven de ingang
- het glas-in-lood uit 1951
- het bordes
- de gootlijst
- de smeedijzeren elementen op de schoorstenen
- de hardstenen deuromlijstingen van de woningen

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

-) Behoud van de historische bouwmassa.
-) Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen.
-) Behoud herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.
-) Behoud van (ongeschilderde) baksteenarchitectuur.

Foto's

Het voormalige raadhuis uit 1950 en rechts de recent gebouwde garage in historiserende stijl

De dubbele dienstwoningen

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP020
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Burgemeester Beckersweg 83
Plaats	: Mheer
Kerndatering	: eind jaren dertig
Oorspronkelijke functie	: burgemeesterswoning
Huidige functie	: woning
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Voormalige burgemeesterswoning uit het einde van de jaren dertig van de twintigste eeuw.

Historische achtergrond

De burgemeesterswoning werd eind jaren dertig gebouwd. Omdat Mheer en Banholt één gemeente vormden, werd de woning in het midden van de verbindingsweg tussen beide kernen gebouwd. De straat werd later vernoemd naar burgemeester Beckers, die het ambt bekleedde tussen 1938 en 1974.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De woning ligt aan de noordzijde van de Burgemeester Beckersweg. Zowel links en rechts is er geen belendende bebouwing. De Burgemeester Beckersweg is de historische verbindingsweg tussen Mheer en Banholt.

Hoofdpzet

Het woonhuis is twee bouwlagen hoog en heeft een asymmetrisch zadeldak. Aan de achterzijde is aan de rechterkant een smalle, tweelaags uitbouw met plat dak. Haaks hierop is een haakse, oorspronkelijke garage-uitbouw van één bouwlaag hoog met een zadeldak.

Exterieur

De buitengevels van het woonhuis en de garage hebben een plint van rode baksteen en zijn daarboven opgetrokken in gele baksteen in strekkenverband. De voorgevel van het woonhuis is een topgevel en deze heeft op de begane grond en eerste verdieping twee brede vensters en in de geveltop één. De vensters bevatten driedelige oorspronkelijke ramen en hebben keramische onderdorpels. Geheel links op de begane grond is een rondboogvormige tuindeur met een groot deurvenster. De hoofdingang bevindt zich in de rechter zijgevel en heeft een betonnen luifel. Links en rechts zijn vensters met enkelvoudige ramen. Erboven is een groot venster met een meerruits glas-in-loodraam.

Het dak is gedekt met gesmoorde Tuiles du Nord en heeft een overstek aan beide zijden. Aan de dakranden zijn zinken mastgoten bevestigd. Zowel aan de linker als de rechter zijde is een grote dakkapel met houten ramen en een lessenaardak dat overloopt in het hoofddakvlak. In de daknok zijn twee gemetselde schoorstenen.

De garage heeft een rondboogvormige poort in de voorgevel met een vernieuwde binnenpui. Het dak is gedekt met gesmoorde Tuiles du Nord.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het pand of object van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een bestuurlijke ontwikkeling.
- ⌋ het pand of object van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp van het object.
- ⌋ het object een historisch-ruimtelijke relatie heeft met de directe omgeving. De woning werd om symbolische redenen precies tussen de beide kernen van de gemeente Mheer – Banholt geplaatst.
- ⌋ het object een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de oorspronkelijke ramen en deuren
- het glas-in-lood

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa.
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen.
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling.
- ⌋ Behoud van de ongeschilderde baksteenarchitectuur.

Foto's

Burgemeester Beckersweg 83: woonhuis en garage

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP015
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Dorpsstraat 14
Plaats	: Mheer
Kerndatering	: XIXd
Oorspronkelijke functies	: boerderij, gemeentehuis en schoolgebouw
Huidige functie	: woning
Architect	: -

Typering van het object:

Voormalig negentiende-eeuws gemeentehuis en schoolgebouw, thans woonhuis.

Historische achtergrond

Dit pand vormde vroeger samen met huisnummer 12 een (ongedeelde) boerderij, waarvan huisnummer 12 de hoeve vormde en huisnummer 14 het woonhuis was. Het pand is voor het begin van de 19^e eeuw gesplitst waarna de afzonderlijke delen een zelfstandige ontwikkeling hebben doorgemaakt.

In 1838 stelt baron Frans de Loë het pand Dorpsstraat nr. 14 aan de gemeente ter beschikking om er gemeentehuis van te maken en school te houden in ruil voor de jacht over de gemeentegronen [bron notulen raadsvergadering van 31 juli 1838]. Omstreeks 1850 is het bestaande gebouw sterk verbouwd of afgebroken en vervangen door de huidige bouwmassa. Uit het chronogram op de steen op de binnencour blijkt dat die bouwcampagne in 1857 gereed kwam. In de notulen van de gemeenteraad uit 1880 staat vermeld dat het dak op instorten stond. De Banholtse raadsmeerderheid greep die bouwvallige toestand aan om de discussie op te werpen voor een geheel nieuw schoolgebouw en raadshuis te bouwen aan de Mheerderweg, halverwege de twee dorpen Banholt en Mheer. Dat is er dus in 1884 ook daadwerkelijk van gekomen, waardoor het gebouw in de Dorpsstraat de functie van gemeentehuis en school verloor.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand ligt aan de oostzijde van de Dorpsstraat in de historische dorpskern van Mheer, waarvan de ontwikkeling teruggaat tot de middeleeuwen.

Hoofdropzet

Het pand is deels onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog onder een schilddak.

Exterieur

De buitengevels zijn opgetrokken in rode baksteen in kruisverband, met een gecementeerde plint. Boven de begane grond van de voorgevel is een mergelstenen waterlijst en onder de dakgoot is een mergelstenen profiellijst.

De voorgevel is drie traveeën breed. In de linker twee traveeën zijn kelderlichten in de plint, voorzien van een hardstenen bovenlatei. Er boven zijn twee rondboogvensters met vernieuwde ramen. In de rechter travee was ooit een rondboogvormige deuropening, maar deze is later vervangen door een brede, vierkante poortopening met een gemetselde rollaag aan de bovenzijde. Deze bevat een gesloten houten poort met binnendeur.

Op de verdieping zijn drie vensters met segmentboogbeëindigingen en vernieuwde ramen. Ze zijn voorzien van (recent aangebrachte) houten luiken. Alle vensters van de voorgevel hebben geprofileerde hardstenen onderdorpels.

In de linker zijgevel zijn links een rondboogvenster (begane grond) en een segmentboogvenster (eerste verdieping), beide met een hardstenen onderdorpel. In het midden van de begane grond is een rond venster met een (recent aangebracht) glas-in-loodraam. Ook deze gevel heeft een mergelstenen kroonlijst.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het pand of object van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een maatschappelijke ontwikkeling, als voormalige gemeentehuis en voormalige school.
- ┐ Het pand van architectonische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ het object een redelijke mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ┐ het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de mergelstenen sierlijsten
- de hardstenen onderdorpels

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen

Foto's

De voorgevel

De linker zijgevel en de voorgevel

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP102
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Dorpsstraat 28
Plaats	: Mheer
Kerndatering	: 1934
Oorspronkelijke functie	: woonhuis met postkantoor
Huidige functie	: woonhuis
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Voormalig woonhuis met postkantoor uit 1934.

Historische achtergrond

Het pand werd gebouwd als woonhuis met (hulp-)postkantoor in 1934. De postfunctie verviel later.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand ligt aan de westzijde van de Dorpsstraat in de historische dorpskern van Mheer.

Hoofdropzet

Het pand heeft een onregelmatige plattegrond met een trapsgewijs in diepte verspringende voorgevel. Het pand is onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog onder een zadeldak met de nok parallel aan de straat. Aan de linker voorzijde is een steekkap van een uitgemetseld geveldeel aan die zijde. Dit kapje is afgewolfd.

Exterieur

De buitengevels hebben een plint van rode baksteen en zijn daarboven opgetrokken in gele baksteen in kruisverband, met vernieuwd voegwerk. Boven de gevelopeningen is siermetselwerk in gele baksteen (begane grond) en gele en rode baksteen (eerste verdieping). De toegang van de woning bevindt zich in het midden van de voorgevel in een verdiept portiek. De voordeur met boven- en zijvensters is oorspronkelijk. Op de verdieping is een klein venster met tweedelig houten raam. Links van de voordeur is een uitgemetselde travee met een afgetopte topgevel. Op de begane grond is een driezijdige, gemetselde erker met drie hoge ramen met bovenlichten. Op de verdieping is een balkon met een dichte, gemetselde balustrade. De balkondeur heeft zijvensters en bovenlichten. In de rechter gevelas van de voorgevel, die terug ligt ten opzichte van de middelste travee, is op de begane grond een venster met een driezijdig houten raam met bovenlichten. Op de verdieping is een venster met een tweedelig raam met bovenlichten. Alle bovenlichten zijn

voorzien van (al dan niet oorspronkelijk) glas-in-lood. Alle onderramen zijn vernieuwd naar oud model.

De toegang van het voormalige postkantoor bevindt zich links in de rechter zijgevel en bevat een oorspronkelijke houten deur met ladderraam. Er is een zijlicht, een vlakke luifel en een bovenlicht. Boven de toegang is een smal venster met houten raam. Rechts in de gevel is een driezijdige gemetselde erker over twee bouwlagen met een smal venster met houten raam in elke zijde en een plat dakje met overstek. De dakranden zijn voorzien van overstekende bakgoten met ongeprofileerde boeiboorden. Het dak is gedekt met gesmoorde Tuiles du Nord. De dakpunt van de steekap wordt bekroond door een piron.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ⌋ het pand van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als voormalig postkantoor.
- ⌋ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het object een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de oorspronkelijke ramen
- de oorspronkelijke deuren
- het glas-in-lood
- de erkers en het balkon
- de piron

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud / herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling.
- ⌋ Behoud van de ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Het woonhuis met voormalig postkantoor

de zijingang van het voormalige postkantoor

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP117
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Duivenstraat 30
Plaats	: Mheer
Kerndatering	: ca. 1930
Oorspronkelijke functie	: woonhuis van boerderij
Huidige functie	: woonhuis
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Woonhuis van een boerderij, gebouwd ca.1930 met decoratieve trapgevel.

Historische achtergrond

Deze voormalige boerderij, bestaande uit een woonhuis met aangebouwde stallen, is omstreeks 1930 gebouwd in opdracht van de familie Duyssens - Narings. De stallen zijn later naar achter toe verlengd. In de jaren tachtig heeft een aantal verbouwingen en aanpassingen plaatsgevonden, waaronder de vernieuwing van het dak (circa 1980), vervanging van de vensters van het woonhuis (circa 1985) en de verbouwing van een deel van de stal tot woning (Duivenstraat 28a, 1984). De voormalige stallen zijn nu in gebruik als fruitopslag.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand ligt aan de westzijde van de Duivenstraat, de noordelijke uitvalsweg van de historische dorpskern van Mheer.

Hoofdropzet

Het rechthoekige woonhuis van de boerderij bestaat uit twee bouwlagen met een zadeldak, evenwijdig aan de straat gelegen.

Exterieur

De gevels hebben een gecementeerde plint en zijn opgetrokken in baksteen, gedeeltelijk gemetseld in halfsteensverband (voorgevel) en gedeeltelijk in kruisverband (zijgevels). De voorgevel wordt verticaal geleed door lisenen, die bovenaan zijn gekoppeld door een tandlijst. Verder bevinden zich in de voorgevel spekbanden van gele baksteen. De strekse ontlastingsbogen boven de vensters zijn versierd met gele baksteen, en voorzien van hardstenen hoekblokken en sluitstenen. De oorspronkelijke houten voordeur is opgenomen in een rondboogvormig portiek met getrapte neggen opgenomen. De deur heeft een rondboogvormig bovenlicht met radiaal glas-in-lood. Boven de deur is een smal venster en in

de linker en rechter travee zijn in beide bouwlagen brede vensters. Ze hebben hardstenen onderdorpels. Onder de gootlijn is een gemetselde tandlijst. De middenas wordt bekroond door een zelfstandig trapgeveltje met een beeldnis met Mariabeeldje. Dit geveltje wordt bekroond met een windwijzer met de letters DN (de initialen van de familie Duijsings - Narings). De zijgevels zijn sober. Aan de rand van het dak is een houten bakgoot met sierconsoles. Het dak is gedekt met grijze betonpannen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ⌋ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het object met uitzondering van de vernieuwde ramen een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het oorspronkelijke beeld is herkenbaar gebleven.
- ⌋ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering of bijzondere ornamenten

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de gecementeerde plint
- het siermetselwerk
- het portiek
- de voordeur met glas-in-lood bovenlicht
- de hardstenen dorpels en sierstenen
- het trapgeveltje
- de beeldnis met beeld
- de windwijzer
- de gootlijst

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ⌋ Behoud van de ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Duivenstraat 30

Detail van de trapgevel van de middenrisaliet

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP118
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Stallestraat 2
Plaats	: Mheer
Kerndatering	: 1799
Oorspronkelijke functie	: vakwerkhuis
Huidige functie	: onderdeel woning

Typering van het object:

Twee traveeën van een vakwerkhuis uit 1799.

Historische achtergrond

De kern van het pand Stallestraat 2 bestaat uit de twee noordelijke traveeën (met telmerken genummerd V |||| en V |||||) van een vakwerkhuis, dat oorspronkelijk uit vijf traveeën bestond. Blijkens de datering boven de deur dateert het pand in opzet uit 1799. De drie zuidelijke traveeën zijn in het midden van de twintigste eeuw gesloopt en vervangen door een hoger bakstenen huis, Stallestraat 4.

Tegen de achtergevel van Stallestraat 2 stond tot 1990 een lage afdak. Deze is vervangen door een tweelaags aanbouw tegen de achtergevel (waarin een hal met een omloop) en een scheef aansluitende tweelaags vleugel met een zadeldak. De aanbouw tegen de achtergevel, die wordt gedekt door een lessenaardak, sluit via een plat dak aan op het zadeldak van de achttiende-eeuwse kern van het pand.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand ligt aan de westzijde van de Stallestraat, vlak bij de kruising van de Stallestraat en de Dorpsstraat, in het zuiden van de dorpskern van Mheer.

Hoofdropzet

De achttiende-eeuwse kern van het pand bestaat uit één bouwlaag met een zadeldak parallel aan de straat.

Exterieur

De draagconstructie bestaat uit twee ankerbalkgebinten met bijbehorende kappanten en de kopgevel. In de voorgevel zijn twee diagonale vakverstijvingen. Het vakwerk van de gevels is gevuld met leem. De plint bestaat uit keien. In de rechter zijgevel is de toegang. Alle vensters zijn van recente datum; de positie van de vensters is waarschijnlijk oorspronkelijk. Het deurkozijn (datering 1799) en de deur, inclusief het slot en de sleutel, zijn authentiek. De kelder is bij de restauratie van circa 1960 volgestort.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en bouwhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen
- ┐ aan de uiterlijke kenmerken van het object te zien is dat het bouwwerk een oude(re) kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de vakwerkconstructie
- het deurkozijn en de deur met sluitwerk

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen

Foto's

Stallestraat 2

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP116
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Wienickerstraat 4
Plaats	: Mheer
Kerndatering	: 18 ^e eeuw
Oorspronkelijke functie	: hoeve
Huidige functie	: woning

Typering van het object:

Hoeve uit de achttiende en negentiende eeuw, met vakwerk en breuksteen.

Historische achtergrond

De kern van dit boerderijcomplex is een oude woonvleugel uit de achttiende eeuw. In de negentiende eeuw is deze kern uitgebreid en verbouwd tot drie boerderijen. Eén van de boerderijen (woongedeelte en bedrijfs gedeelte) is in 1936 gesloopt. De gevels van de achttiende-eeuwse vakwerkkern zijn voor het grootste deel later versteend. Tegen de linker zijgevel van het woongedeelte van Wieneckerstraat 4 staat een dwarsschuur, die uitgebreid is met een afdak. De voorgevel van deze schuur is gedeeltelijk versteend. Tegen de achtergevel van de woonvleugel staat een negentiende-eeuwse vakwerkschuur. De aanbouwen tegen de achtergevel en de afdak tegen de noordgevel van de schuur zijn in fasen tot stand gekomen. De hoeve, die eerst uit twee woningen bestond, is begin twintigste eeuw gerestaureerd tot één woning.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve is gelegen op de hoek van de Wienickerstraat en de Stallestraat, aan de zuidzijde van het gehucht Mheer.

Hoofddopzet

De hoeve heeft door de veelvuldige aan- en verbouwingen een complex grondplan gekregen. Aan de straatzijde zijn drie aaneen geschakelde bouwvolumes die samen het woongedeelte vormen. Deze zijn twee bouwlagen hoog en hebben zadeldaken parallel aan de straat. Links van deze vleugel is een naar voren uitgebouwde schuur met een L-vormige plattegrond en een schilddak. Haaks op de woonvleugel is aan de achterzijde een diepe schuurvleugel van één bouwlaag en een hoge zolderverdieping onder een zadeldak. Bij de laatste verbouwing is aan de achterzijde een steekkapje aangebracht. Tegen de zijgevel van de woonvleugel en tegen de linker schuur zijn aanbouwen met een lessenaardakje.

Exterieur

De woonvleugel bestaat uit drie bouwvolumes. Links is een gebouw waarvan de onderste zone van het muurwerk in maaskeien en breuksteen is opgetrokken en het muurwerk is aangevuld en opgehoogd in rode baksteen (XIX). Er zijn op de begane grond twee vensters en onder de dakrand drie kleine, voorzien van moderne ramen. Rechts ernaast is een bouwdeel met een gepleisterde gevel. Links is een toegang, bereikbaar via een trap vanwege het hoogteverschil tussen de voor- en achtergevel. Rechts ervan zijn twee vensters en op de verdieping zijn twee brede vensters. Alle ramen en deuren en de hardstenen dorpels zijn vernieuwd. Het rechter bouwdeel heeft een voorgevel uit ca.1900, opgetrokken in baksteen met mergelstenen sierlijsten en sierstenen in de ontlastingsbogen van de vensters. Per bouwlaag zijn er twee vensters met vernieuwde ramen. De linker zijgevel en de achtergevel zijn opgetrokken in vakwerk en onlangs gerestaureerd. De zijgevel heeft een houten beplanking op de geveltop. Tegen de zijgevel is een éénlaags aanbouw, van vakwerk op een bakstenen plint die grotendeels vernieuwd is en een deur en een venster in de voorgevel heeft.

De haakse schuur aan de achterzijde is eveneens opgetrokken in vakwerk en recent gerenoveerd. Ter plekke van de oude schuurpoort is nu een glaspui met tuindeuren op de begane grond.

De schuur aan de noordzijde, links van de woonvleugel, heeft een bakstenen topgevel aan de straat, met een houten beschot op de geveltop. De zij- en achtergevels zijn opgetrokken in vakwerk, met overwegend bakstenen vakvullingen. In de zuidelijke gevel, in de hoek met de woonvleugel, is een houten wagenpoort. De schuur sluit met een vakwerktussenlid aan op de woonvleugel. De vakvullingen zijn hier vervangen in baksteen.

De daken zijn gedekt met rode verbeterde Hollandse pannen en zijn voorzien van zinken mastgoten.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en bouwhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-) het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
-) het pand een goed voorbeeld is van een historisch gegroeide hoeve met vleugels uit de achttiende en negentiende eeuw.
-) het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen.
-) aan de uiterlijke kenmerken van het object te zien is dat het bouwwerk een oude(re) kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
-) het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de vakwerkconstructies
- het breukstenen muurwerk
- het siermetselwerk en de mergelstenen sierelementen van de rechter woonhuisgevel

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen

Foto's

Wienickerstraat 4, woonvleugel aan de straatzijde

De zuidzijde met links de woonvleugel en rechts de haakse schuurvleugel

De straatgevel van de linker schuur

De drie bouwvolumes van de woonvleugel

redengevende beschrijvingen
beeldbepalende panden

Noorbeek

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP001
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Bovenstraat 19
Plaats	: Noorbeek
Kerndatering	: 18 ^e eeuw
Oorspronkelijke functie	: hoeve
Huidige functie	: stallen
Architect	: n.v.t.

Typering van het object:

Achttiende-eeuwse hoeve met latere uitbreidingen, bestaande uit vier vleugels rondom een binnenplaats, opgetrokken in vakwerk.

Historische achtergrond

De gesloten vakwerkboerderij bestaat uit een vermoedelijk vroegachttiende-eeuwse woonvleugel en laatachttiende-eeuwse en negentiende-eeuwse bedrijfsgebouwen. De afdak tegen de noordelijke woonvleugel dateert vermoedelijk uit het begin van de twintigste eeuw, het afdak bij de westelijke vleugel is van jongere datum. De boerderij is kort na WOII in gebruik genomen als koestal, waarvoor enkele tussenwanden en gevels zijn doorgebroken. Omstreeks 1960 is de stalruimte uitgebreid door het gedeeltelijk bebouwen van de binnenplaats. In de periode 1980-1983 hebben renovaties plaatsgevonden, waarbij gedeelten van het vakwerk met baksteen zijn ingevuld en de dakconstructie is hersteld.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Hoeve, gelegen aan de historische weg van Slenaken naar 's Gravenvoere, waaraan zich de historische dorpskern van Noorbeek ontwikkelde. De hoeve ligt aan de noordzijde van dit lint, aan de oostzijde van de dorpskern. Bebouwing op deze plek gaat tenminste terug tot de achttiende eeuw, maar mogelijk al vroeger.

Hoofdpzet

De carrévormige hoeve bestaat uit vier vleugels rondom een binnenplaats.

Exterieur

De noordelijke woonvleugel is een vakwerkgebouw van zes traveeën, bestaande uit één bouwlaag en een zolderverdieping. Het zadeldak is gedekt met rode Oud-Hollandse pannen. Het schildeind is aangebracht bij de bouw van de rechter vleugel (tweede helft achttiende eeuw). De kap heeft aan de zijde van de binnenplaats een fors overstek. De gevels zijn uitgevoerd in vakwerk, op een plint van breuksteen. De vakvulling bestaat uit vlechtwerk

met leempleister en de gevels zijn gekalkt. De oostelijke kopgevel is vernieuwd, in aansluiting op de oostelijke vleugel. Hierbij zijn de vakken gevuld met bakstenen. Ondanks de verbouwing tot stal, zijn veel authentieke onderdelen van het interieur bewaard gebleven: o.a. tussenwanden, gespelderde plafonds, schouwen en binnendeuren. Eén van de vensters is vernieuwd begin twintigste eeuw. Tegen de noordgevel is een aanbouw (afhang) met een lessenaardak.

De oostelijke vleugel is een laatachtttiende-eeuws vakwerkgebouw, bestaande uit een begane grond met stallen en een zolderverdieping. Het schilddak is gedekt met rode Oud-Hollandse pannen en dit doorsnijdt het dak van de woonvleugel. Het vakwerk bestaat uit vierkante vakken, gevormd door stijlen en regels, aan de zuidzijde is de plint van baksteen. De invulling bestaat uit baksteen (oost- en zuidgevel) en vlechtwerk met leempleister (gevels aan de binnenplaats). Aan de straatzijde zijn drie secundair aangebrachte venstertjes met houten ramen en twee oorspronkelijke luikopeningen met houten luiken. Geheel rechts is een toegang met een houten deur. Aan de oostzijde is een korte dwarsvleugel met een snijdend zadeldak.

De zuidelijke poortvleugel, aan de straatzijde, is een éénlaags vakwerkgebouw met een lage zolderverdieping. Het zadeldak is gedekt met rode Oud-Hollandse pannen. Op de latei boven de poort staat de datering: "ANNO MDCCCXXVIII" (1828). Het vakwerk in de voorgevel is voorzien van een baksteenvulling. Er zijn twee oorspronkelijke luikopeningen met oude luiken met gesmede gehengen en er zijn twee twintigste-eeuwse houten raampjes. De achtergevel is gedeeltelijk gesloopt in verband met een stal op de binnenplaats. Deze vleugel is via een éénlaags vakwerk tussenlid verbonden met de oostelijke vleugel.

De westelijke vleugel is een éénlaags vakwerkgebouw met een zolderverdieping. Het zadeldak is gedekt met rode Oud-Hollandse pannen en doorsnijdt het dak van de zuidvleugel. De vakwerkconstructie van de buitengevels is ingevuld met baksteen. Het verbindingslid met de woonhuisvleugel is van recente datum, evenals het afdak tegen de westelijke gevel.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, bouwhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-) het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
-) het pand van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van de agrarische geschiedenis van het dorp Noorbeek.
-) het gebouw of object mede in relatie tot zijn omgeving een bijzondere beleving heeft en belangrijk is voor de identiteit van de omgeving.
-) het object een (hoge mate van) gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
-) de hoeve vrij gaaf bewaarde historische (vakwerk-)constructies bevat.
-) aan de uiterlijke kenmerken van het object te zien is dat het bouwwerk een oude(re) kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
-) het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de vakwerkconstructies
- de oude luiken en gehengen
- de vakwerkvullingen van vlechtwerk met leempleister

uitgesloten van bescherming:

De twintigste-eeuwse aanbouwen en het tussenlid tussen west- en noordvleugel.

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

-) Behoud van de historische bouwmassa
-) Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
-) Behoud herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.

Foto's

Overzicht van de hoeve vanuit het westen: links de westvleugel, in het midden de zuidelijke poortvleugel en geheel rechts de oostelijke vleugel. Op de achtergrond de dakpunt van de noordelijke woonvleugel

De zuidelijke poortvleugel uit 1828

De oostelijke vleugel

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP003
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Bovenstraat 28
Plaats	: Noorbeek
Kerndatering	: 1938
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: woonhuis
Architect	: A. J. N. Boosten

Typering van het object:

Villa van architect Alphons Boosten uit 1938 in zakelijk-expressionistische stijl.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Woonhuis, gelegen aan de historische weg van Slenaken naar 's Gravenvoere, waaraan zich de historische dorpskern van Noorbeek ontwikkelde. Het huis ligt aan de zuidzijde van lint, aan de oostzijde van de dorpskern. Het is de eerste bebouwing op deze plek, voorheen was hier bouwland. Het pand ligt op een verhoging, op de hoek van de Bovenstraat en de Brigidastraat.

Hoofdropzet

Villa van één bouwlaag hoog, met twee verdiepingen in een hoog opgaand zadeldak.

Gevels

De buitengevels zijn opgetrokken in donkerrode baksteen gemetseld in Vlaams verband. De toegang bevindt zich aan de rechter zijde van de voorgevel en is gelegen in een inpandig, overhoeks portiek. Er is een oorspronkelijke houten voordeur met ladderraam. Het portiek is toegankelijk via een trap. Links van het portiek zijn in iedere bouwlaag van de voorgevel twee vierkante vensters met houten ramen. In de geveltop is een laag, breed venster met een driedelig houten raam. In de rechter zijgevel is naast het portiek een hoog smal venster met oorspronkelijk glas-in-lood. In de linker zijgevel is een terugliggende, overdekte veranda, onder het overstek van het dak. Niet alle ramen zijn meer oorspronkelijk, maar volgen wel de oorspronkelijke indeling.

Het dak is gedekt met gesmoorde (verbeterde) Hollandse pannen en heeft aan beide zijden een overstek. Aan de dakranden zijn brede houten bakgoten bevestigd. In beide dakvlakken is een brede dakkapel met een plat dak met een overstekje en drie houten ramen. In de daknok zijn twee forse, gemetselde schoorstenen.

De voortuin is afgescheiden met een oorspronkelijke erfafscheiding, bestaande uit een laag muurtje met kolommen van (mergel-)breuksteen, met daartussen siersmeedwerken hekjes.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ Het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp van het pand.
- ⌋ het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke regionale architect, Alphons Boosten.
- ⌋ het object ruimtelijk bepalend c.q. markant is voor de omgeving.
- ⌋ het object een (hoge mate van) architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de oorspronkelijke voordeur
- de oorspronkelijke ramen
- het glas-in-loodraam
- het dakoverstek
- de erfafscheiding

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa.
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen.
- ⌋ Behoud herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling.
- ⌋ Behoud van baksteenarchitectuur.

Foto's

De voorgevel en rechter zijgevel

De rechter zijgevel met glas-in-loodraam

De voorgevel en de erfafscheiding

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP004
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Dorpstraat 22 en Sint Maartensweg 2a
Plaats	: Noorbeek
Kerndatering	: 1920
Oorspronkelijke functie	: meelfabriek met woning
Huidige functie	: woning
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Voormalige meelfabriek, bestaande uit een woonhuis, fabriek, schuur en wagenschuur.

Historische achtergrond

Het fabrieksgebouw dateert in eerste opzet uit ca. 1920. In 1935 is het voorste deel verhoogd. Het woonhuis met kantoor werd in 1925 gebouwd (zie gevelsteen) en de schuur en de wagenschuur eveneens rond die tijd. De overbouwing van de poort kwam in 1935 tot stand. Achter de fabriek werd rond 1950 een silo gebouwd, die recentelijk is gesloopt.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De gebouwen zijn gelegen aan de zuidzijde van de Dorpstraat, op de hoek met de Sint Maartensweg, aan de oostzijde van het centrum van Noorbeek. De Dorpstraat is onderdeel van de historische weg van Slenaken naar 's Gravenvoere, waaraan zich de historische dorpskern van Noorbeek ontwikkelde.

Hoofdopzet

Het U-vormige complex van de voormalige meelfabriek en -handel bestaat uit een fabrieksgebouw, een woonhuis met kantoor en een schuur. Op het achterterrein ligt een vrijstaande wagenloods.

Exterieur

Het fabrieksgebouw (maalderij en pakhuis), is een bakstenen gebouw uit ca.1920. Het voorste deel bestond aanvankelijk uit drie bouwlagen van geringe hoogte, het achterste uit twee bouwlagen, gedekt met een flauw zadeldak. Het voorste deel van het gebouw is in 1935 met een bouwlaag verhoogd, in samenhang met de overbouwing van de poort. De kap uit 1935 bestaat uit twee kruisende zadeldaken, gedekt met gesmoorde muldenpannen. In de middenas van de voorgevel bevinden zich drie laaddeuren en een hijskast met een zadeldakje. Elk van de deuren wordt geflankeerd door twee segmentboogvensters met oorspronkelijke houten draairamen met een drieruitsverdeling en kunststenen

onderdorpels. Ook op het souterrainniveau zijn twee vensters. De ramen in de zijgevel zijn vernieuwd. Ook in de binnenplaatsgevel is bovenin een laaddeur met een hijskast met zadeldakje.

Het woonhuis uit 1925 is een overhoeks afgeschuind, rechthoekig gebouw, bestaande uit twee bouwlagen met een asymmetrische kap. De gevels aan de Dorpstraat en de Sint Maartensweg zijn opgetrokken in oranje verblendsteen op een plint van grove natuurstenen blokken. De plint, die onder de vensters naar boven verspringt, wordt aan de bovenzijde afgesloten door een hardstenen lijst. De vensters op de begane grond hebben korfboogvormige ontlastingsbogen en hardstenen aanzetstenen. In de neggen zijn sleuven voor rolluiken uitgespaard. De toegang bevindt zich in de middelste travee aan de zijde van de Dorpstraat en hier is nog een oorspronkelijke voordeur met bovenlicht aanwezig.

De vensters op de verdieping hebben lateien van hardsteen, de onderdorpels maken onderdeel uit van een horizontale hardstenen band. De stijlen van de tweelichtvensters zijn ook van hardsteen. Alle ramen zijn vernieuwd naar oud model.

De hoektravee wordt bekroond door een bakstenen topgeveltje met daarin een korfboogvenster en een hardstenen jaarsteen met het jaartal '1925'. De schouders van de gevel zijn versierd met hardstenen aanzetstenen. De andere gevels worden beëindigd door een decoratieve houten gootlijst met sierklosjes en een sierrand met accoladevormen.

De dakschilden aan de straatzijden zijn gedekt met leien, het achterste dakschild is gedekt met gesmoorde muldenpannen. In de voorste twee dakvlakken zijn dakkappen aangebracht met dubbele houten ramen en een zinken ombouw.

De poortdoorgang met verdieping, tussen het woonhuis en het fabrieksgebouw, heeft dezelfde vormgeving als het woonhuis, maar werd pas later gebouwd. Op de begane grond is een vierkante poort met vernieuwde poortdeuren en een stalen latei met rozetten. Op de verdieping is een venster. Het dak van het woonhuis is doorgetrokken boven de poort.

De schuur is gelegen achter het woonhuis, aan de Sint Maartensweg (hsnr 2a). Het éénlaags gebouw heeft een rechthoekige plattegrond met een afschuining aan de noordoostzijde en is gedekt met een zadeldak met twee afgeschuinde dakschilden boven de hoek. De straatgevels zijn recentelijk van een nieuwe klampmuur van oranje verblendsteen voorzien, met een hardstenen plint. In de straatgevel is rechts een poort en links een toegang geflankeerd door rondboogvensters. Alle openingen, ramen en deuren zijn recentelijk vernieuwd, al is de poort aangebracht op de plek van de oorspronkelijke poort. Het zadeldak is gedekt met gesmoorde muldenpannen.

De vrijstaande wagenschuur is opgetrokken in baksteen en heeft een zadeldak, gedekt met muldenpannen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het pand of object van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een sociaal-economische ontwikkeling.
- ┐ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp van het woonhuis.
- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ het object ruimtelijk bepalend c.q. markant is voor de omgeving, door de hoekligging.
- ┐ het object een typologische of functionele zeldzaamheid bezit, binnen de dorpskern van Noorbeek, namelijk als voorbeeld van een industrieel gebouw met voorname woning.
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de natuurstenen details van de buitengevels van het woonhuis (plint, dorpels, sierstenen)
- de topgevel met jaarsteen
- de decoratieve gootlijst van het woonhuis
- de oorspronkelijke ramen en deuren van het fabrieksgebouw/pakhuis
- de hijsdaken van het fabrieksgebouw/pakhuis

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ┐ Behoud van baksteenarchitectuur

Foto's

De gevels aan de Dorpstraat met rechts het fabrieksgebouw en links het woonhuis

Het woonhuis met de overhoekse travee met topgevel en jaarsteen 1925

De schuur aan de Sint Maartensweg

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP005
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Dorpsstraat 25
Plaats	: Noorbeek
Kerndatering	: 1932
Oorspronkelijke functie	: woonhuis met timmerwerkplaats
Huidige functie	: woonhuis
Architect	: M. Gubbels

Typering van het object:

Woning in zakelijk-expressionistische stijl met timmerwerkplaats uit 1932 van de plaatselijke architect/aannemer Michel Gubbels.

Historische achtergrond

De woning met elektrische timmerwerkplaats is in 1932 gebouwd, naar ontwerp van de aannemer/architect Michel Gubbels. De werkplaats is meerdere malen verbouwd en gewijzigd.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De woning is gelegen aan de noordzijde van de Dorpsstraat, aan de oostzijde van het centrum van Noorbeek. De Dorpsstraat is onderdeel van de historische weg van Slenaken naar 's Gravenvoere, waaraan zich de historische dorpskern van Noorbeek ontwikkelde.

Hoofdpzet

De woning heeft een rechthoekig grondplan en is twee bouwlagen hoog, gedekt met een asymmetrisch mansardedak.

Exterieur

De voorgevel heeft een plint van rode baksteen en is daarboven opgetrokken in gele baksteen, grotendeels in Noors verband en onder de erkers, vensters en de goot voorzien van siermetselwerk. De voorgevel is verdeeld in drie traveeën, waarvan de rechter is uitgebouwd boven de goot en een rechte beëindiging heeft. De linker en rechter traveeën hebben op de begane grond een driehoekig uitgebouwde erker met twee ramen met bovenlichten. Op de verdieping is een breed venster met een driedelig houten raam met versprongen kalven. Onder het venster bevindt zich een oorspronkelijke houten bloembak op consoles. De rechter travee heeft in de derde bouwlaag nog een venster met een driedelig, trapsgewijs verspringend raam en daaronder een houten bloembak. De middentravee heeft op de begane grond een portiek met een geknikte boogomlijsting, die

rust op gemetselde rechthoekige basementen. De oorspronkelijke houten voordeur in expressionistische stijl met zijvensters is nog aanwezig. Boven de toegang is een inpandig balkon met een gemetselde balustrade en een gemetselde rondboog daarop. Alle ramen en de balkondeuren zijn vernieuwd naar oud model. Aan de dakrand is een houten bakgoot op consoles. In het voorste dakvlak zijn twee dakkapellen met een plat dakje met overstek. Het dak is gedekt met donkerrode Romaanse pannen.

Uitgesloten van bescherming:

De timmerwerkplaats op het achterterrein is in de loop der jaren sterk verbouwd en wordt daarom niet mee beschermd.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ⌋ het pand of object van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een sociaal-economische en innovatieve ontwikkeling.
- ⌋ het pand of object van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het een plaatselijke uiting van een belangrijke (landelijke) architectuurstijl betreft, namelijk het zakelijk-expressionisme.
- ⌋ het gebouw behoort tot het oeuvre van een plaatselijke architect.
- ⌋ het object een redelijke architectonische gaafheid bezit. Het object heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ het object een typologische en functionele zeldzaamheid bezit, binnen de dorpskern van Noorbeek, namelijk als voorbeeld van een industrieel gebouw met bedrijfswoning.
- ⌋ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering of bijzondere ornamenten

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de oorspronkelijke voordeur
- de erkers
- het balkon (balustrade en boog)
- de bloembakken
- de gootlijst

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ⌋ Behoud van baksteenarchitectuur en siermetselwerk

Foto's

De voorgevel

De voorgevel en oostelijke zijgevel

Detail van het portiek met de voordeur

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP006
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Pley 1
Plaats	: Noorbeek
Kerndatering	: 1911
Oorspronkelijke functie	: winkel met magazijn
Huidige functie	: galerie
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Winkel-woonhuis "Huijnen-Van Hoven" uit 1911 in Jugendstil.

Historische achtergrond

De panden Pley 1 en 1a maakten oorspronkelijk deel uit van een grote achttiende-eeuwse hoeve op de hoek van de Klompestraat en de Pley. In de loop van de negentiende en twintigste eeuw hebben veel verbouwingen en uitbreidingen plaatsgevonden. Pley 1a is de rechter helft van de woonvleugel van de hoeve. Aan het eind van de negentiende eeuw is het linker deel van de woonvleugel aan de voorzijde uitgebreid. In 1911 is het linker gedeelte van de woonvleugel vervangen door het grote L-vormige winkelgebouw (Pley 1). In het gebouw zijn gedeelten van de negentiende-eeuwse bebouwing opgenomen. De tweelaags winkelruimte had ijzeren galerijen langs de zijgevels, die via een centraal geplaatste trap toegankelijk waren. Later is er een verdiepingsvloer aangebracht.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het winkel-woonhuis is gelegen aan de noordwestzijde van de Pley, het centrale plein in de historische dorpskern van Noorbeek. Het plein is een verbreding van de historische weg van Slenaken naar 's Gravenvoere, waaraan zich de historische dorpskern van Noorbeek ontwikkelde. Het pand ligt tegenover de ingang van de parochiale Brigidakerk.

Hoofdpzet

Het winkel-woonhuis heeft een L-vormige plattegrond. Het is onderkelderd en daarboven twee bouwlagen hoog, onder een plat dak.

Exterieur

De gevels hebben een hardstenen plint en zijn daarboven opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband. De gemetselde hoekpenanten van de voorgevel hebben sierbanden in gele baksteen.

De voorgevel heeft op de begane grond een grote oorspronkelijke winkelpui met in het midden een terugliggende entree, geflankeerd door twee etalagevensters. De etalages hebben een hardstenen borstwering en hebben een gebogen vorm naar de entree toe. Ook de etalagevensters met meerdelige, rondboogvormige bovenlichten volgen deze ronding. De entree is toegankelijk via een hardstenen trapje en bevat een oorspronkelijke houten deur met decoratieve roedenverdeling in het grote deurvenster. Tegen de latei van de winkelpui is een decoratieve zwartglazen plaat aangebracht, vervaardigd door de Gravo-marmorite maatschappij te Maastricht, met daarop de tekst "J. Huijnen van Hoven".

Op de verdieping zijn drie grote, gekoppelde vensters met houten ramen (vernieuwd naar oud model) en een doorlopende hardstenen onderdorpel. De gootlijst is versierd met klosjes en heeft decoratieve, smalle consoles bij de hoekpenanten.

In de linker zijgevel zijn op de begane grond drie grote vensters en op de verdieping twee smalle vensters. Ze hebben stalen bovenlateien met rozetten en op de begane grond zijn ramen met een gebogen kalf.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische, en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-) het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
-) het pand of object van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een culturele, sociaal-economische ontwikkeling.
-) Het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
-) het een plaatselijke uiting van een belangrijke internationale architectuurstijl betreft, namelijk de Jugendstil (of Art Nouveau).
-) het object ruimtelijk bepalend c.q. markant is voor de omgeving, door de ligging op de hoek van het plein, tegenover de kerk.
-) het object een redelijk hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
-) het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de winkelpui
- de glazen beplating van de latei
- het siermetselwerk
- de oorspronkelijke ramen en deur
- de gootlijst
- de stalen lateien met rozetten

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ┐ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling

Foto's

De voorgevel en linker zijgevel

De voorgevel

Detail van de gegraveerde glazen lateibepaling

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP007
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Pley 4
Plaats	: Noorbeek
Kerndatering	: ca.1935
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: woonhuis
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Woonhuis uit ca.1935.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het woonhuis is gelegen aan de zuidoostzijde van de Pley, het centrale plein in de historische dorpskern van Noorbeek. Het plein is een verbreding van de historische weg van Slenaken naar 's Gravenvoere, waaraan zich de historische dorpskern van Noorbeek ontwikkelde. Achter het woonhuis staat een oudere vakwerkschuur, behorende bij oudere bebouwing op deze plek.

Hoofdpuzet

Het pand is twee bouwlagen hoog en heeft een dwarsgeplaatst zadeldak. De vakwerkschuur op het achterterrein is één bouwlaag hoog en heeft een zadeldak.

Exterieur

De buitengevels zijn opgetrokken in gele baksteen in een strekkenverband, met een terugliggende voeg. De voorgevel heeft aan de linker zijde van de begane grond een rechthoekige erkeruitbouw met een lessenaarsdakje. Hierin is een breed venster opgenomen met een smal en een breed benedenraam en een meerruits bovenlicht. Rechts ervan is een smal venster met een ladderraam. De vensters hebben keramische onderdorpels. In het midden van de gevel is een entree met een portiek met een segmentboogvormige opening. Deze is toegankelijk via een hardstenen trap. Er is een oorspronkelijke houten voordeur met deurvenster. Links in het portiek is een tweede entree naar een (praktijk-)ruimte. Rechts in de gevel is een breed venster met een groot centraal raam, omgeven door ladderramen. Geheel rechts is een rondboogvormig poortje met een gesloten houten deur. Op de verdieping zijn in de linker en rechter gevelas brede vensters met dubbele, vierruits ramen. In het midden is één vierkant venster met vierruits raam. Er zijn kunststenen aanzetstenen aangebracht bij de segmentboog van het portiek en op de

bovenhoeken van de linker zijgevel en de zijgevels van de erker. Het dak is gedekt met gesmoorde (opnieuw) verbeterde Hollandse pannen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-) het pand of object van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
-) het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
-) het object een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
-) het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het metselverband met terugliggende voeg
- de oorspronkelijke ramen en deuren
- de hardstenen trap
- de kunststenen sierelementen

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

-) Behoud van de historische bouwmassa
-) Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
-) Behoud herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
-) Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
-) Behoud van baksteenarchitectuur

Foto's

De linker zijgevel en de voorgevel

De voorgevel van Pleij 4

Luchtfoto met beneden het woonhuis en boven de schuur op het achterterrein

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP008
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Schey 2
Plaats	: Noorbeek
Kerndatering	: 1968
Oorspronkelijke functie	: vakantiewoning
Huidige functie	: woning

Typering van het object:

Herbouwde vakwerkboerderij uit 1968.

Historische achtergrond

Het huidige pand Schey 2 is in 1968 gebouwd als een zomerverblijf, ter plaatse van een oude vakwerkboerderij. De bouwmassa en de vormgeving hebben enige verwantschap met het gesloopte gebouw. De dwarsvleugel tegen de rechter zijgevel dateert uit 1974. Bij een verbouwing in 1985 is het pand voor permanente bewoning geschikt gemaakt.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand ligt aan de zuidzijde van de doorgaande weg van het gehucht Schey. Schey ligt ten noordoosten van de dorpskern van Noorbeek.

Hoofdopzet

Het rechthoekige huis Schey 2 bestaat uit twee bouwlagen met een zadeldak. Tegen de rechter zijgevel staat een éénlaags dwarsvleugel (garage) op een ingesnoerde rechthoekige plattegrond, met een zadeldak.

Exterieur

De begane grond van de voorgevel en de achtergevel zijn opgetrokken in baksteen, uitgevoerd in schoon metselwerk (wild verband). Het metselwerk van de rechter zijgevel is wit geschilderd (begane grond). De linker zijgevel en de top van de voorgevel zijn gedecoreerd met een schijnvakwerk, waarvan de velden gepleisterd zijn. De indeling van dit schijnvakwerk is aan de fantasie van de bouwer ontsproten. Van het oude gebouw is alleen de kelder (van Kunradersteen en mergel) gehandhaafd. De garage heeft een vierkante poort en een klein venster in de voorgevel. De daken van het huis en de dwarsvleugel zijn gedekt met rode Oud-Hollandse pannen.

Tegen de zijgevel van Schey 4 (1926) staat een varkensschuur, die sinds de late twintigste eeuw bij het pand Schey 2 behoort. Het wit geschilderde bakstenen gebouw heeft een

lessenaardak. In de voorgevel is een hardstenen beeldnisje aangebracht met een Mariabeeldje en het jaartal '1985'.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ het pand een voortzetting is van een oudere hoeve op deze plek, waarvan de kelder nog bewaard is gebleven.
- ┐ het een voorbeeld is van de restauratie-ethiek in de jaren zestig van de twintigste eeuw, waarbij behoud van historische bouwmassa niet altijd de prioriteit had.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de kelder van de oudere voorganger

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de bouwmassa

Foto's

Schey 2, herbouw uit 1968

Het woonhuis en het bijgebouw (vooraan)

Het bijgebouw tegen nr.4

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP009
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Schey 4 en 4a
Plaats	: Noorbeek
Kerndatering	: 1926
Oorspronkelijke functie	: boerderij
Huidige functie	: boerderij / B&B
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Hoeve met woonhuis uit 1926 in baksteen met hardstenen elementen.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve maakt onderdeel uit van de historische lintbebouwing van het gehucht Schey, ten noordoosten van de dorpskern van Noorbeek.

Hoofdopzet

Carréhoeve met een woonhuis, schuren en stallen, in een U-vorm gegroepeerd rondom de binnenplaats. Het woonhuis is twee bouwlagen hoog, onder een dwarsgeplaatst zadeldak. De linker schuur heeft een L-vormig grondplan en is twee bouwlagen hoog onder twee kruisende zadeldaken. De rechter schuur is één bouwlaag hoog en heeft een dwarsgeplaatst zadeldak.

Exterieur

De voorgevel van het woonhuis heeft een plint van breuksteen en is daarboven opgetrokken in rode baksteen in kruisverband. Op de begane grond is in het midden de hoofdtoegang met een segmentboogvormige beëindiging met hardstenen aanzetstenen en zijposten. Er is een hardstenen stoepje. De deur is waarschijnlijk vernieuwd, maar bevat nog de oorspronkelijke deurkozijn. Links en rechts van de deur zijn brede, segmentboogvormige vensters met vernieuwde ramen. Boven de voordeur is een hardstenen jaarsteen aangebracht met het jaartal '1926'. Op de eerste verdieping zijn drie segmentboogvormige vensters met vernieuwde ramen. Alle vensters, zowel op de begane grond als op de verdieping, hebben hardstenen aanzetstenen en een hardstenen onderdorpel die opgenomen is in een doorlopende hardstenen band. De geprofileerde houten bakgoot rust op houten sierconsole's en -klosjes.

De straatgevel van de linker schuur is een gesloten gevel, opgetrokken in rode baksteen met een gecementeerde plint. Er zijn twee kleine stalvensters op de begane grond. Ze hebben

een gemetselde segmentboog en een hardstenen onderdorpel. De ramen zijn modern. Boven de begane grond zijn gietijzeren schotelankers aangebracht. Ter hoogte van de zoldervloer zijn ventilatiespleten in het muurwerk aangebracht. Aan de dakranden zijn zinken mastgoten en het dak is gedekt met rode muldenpannen.

De schuur met inrijpoort rechts van het woonhuis is opgetrokken in rode baksteen in kruisverband. Er is een grote, segmentboogvormige poort met kunststenen aanzet- en sluitstenen. De linker van de dubbele houten poortdeuren bevat een binnendeur. Onder de dakrand zijn smalle ventilatiespleten aangebracht. Aan de dakrand is een zinken mastgoot bevestigd.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, en architectonische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ⌋ het object ruimtelijk bepalend c.q. markant is voor de omgeving.
- ⌋ het object een redelijke mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten in de voorgevel van het woonhuis.
- ⌋ het complex van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de breukstenen plint van het woonhuis
- de hardstenen sierelementen van het woonhuis
- de gootlijst en gootconsoles van het woonhuis
- de schotelankers van de linker schuur
- de kunststenen boogstenen van de poort

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik

Foto's

De hoeve gezien vanuit het oosten: in het midden het woonhuis en links de schuur en rechts het poortgebouw

De hoofdentree en de jaarsteen

De rechter schuur met inrijpoort

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP119
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Terlinden 14 ,16 en 16a
Plaats	: Noorbeek
Kerndatering	: 18 ^e eeuw
Oorspronkelijke functie	: hoeve
Huidige functie	: hoeve

Typering van het object:

Carréhoeve van vakwerk en breuksteen, met vleugels uit de achttiende en negentiende eeuw.

Historische achtergrond

De kern van de hoeve wordt gevormd door het woonhuis nr.16 en dateert vermoedelijk uit de achttiende eeuw. Het betrof een vakwerkhuis van een hoeve, die naar links (nr.18) georiënteerd was. Na opsplitsing van het eigendom werd de vleugel onderdeel van een steeds verder uitbreidende hoeve aan de rechterzijde. Het woonhuis werd nog vóór 1830 richting de straat verlengd. Zowel de straatgevel als de rechter zijgevel werden (opnieuw) opgetrokken in breuksteen. De schuur rechts van de huidige poortdoorgang was ook al in 1830 in grondvorm aanwezig. De vakwerkconstructie werd in de eerste helft van de twintigste eeuw voorzien van een bakstenen buitenschil en bakstenen vakvullingen maar is begin eenentwintigste eeuw teruggere restaureerd naar een vakwerkgebouw. De schuur op het achterterrein is in de kern eveneens van vóór 1830 maar werd eind negentiende eeuw naar rechts uitgebreid.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De carréhoeve ligt aan de westzijde van het gehucht Terlinden, op de hoek van het kruispunt van de Terlinderstraat met de Voerenstraat. Het gehucht ligt ten noordoosten van de dorpskern van Noorbeek.

Hoofdopzet

De carréhoeve bestaat uit een deels onderkelderde woonvleugel haaks op de straat van twee bouwlagen onder een schilddak. Rechts van het woonhuis is een poortdoorgang, gevolgd door een L-vormige schuur, samen onder een schilddak gevat. Aan de achterzijde is, haaks op de woonvleugel, een schuur met een zadeldak.

Exterieur

Het woonhuis heeft aan de straatzijde een gevel van breuksteen/silex op de begane grond en baksteen op de verdieping en op de hoeken. Het muurwerk is later wit geschilderd, met een zwarte plint. In de plint is links een kelderlicht. In beide bouwlagen zijn segmentboogvormige vensters, waarbij die op de begane grond een bakstenen omlijsting hebben. Ze bevatten vernieuwde houten ramen en hebben hardstenen onderdorpels. De linker zijgevel van de woonvleugel is opgetrokken in vakwerk en de oorspronkelijke toegang aan die zijde is nog herkenbaar, maar dichtgezet. De rechter zijgevel is vernieuwd in breuksteen. De laatnegentiende-eeuwse venster- en deuropeningen hebben omlijstingen van rode baksteen. De ramen en deur zijn vernieuwd. Het dak is gedekt met rode Oud-Hollandse pannen en voorzien van zinken mastgoten.

De poortdoorgang is geheel in baksteen opgetrokken en later wit geschilderd. De poort heeft een gemetselde segmentboog. De houten poortdeuren hebben links een binnendeur, met een 17^e-eeuwse gesmede deurklink (herplaatst).

De rechter schuur is opgetrokken in vakwerk (gerestaureerd 2004) op een breukstenen plint. De huidige ramen en deuren dateren van de restauratie. Het dak van de poortdoorgang en schuur is gedekt met rode Oud-Hollandse pannen en voorzien van zinken mastgoten.

De schuur op het achterterrein is opgetrokken in breuksteen (linker, oudere deel) en baksteen (rechter, jongere deel). In het midden is een doorrijdpoort. Het dak is gedekt met rode Oud-Hollandse pannen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhangen bouwhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ⌋ het pand een goed voorbeeld is van een historisch gegroeide carréhoeve.
- ⌋ aan de uiterlijke kenmerken van het object te zien is dat het bouwwerk een oude(re) kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
- ⌋ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik en de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.
- ⌋ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het breukstenen muurwerk
- de bakstenen omlijstingen
- de vakwerkconstructies
- de poort met oude deurklink

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen

Foto's

Terlinden 14-16

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP010
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Vroelen 36
Plaats	: Noorbeek
Kerndatering	: vóór 1830
Oorspronkelijke functie	: hoeve
Huidige functie	: woning/hoeve
Architect	: n.v.t.

Typering van het object:

Hoeve met woonhuis en vakwerkschuur, met een kern van vóór 1830.

Historische achtergrond

Op de kadastrale minuutkaart uit ca.1828 staat op deze plek al een Z-vormig bouwvolume aangegeven, ter plekke van de huidige vakwerkschuur en het woonhuisgedeelte van nr.35. De bebouwing dateert vermoedelijk uit de late achttiende eeuw.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve is gelegen in het buurtschap Vroelen, ten noordoosten van de dorpskern van Noorbeek. Het buurtschap kent een H-vormige wegenstructuur, de hoeve is gelegen aan de zuidwestzijde van de westelijke poot van de H.

Hoofdpzet

De hoeve bestaat uit een vakwerkschuur/stal, haaks op de weg en aan de achterzijde daarvan is links een haakse woonvleugel. Beide bestaan uit twee bouwlagen onder een zadeldak. De schuur heeft een éénlaags aanbouw aan de zuidzijde met een lessenaardak. Aan de zuidzijde van het woonhuis is nog een woonhuisvleugel uit de eerste helft van de twintigste eeuw.

Exterieur

De woonhuisvleugel is opgetrokken in rode baksteen in kruisverband. In de voorgevel zijn vijf gevelassen. In de linker en rechter twee traveeën zijn in iedere bouwlaag twee vensters met op de begane grond hardstenen omlijstingen (ca.1800) en op de verdieping hardstenen dorpels en gepleisterde omlijstingen. De ramen in deze gevelopeningen zijn vernieuwd. In de middelste as is op de begane grond een toegang met een hardstenen omlijsting en een vernieuwde deur met bovenlicht. Op de verdieping is een venster met hardstenen dorpel, gepleisterde omlijsting en vernieuwd raam. Het voorste dakschild is gedekt met rode muldenpannen en heeft een zinken mastgoot.

De voormalige stal/schuurvleugel heeft een stenen topgevel aan de straatzijde. Deze is opgebouwd uit breuksteen en de geveltop en hoeken zijn verstevigd met bakstenen vlechtingen. In de geveltop is een venster met een houten draairaam. Rechtsonder in de gevel is een later aangebracht venster met een betonnen omlijsting.

De langgevels van de schuur zijn opgetrokken in vakwerk op een lage plint van breuksteen. De zuidelijke gevel heeft een regelmatige constructie van dicht op elkaar geplaatste stijlen en tussenregels. De vakken zijn secundair ingevuld met baksteen, soms met fraaie geometrische patronen. In de gevel zijn drie deuren en een aantal ramen, die alle uit de twintigste eeuw stammen.

De noordelijke langgevel heeft een meer onregelmatig karakter. Ook hier is de geleding middels stijlen en regels, maar er zitten meer verspringingen in en in de linker twee vakken zijn ook diagonale windschoren toegepast. Er zijn diverse venster- en deuropeningen, grotendeels secundair. De invulling van de vakken is van baksteen, uit diverse perioden. De latere uitbouw aan de zuidzijde (ca.1870) heeft buitenmuren van breuksteen, met verstevigingen van baksteen op de hoeken. Het dak van de schuur is gedekt met gesmoorde Hollandse pannen en voorzien van zinken mastgoten.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectonische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-)] het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
-)] het gebouw of object mede in relatie tot zijn omgeving een bijzondere beleving heeft en belangrijk is voor de identiteit van de omgeving.
-)] het object een redelijke mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
-)] het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen.
-)] aan de uiterlijke kenmerken van het object te zien is dat het bouwwerk een oude(re) kern heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.
-)] het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik en de bijzondere detaillering, zoals de decoratieve vakvullingen en het muurwerk van breuksteen en baksteen in de schuurvleugel.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de vakwerkconstructie
- de geometrische bakstenen vakvullingen
- het breukstenen muurwerk met bakstenen vlechtingen
- de hardstenen vensteromlijstingen en onderdorpels van het woonhuis

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

-)] Behoud van de historische bouwmassa
-)] Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen

Foto's

De woonhuisvleugel met links de uitbreiding uit ca.1925, die niet onder de bescherming valt.

De schuurvleugel met de aanbouw (zuidzijde)

De topgevel en de noordelijke gevel van de schuur

De noordelijke vakwerkgevel van de schuur

redengevende beschrijvingen
beeldbepalende panden

Scheulder

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP120
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Gerendalsweg 12
Plaats	: Scheulder
Kerndatering	: 1933
Oorspronkelijke functie	: boerderij
Huidige functie	: boerderij
Architect	: onbekend

Typering van het object:

"Hoeve Cultura" uit 1933.

Historische achtergrond

De hoeve werd in 1933 gebouwd en bestaat uit een woonhuis en een schuur.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve ligt aan de noordzijde van de Gerendalsweg aan de oostzijde van het gehucht Scheulder, ten noordoosten van de historische dorpskern van Margraten.

Hoofdpziet

De hoeve bestaat uit een tweelaags woonhuis met een schilddak en rechts daarop aansluitend een L-vormige schuurvleugel van twee bouwlagen met twee haaks op elkaar aansluitende zadeldaken.

Exterieur

De buitengevels van de woning zijn opgetrokken in bruine baksteen in Vlaams verband. Er is een hoge plint van streks geplaatste bakstenen. De voorgevel is drie traveeën breed. In het midden is de toegang in een portiek met een gemetselde, rondboogvormige omlijsting met afgeronde dagkanten. De hardstenen aanzet- en sluitstenen dragen de inscripties: "ANNO 1933 – SB – Hoeve Cultura". De houten toegangsdeur is oorspronkelijk en heeft boven- en zijlichten met glas-in-lood. De vensters zijn voorzien van siersmeedwerk. Links en rechts van de deur zijn brede vensters met oorspronkelijke, driedelige houten ramen met bovenlichten, waarvan het middelste, brede onderraam een roedenverdeling in tweeën heeft. Op de verdieping zijn drie maal twee kleine vensters met houten ramen en gemetselde onderdorpels. Alle vensters zijn voorzien van moderne rolluikkasten. Onder de goot is een strook siermetselwerk met streks geplaatste bakstenen. Aan de dakrand is een vernieuwde houten bakgoot. Het dak is gedekt met rode muldenpannen.

Het schuurgedeelte is opgetrokken in bruine baksteen in Vlaams verband. Er is een lage, gemetselde plint, afgesloten met een rollaag. Op de begane grond zijn vier stalvensters met betonnen, vierruits ramen en één staldeur. Linksboven is een laadopening met een houten luik en een later ingeplaatst raam. Aan de dakranden zijn zinken mastgoten bevestigd en het dak is gedekt met rode muldenpannen.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ⌋ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is. De hoeven ondersteunt het agrarische karakter van het gehucht Scheulder.
- ⌋ het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ⌋ het object een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ⌋ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- het portiek (omlijsting, sierstenen)
- de voordeurpui (deur, glas-in-lood, siersmeedwerk)
- de oorspronkelijke houten ramen van het woonhuis
- de oorspronkelijke betonnen ramen van de schuur

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ⌋ Behoud van de historische bouwmassa
- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ⌋ Behoud van de ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Gerendalsweg 12

Het woonhuis

Detail van het toegangsportiek

redengevende beschrijvingen
beeldbepalende panden

Sint Geertruid

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP122
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Bruisterbosch 19
Plaats	: Sint Geertruid
Kerndatering	: 2 ^e helft 19 ^e eeuw
Oorspronkelijke functie	: hoeve
Huidige functie	: woonhuis

Typering van het object:

L-vormige hoeve met schuur/poortdoorgang en schuur, uit de tweede helft van de negentiende eeuw.

Historische achtergrond

De noordelijke schuur staat als bouwvolume reeds afgebeeld op de kadastrale minuutkaart uit ca.1830. Het woonhuis met de poortdoorgang is er in de tweede helft van de negentiende eeuw naast gebouwd.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De hoeve ligt aan de oostzijde van de doorgaande weg van het gehucht Breusterbosch, ten noordoosten van Sint Geertruid.

Hoofdpopzet

Het woonhuis is onderkelderd en boven maaiveld twee bouwlagen hoog met een zadeldak haaks op de weg. Links ervan is een schuur met poortdoorgang van één hoge bouwlaag met een zadeldak haaks op de woonvleugel. De linker schuur is één bouwlaag met een schilddak.

Exterieur

De buitengevels van de woonvleugel en de schuur met poortdoorgang zijn opgetrokken in rode baksteen in kruisverband, met een gecementeerde plint. Het woonhuis heeft in de plint een kelderlicht en op de begane grond twee vensters met hardstenen boven- en onderdorpels en houten T-ramen. De vensters op de verdieping hebben gemetselde rollagen aan de bovenzijde en eenvoudige draairamen. In de geveltop zijn twee rondboogvormige venstertjes. De poortdoorgang heeft rechts de poortopening met een gemetselde segmentboog en houten, vroegtwintigste-eeuwse poortdeuren. Het schuurgedeelte links ervan heeft één segmentboogvormig venster met gemetselde ontlastingsboog en onderdorpel. De daken zijn gedekt met gesmoorde en rode verbeterde Hollandse pannen en voorzien van zinken mastgoten.

De linker schuur heeft buitengevels van rode baksteen. Ze zijn gemetseld in een strekkenverband en het gaat waarschijnlijk om klampmuren rondom een oudere constructie. Op de linker hoek van de voorgevel is een gemetselde steunbeer. Links in de gevel is een poortopening met een gemetselde segmentboog. In de linker zijgevel zijn op de begane grond twee stalvensters met gemetselde segmentbogen. Het bovenste deel van de gevel bestaat uit een houten frame dat bedekt is met rode Hollandse pannen. Het dak is eveneens gedekt met dit type pannen en heeft een overstek zonder goot aan de voorzijde.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-) het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
-) het object een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
-) het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen in de late negentiende eeuw.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de baksteenarchitectuur
- de hardstenen dorpels
- de poorten

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

-) Behoud van de historische bouwmassa
-) Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
-) Behoud van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.
-) Behoud van ongeschilderde baksteenarchitectuur

Foto's

Bruisterbosch 19, de noordelijke schuur en rechts achter het woonhuis met poortvleugel

Het woonhuis en de poortvleugel

De woonhuisvleugel

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP011
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Burgemeester Wolfsstraat 42
Plaats	: Sint Geertruid
Kerndatering	: 1923
Oorspronkelijke functie	: pastorie
Huidige functie	: pastorie
Architect	: W. Schelberg

Typering van het object:

Pastorie uit 1923 met invloeden van Art-Deco, naar ontwerp van W. Schelberg.

Historische achtergrond

De pastorie is gebouwd in 1922-1923 naar ontwerp van W. Schelberg uit Sittard, op de plek van de oude pastorie, waarbij de oude kelder behouden bleef, ten zuiden van het huidige pand. De pastorie hoort bij de naastgelegen H. Gertrudiskerk. De garage werd aangebouwd in 1963, en in 1983 en 1993 werd er inwendig verbouwd.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

De pastorie is gelegen ten noorden van de parochiekerk Sint-Gertrudis, in de historische dorpskern van Sint Geertruid. Het gebouw grenst aan het kerkhof.

Hoofdopzet

Het pand heeft een vierkante plattegrond. Er is een souterrain en daarboven zijn twee bouwlagen, gedekt met een schilddak. Aan de noordzijde is een oorspronkelijke, éénlaags aanbouw met een plat dak, die niet onder de bescherming valt.

Exterieur

De gevels zijn verdeeld in drie horizontale zones, elk uitgevoerd in een andere soort baksteen. De plint is opgetrokken in veldbrandsteen in kruisverband en wordt afgesloten door een gemetselde, steens rollaag. De middelste zone is opgetrokken in orangerode machinaal gevormde baksteen en wordt afgesloten door een gepleisterde band. Deze zone is versierd met een anderhalf steens rollaag en verticaal metselwerk bij de deuren. De bovenste zone is gemetseld in een gele baksteen en heeft terugliggende gevelvlakken, gescheiden door gemetselde penanten met sierbanden van donkere steen. Alle gevels hebben een symmetrische opzet en indeling. De hoofdingang bevindt zich aan de zuidzijde (richting de kerk). Voor de iets terugliggende deur is een trapje met een bakstenen en een hardstenen trede. De dagkanten van de deuropening zijn kwartrond gemetseld. De deur zelf

is versierd met geometrische patronen in het houtwerk. Links en rechts is een smal venster, met een gepleisterde onderdorpel en er is een gepleisterde bovenlatei over alle drie de gevelopeningen. Boven de latei is een trapsgewijs verlopend bovenlicht met decoratief glas-in-lood. Op de eerste verdieping zijn in het midden drie smalle vensters met oorspronkelijke houten ladderramen.

De rechter zijgevel, aan de straatzijde, heeft in beide bouwlagen twee grote vensters met oorspronkelijke, driedelige ramen met bovenlichten. In de bovenlichten van de begane grond is glas-in-lood aangebracht, die van de verdieping hebben een roedenverdeling.

Het dak heeft een overstek en een houten bakgoot. De dakschilden zijn gedekt met rode verbeterde Hollandse pannen. In het oostelijke dakschild is een oorspronkelijke, brede dakkapel met een plat dak met overstek en twee dubbele draairamen met een ladderindeling.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

-) het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
-) het object ruimtelijk bepalend c.q. markant is voor de omgeving, door de verhoogde ligging.
-) het pand of object van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling, namelijk als pastorie bij de naastgelegen parochiekerk.
-) het pand van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
-) het een plaatselijke uiting van een belangrijke ontwerpstyl betreft, namelijk de Art Deco.
-) het gebouw behoort tot het oeuvre van een belangrijke Limburgse architect, W. Schelberg.
-) het object een hoge mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
-) het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik, de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.
-) het bouwwerk een oude(re) kern (de kelder) heeft en daarmee bouwhistorisch waardevolle onderdelen bevat.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de oorspronkelijke deuren
- de oorspronkelijke ramen
- het glas-in-lood
- de gepleisterde banden
- het dakoverstek

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

-) Behoud van de historische hoofdbouwmassa

- ⌋ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ⌋ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling
- ⌋ Behoud van baksteenarchitectuur

Foto's

De oostelijke zijgevel en de aanbouw

De voordeur in de zuidgevel

De zuidelijke (voor-)gevel

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP121
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Eindstraat 44
Plaats	: Sint Geertruid
Kerndatering	: begin 19 ^e eeuw
Oorspronkelijke functie	: woonhuis
Huidige functie	: woonhuis

Typering van het object:

Vakwerkhuis uit het begin van de negentiende eeuw.

Historische achtergrond

Het vakwerkhuis staat reeds afgebeeld op de kadastrale minuutkaart uit ca.1830. In de loop van de negentiende en twintigste eeuw is het huis aan de achterzijde uitgebreid met aanbouwen. In 1989 is het vakwerkhuis gerestaureerd.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het pand ligt aan de westzijde van de Eindstraat, een historische uitloper ten zuiden van de dorpskern van Sint Geertruid.

Hoofddopzet

Het pand is één bouwlaag hoog, met een zolderverdieping onder het zadeldak, dat de daknok parallel aan de weg heeft.

Exterieur

De vakwerkconstructie rust op een hoge plint van maaskeien. Het vakwerk heeft zwart geschilderd houtwerk en wit geschilderde vakken. De voorgevel is een onregelmatig vakwerk van stijlen en regels, met een diagonale schoor in het linker vak. Er zijn twee vensters met moderne ramen. Het vakwerk van de linker zijgevel heeft bovenin de opzet van een kaspant. Linksboven is één vierkant zoldervenster met modern raam. Het vakwerk van de rechter zijgevel heeft eveneens een onregelmatige indeling van stijlen en regels, met één diagonale schoor op de begane grond en in de daknok een makelaar met zijschoren. Er zijn twee vensters met moderne ramen. Het dak is gedekt met rode verbeterde Hollandse pannen en voorzien van zinken mastgoten.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en bouwhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het object van betekenis is als onderdeel van de historische nederzettingsstructuur, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is.
- ┐ het een duidelijk voorbeeld is van een vroegnegentiende-eeuws, eenvoudig vakwerkhuis.
- ┐ het belang van het object vanwege het bijzondere materiaalgebruik.
- ┐ het pand van belang is vanwege de typologische, functionele, bouwtechnische en architectuurhistorische kenmerken van het streekeigen bouwen

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- de maaskeien sokkel
- de vakwerkconstructie

Uitgesloten van bescherming:

De latere uitbouwen aan de achterzijde.

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud van houten kozijnen

Foto's

Eindstraat 44

Kerngegevens beeldbepalend pand of object:

Nummer object	: BP012
Naam object	: n.v.t.
Adres	: Schoolstraat 7
Plaats	: Sint Geertruid
Kerndatering	: 1895
Oorspronkelijke functie	: gemeentehuis en school
Huidige functie	: -
Architect	: onbekend

Typering van het object:

Voormalig gemeentehuis uit ca.1895 in eclecticisme stijl.

Historische achtergrond

Het pand werd eind negentiende eeuw gebouwd en diende als gemeentehuis, school en Groene Kruisgebouw. Daarna waren er o.a. een VVV-kantoor en een museum in het gebouw gevestigd. In 1993 vond er een éénlaags uitbreiding aan de zuidzijde plaats.

Beschrijving:

Ruimtelijke context

Het voormalige gemeentehuis is gelegen aan de noordzijde van de Schoolstraat, die een verlengde is van de Dorpstraat, één van de historische hoofdstraten van de dorpskern. Bebouwing aan de Schoolstraat ontwikkelde zich vanaf de late negentiende eeuw.

Hoofdpzet

Het gebouw heeft een rechthoekig grondplan en bestaat uit twee bouwlagen met een zadeldak. Het pand is haaks op de weg georiënteerd met de voorgevel naar het oosten.

Exterieur

De buitengevels zijn opgetrokken in donkerrode machinale baksteen, gemetseld in kruisverband. De oostelijke gevel heeft een vooruitspringende plint, afgedekt met profielstenen van oranje verblendsteen en wordt verder horizontaal geleed door een geprofileerde waterlijst boven de begane grond en een gemetselde tandlijst onder de goot. De gevel is vijf gevelassen breed en in iedere gevelas is in beide bouwlagen een venster, behalve in de tweede gevelas van links en in de meest rechter gevelas, waar het venster op de begane grond later naar beneden vergroot is tot deuropening. De vensters hebben omlijstingen van geprofileerde oranje verblendsteen, met kunststenen aanzetstenen. Ze hebben hardstenen onderdorpels en de meeste ramen (stolpramen met gedeeld bovenlicht) en kozijnen zijn nog oorspronkelijk. De deur en op de begane grond zijn van latere datum.

De beide kopgevels zijn uitgevoerd als topgevels met gemetselde schouderstukken op kunststenen consoles. In de zuidelijke zijgevel zijn op de eerste verdieping twee vensters met houten ramen, met dezelfde vormgeving als die in de oostgevel.

Waardestelling:

Het object is cultuurhistorisch beeldbepalend vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang, architectuurhistorische en (cultuur)historische waarden en meer in het bijzonder omdat:

- ┐ het pand of object van betekenis is voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een maatschappelijke ontwikkeling, namelijk als voormalig gemeentehuis en school.
- ┐ het pand of object van architectuurhistorische betekenis is in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- ┐ het object een redelijke mate van architectonische gaafheid bezit. Het object wekt een oorspronkelijke indruk of heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- ┐ het belang van het object vanwege de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.

Waardevolle beeldbepalende elementen:

Karakteristieke elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:

- het siermetselwerk
- de oorspronkelijke ramen
- de kunststenen sierstenen

Uitgesloten van bescherming:

De latere uitbreiding aan de noordzijde (nr.9) en de moderne aanbouw aan de zuidzijde (nr.5) zijn uitgesloten van bescherming.

Uitgangspunten voor wijzigingen aan het object:

- ┐ Behoud van de historische bouwmassa
- ┐ Behoud van de waardevolle beeldbepalende elementen
- ┐ Behoud en herstel van de eenheid van het object en de afzonderlijke delen hiervan door gelijke kleurstelling en materiaalgebruik.
- ┐ Herstel van de gevelcompositie bij wijziging van de pui op de begane grond.
- ┐ Behoud van houten kozijnen met detaillering en oorspronkelijke onderverdeling.
- ┐ Behoud van baksteenarchitectuur en bakstenen sier- en gootlijsten.

Foto's

De zuidelijke en oostelijke gevels

De zuidgevel en de moderne aanbouw (nr.5)

De oostgevel

Tot deur vergroot venster in de oostgevel